

Grosuplje (centrala)
 sP 908
 KLASJE
 1999
 352(497.4 Ivančna Gorica)
 119990184,8
 COBISS 0

Klasje

KNJIŽNICA GROSUPLJE
 Adamičeva 15

OSNOVNA ŠOLA V
 VIŠNJI GORI
 Mi imamo pa novo šolo, pa ...

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
 Številka 8 letnik 5 september 1999

Hirschaid in Ivančna Gorica sta postala partnerja

Urkunde

über die Partnerschaft der Gemeinden
 Ivančna Gorica
 und
 Markt Hirschaid

Pravna Listina

o partnerstvu občin
 Ivančna Gorica
 in
 Trg Hirschaid

Im Datslag übereinstimmender Beschlüsse der gemäßen Vertreter beider Gemeinden wird heute, am 11. September 1999, im Rahmen eines Festaktes in der Zehn der Städtischen Realschule zu Hirschaid

die Partnerschaft

zwischen
 Ivančna Gorica und Hirschaid

begründet und dokumentiert.

Diese Partnerschaft soll ...

eine Brücke sein, auf der sich Bürgerinnen und Bürger beider Gemeinden regelmäßig begegnen, einander kennen und verstehen lernen, die freundschaftliche Zusammenarbeit beider Gemeinden auf politischer, gesellschaftlicher, kultureller und sportlicher Ebene in den Mittelpunkt der gegenseitigen Bemühungen stellen, Schüler und Jugendlichen die Möglichkeit eröffnen, die verschiedenen Wege von Ausbildungs- und Erziehungssystemen im Austauschverfahren kennen und abschätzen zu lernen, den Austausch von Kultur, Sitten und Brauch in besonderer Weise fördern sowie für bedeutende historische und religiöse Ereignisse Veranstaltungen machen, um sie gemeinsam und festlich zu begehen, besondere Beziehungen zwischen Vereinen, Organisationen und Organisationen beider Gemeinden herstellen, ihren Erfahrungsaustausch und ihre gemeinsamen Interessen und Zielsetzungen unterstützen, durch publizistische und kommunalpolitische Zusammenarbeit die Unterrichtung der Bürgerinnen und Bürger über wichtige Entscheidungen und Entwicklungen in den Partnergemeinden ermöglichen, die Gemeinden Ivančna Gorica und Hirschaid unterstützen, für die Ziele der Partnerschaft und ihre Verwirklichung stets nach besten Kräften einzustehen, um dadurch die Freundschaft zwischen den beiden Dörfern zu festigen und einen Beitrag zu einem in Freiheit und Frieden geeinigten Europa zu leisten.

Hirschaid, den 11. September 1999

U tjesnjenju soglasnih odločbo izobolnih zastopnikov iz obeh občin se danes, 11. septembra 1999 o okviru sklopa o sili držane realne v Hirschaidu ustanovlja in dokumentira

partnerstvo

med
 Ivančno Gorico in Hirschaidom.

To partnerstvo bo

most, preko katerega bi se občani in občani obeh občin redno srečevali, medsebojno spoznavali in razumeli, srečevali pozornosti obsevanjskega pripravljanja in prijateljstvo sodelovanje obeh občin na političnem, družbenem, kulturnem in športnem področju, opiralo delarjem in mladin možnost spoznavanja in spoznavanja pri izmenjavi postopkov raznih poti izoboljnih in vzgojnih sistemov, na poseben način pospejevalo izmenjavo kulture, ang in nastalo ter pomagalo k razmenjavi pomembnih zgodovinskih in religioznih dogodkov, da bi jih lahko skupno praznujejo občujaj, vzpostajalo boljše obnove med bratovi, zbiranju in organiziranju obeh občin in bo podpiralo izmenjavo izkušnji ter občutinski skupne interese in arrendiranja, omogočalo priložnosti za javnostnega političnega sodelovanja občankam in občankam informiranje o pomembnih dogodkih in razpisu o partnerstvih občinah.

Občini Ivančna Gorica in Hirschaid obljubljata, da se bosta vedli po svojih najboljših močeh zavezani za cilje partnerstva in za njihovo uspešno realizacijo, da bi s tem utrijali prijateljstvo med oboima narodoma in pripravili delje izobolnih četrupci o sodelovanju in miru.

Hirschaid, 11. septembra 1999

Gemeinde Ivančna Gorica

Markt Hirschaid

Trg Hirschaid

Občina Ivančna Gorica

Jozef Campert, prof. pri Japan
 Andreja Schönb, pri Japan
 Andreja Schönb, pri Japan
 Andreja Schönb, pri Japan

UPARJALNIK SREČNO SKOZI IVANČNO GORICO (str. 9)

VRATA NOVE OSNOVNE ŠOLE V VIŠNJI GORI SO ŽE ODPRTA

Priložnostne poštne znamke

POŠTA SLOVENIJE

USTVARJALNI VIKEND S ŠENTVIŠKIMI LIKOVNIKI V CENTRU ČRMOŠNJICE (str. 12)

ZAKLJUČEK KNJIŽNEGA KVIZA (str. 13)

ŽUPANOVA DESNA ROKA (str. 15)

ZMAGAL JE NOGOMET (str. 19)

TEKMOVANJE ORAČEV LJUBLJANSKE REGIJE V IVANČNI GORICI (str. 4)

računalniški inženiring d.o.o.
 Cesta II. g. odredov 17, Iv. Gorica
 tel. : 769-040, fax : 769-045
 GSM : 041 / 612-923, 661-972

LaMaS

RAČUNALNIKI: Pentium 150-300 Mhz
 TISKALNIKI: InkJet, laserski, matrični
 MULTIMEDIA: CD-ROMi, zvočne kartice, zvočniki
 PROGRAMSKA OPREMA: Komericalna, uporabna

Iz Jernejeve malhe

Veliko besed je bilo izrečenih o vožnji uparjalnika skozi našo občino. Če nas že nista obiskala papež ali Clinton, nas je vsaj to čudo tehnologije kar dvakrat razveselilo. Velika glava uparjalnika se je prikazala sredi koruze v zadovoljstvo vseh nas, ki nam ni bilo treba opraviti velikega posega v središču Ivančne Gorice. Ohranili smo lepo rastoče lipe, za povrh pa smo dobili še nekaj sredstev, ki smo jih umno vložili v še kako potrebno povezovalno cesto. Velik trud nam je bil poplačan.

Izgradnja avtoceste nam je kljub nevšečnostim že dala v uporabo nekatere spremljevalne objekte, ki kažejo na izboljšanje prometne situacije in v grobih obrisih nakazujejo novo stanje, ko nas bodo veliki stroji in množica gradbincev zapustili. Najbolj ogroženi krajanji skupaj z občino skušajo odpraviti motečo situacijo s pogostimi pogovori, če ne že grožnjami, namenjenimi izvajalcem del in investitorjem. Budno oko krajanov mimo projektantov pozna vsak vstop in izstop s ceste, zato je nadzor še kako potreben. Na ta način se lahko prihrani slaba volja in precej sredstev investitorja, ki naj bi jih namenili v dobro kraja.

Velikemu napredku kraja smo bili priča v Višnji Gori ob odprtju nove osnovne šole. Veseli, hkrati pa obupani nad potrebami družbenih dejavnosti in še posebej osnovnih šol v občini, smo prerezali trak in zaželeli predvsem otrokom in učiteljem veliko uspehov, potrjenih v doseganju vzgojno-izobraževalnih ciljev in visoko ustvarjalno zastavljenih dosežkov. Šola se že vrašča v kulturnozgodovinski prostor starodavnega mesta Višnja Gora.

Osnovnošolski program je nacionalni program. Osnovno izobraževanje opredeljuje ustava kot nacionalno pravico in dolžnost vsakega našega otroka. Izobraževanje pojmuje kot veliko investicijo, ki jo lahko populistično izpostavimo kot najpomembnejše področje. Žal poznam občinski proračun in potrebe sodobnega izobraževanja, ki mu država sledi s svojo preoptimistično zakonodajo in primerjanjem z najboljšim že doseženim v državi.

V takem razmišljanju občina niha med realnostjo in svojimi zmožnostmi, nemočna, s polno mero nerealno postavljenih ciljev ustanovitelja. Zakonski roki so neomajni, pomoč pa premajhna, ne večja kot za vnašanje nemira in beganje ljudi.

Želje po novih gradnjah so povsod velike. Na vrsto pride najprej šola v Stični, ki bo rešila dvoizmenskost pouka in dijakom ter osnovnošolcem ponudila normalnejše delovne pogoje. Osnovnošolci iz Suhe krajine bodo dobili upanje, da kmalu pridejo na vrsto.

Tudi prebivalci pobratene občine Hirschaid, kjer smo bili pred nedavnim na uradnem obisku, še nimajo izdelano urejenih razmer. Od njih se lahko marsičesa naučimo, prenesemo pozitivne izkušnje in tudi njim pokažemo, da imamo veliko dobrega. Podpis listine o prijateljstvu in sodelovanju je pokazal, da so razmere med dvema občinama, med dvema različnima narodom, dozorele in da to ne bo samo popisan list papirja brez obveznosti. Posamezne interesne skupine so že navezale neposredne stike z ljudmi in kaže se obojestranski interes, pripravljenost na sodelovanje in prijateljstvo.

Že ko nas je sprejelo kakih tisoč občanov, smo vedeli, da nas prijatelji iz pobratene občine poznajo že dolga leta in nam tudi dajo priznanje za vse, kar smo naredili. Bojim pa se, da se bomo mi, razdvojeni, kot smo, težko predstavili kot dobri gostitelji, ko nam bodo prijatelji iz Nemčije obisk vrnili. Priložnost za internacionalno prijateljstvo je dana, velja jo izkoristiti. Ob tem smo lahko vsi bogatejši.

Župan Jernej

VSE SE JE ZAČELO V STIČNI

Nagovor Huberta Patzelta, častnega občana občine Ivančna Gorica

Dragi prijatelji iz Ivančne Gorice! Dragi prebivalci Hirschaida!

Uradni listini o partnerstvu sta podpisani in med udeleženci prazničnega omizja vlada veselje! V veselju utripa tudi moje srce, ki je razdeljeno na dva dela.

Prvi srčni prekat utripa: "Lepo, da smo našli Hirschaidci slovensko partnersko občino, kjer je toliko ljubeznivih in odprtih ljudi!"

Drugi srčni prekat pa utripa: "Dobro, dobro! Dobro, da se je Ivančna Gorica odločila za Hirschaid, kjer živi toliko prijetnih in znosnih Frankov!" In oba udarjata v istem ritmu: "Partnerja sta se našla. Poroka iz ljubezni je sklenjena. Da bi le bila plodna in bi prinesla dobre sadove." In še nekaj: **NE POZABIMO NIKOLI! VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Ko Frankom njihov rizling ni več dišal, je uvedel Alberich Degen, opat iz Ebracha, novo vrsto trte, in sicer silvanca, katerega domovina je Transilvanija in ki je odlično uspeval že na južnem Štajerskem in v vinogradih stiškega samostana. Ta je bil "vnuk" opatije Ebrach. Nova vrsta trte je kmalu prevladala v vinogradništvu na Frankovskem. Ko boste torej prihodnjič odpirali darilni karton z vinom, pomislite na to: **VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Ko je prior Simon Ašič pred 26 leti spremljal mene in ženo po samostanu, je pomanjkanje, v katerem so menihi živeli, na naju napravilo tak vtis, da sva sklenila, da jim bova pomagala po najinih močeh. V župniji Ebrach sva si poiskala zaveznikov in od takrat sva pretihotapila v samostan precejšnje denarne vsote, ki so jih ljudje darovali, in celo pečico za peko hostij. Ko nama je uspelo, da sva za to pridobila tudi uradne cerkvene ustanove, so stiški menihi lahko pričeli z obnovo samostanskih poslopij in ustanovitvijo Doma duhovnih vaj, ki že 20 let uspešno deluje. Tako lahko ponovno rečemo: **VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Ob 850. obletnici ustanovitve opatije Ebrach so bile na slovesnosti povabljene tudi delegacije vseh samostanov, ki so bili po načelu filiacije povezani z Ebrachom. Med prvimi sta prišla patra Simon in Pavel, ki sta osvojila srca prebivalcev Ebracha. Bogato obdarjena sta se vrnila v Stično. Spet lahko rečemo: **VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Zamenjal sem službeno mesto in se preselil v Hirschaid. Potem ko sem bil zaradi rakavega obolenja predčasno upokojen, sva z ženo vsako leto prebila več tednov v stiškem samostanu kot neplačana nemška zdomca. Po svojih močeh sva skušala biti samostanu in slovenski cerkvi v pomoč. Premagal sem bolezen in lahko sem поблиže spoznal vašo čudovito deželo Slovenijo, gostoljubne Slovence pa sem se naučil ceniti in imeti rad. Tako lahko spet rečem: **VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Ustanovili smo Društvo prijateljev stiške opatije in devet let vsako leto pripravljali potovanja iz Hirschaida v Stično. Udeleženci potovanj so bivali v samostanu, na enodnevnih izletih pa so s pomočjo g. Ivana Kurbusa spoznavali lepote Slovenije. Na spoznavnih večerih s samostansko družino in prebivalci kraja smo udeleženi razumevanje med narodi, navezovali osebne stike, sklepali prijateljstva in vabili drug drugega na obisk. V Hirschaidu so se ljudje navdušili za Slovenijo in spet lahko rečemo: **VSE SE JE ZAČELO V STIČNI!**

Na enem takih potovanj je tudi Hirschaidskega župana zagrabila "slovenska mrzlina" in začel je pogovore z županom občine Ivančna Gorica. Posledice in uspehi teh pogovorov so bili že izčrpano predstavljeni. Moj zaključek: **PARTNERSTVO MED IVANČNO GORICO IN HIRSCHAI DOM SE JE ZAČELO V STIŠKEM SAMOSTANU. DA BI BILO TO PARTNERSTVO ZVESTO IDEALOM ZDRUŽENE EVROPE IN DA BI PRIPOMOGLA K TEMU, DA BI BILA SLOVENIJA KMALU SPREJETA V EVROPSKO SKUPNOST!**

Iz nemščine prevedla M. A. Ficko

PREDSTAVNIKI OBČINE IVANČNA GORICA OBISKALI OBČINO HIRSCHAID V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI

Sodelovanje in prijateljske vezi med občinama Ivančna Gorica in Hirschaid postajajo že kar nekakšna stalnica medsebojnih povezav in partnerstva.

Spomnimo se, da so bili prvi stiki že skoraj pred dvajsetimi leti. Takrat je začel zahajati v Stično in stiški samostan g. Hubert Patzelt, domačin iz Hirschaida, sicer pa upokojeni ravnatelj tamkajšnje realne šole in velik ljubitelj kulturnozgodovinske in cerkvene dediščine. Začetne povezave so preraščale v širši krog prijateljev našega samostana, svojstveno povezovanje pa je opravil tudi Stiški kvartet, ki je na številnih nastopih, ne samo v Hirschaidu, ampak tudi v okoliških krajih, ponesel našo pesem in ime Stične v ta predel Zvezne republike Nemčije. Prijateljstvo se je širilo s področja kulture tudi na področje gasilstva, športa in turizma. Posebno vez pa sta vtkala v mozaik prijateljstva oba župana, naš Jernej Lampret in Andreas Schlund iz Hirschaida.

Ker sta obe strani želeli, da se povezovanje in prijateljstvo pogloblja, sta župana namero o prijateljstvu in sodelovanju posredovala v obravnavo in sprejem svetnikom in svetnikom obeh občin. Najvišja organa lokalne oblasti sta sklepe o partner-

stvu in sodelovanju sprejela, na svoji 6. redni seji 30.7.1999, objavil pa ga je v Uradnem vestniku Občine Ivančna Gorica št. 5/99.

Na pobudo občinskega sveta Občine Hirschaid in župana g. Schlunda so to prijateljsko občino med 10. in 12.9.1999 obiskali predstavniki naše občine. Obiska so se udeležili predstavniki občinskega sveta, občinskih zvez, predsedniki svetov KS, delegacija gasilcev, delavci občinske uprave, predstavniki osnovne in srednje šole, folklorna skupina Vidovo iz Šentvida in športna ekipa učencev in dijakov. Vseh je bilo 94, obisk pa je vodil župan Jernej Lampret.

Po kar dolgi vožnji, saj je od Ivančne Gorice do Hirschaida nekaj več kot 700 km, so nas gostitelji sprejeli pred njihovo mestno hišo. Sprejem je bil prisrčen, kraj Hirschaid pa je bil okrašen s številnimi zastavami gostitelja in naše občine. Na vsakem koraku je bilo čutiti prijateljstvo. Prav gotovo pa je že sam sprejem, pa tudi večer, ki smo ga preživeli s prijatelji iz Hirschaida, in oba naslednja dneva, pokazal nekaj posebnega vsem tistim našim predstavnikom, ki so se prijateljskega obiska udeležili prvič.

Naslednji dan so sledili najrazličnejši ogledi kulturnozgodovinskih in turističnih točk. Ogledali smo si usmerjeno kmetijo in predstavljeni so bili nekateri gospodarski dejavniki. Zadnji večer je bil v znamenju kulturnega programa, v katerem so v avli njihove realne šole nastopili tudi naši pevci in folkloristi, namenjen pa je bil uradnemu podpisu prijateljstva in partnerstva med občinama Hirschaid in Ivančna Gorica. To dejanje sta v nabit polni avli šole uradno izpeljala župana Občine Hirschaid g. Schlund in Občine Ivančna Gorica g. Lampret.

Tudi nogometna tekma med našimi osnovnošolci in dijaki z vrstniki iz Hirschaida ni bila pomembna zaradi rezultata (zmagali so naši z 1:0), ampak zaradi sodelovanja med mladimi, ki ga želimo razvijati tudi naprej. Smisel in cilji bodočega sodelovanja in prijateljstva bodo sloneli na povezovanju kulturnih, športnih in drugih izmenjav ter sodelovanju in povezovanju posameznih dejavnosti, kot so gasilska in turistična društva. Lahko pa pričakujemo tudi sodelovanje na gospodarskem področju, saj je prijateljska bčina Hirschaid v obrti in storitvenih dejavnostih močno razvita.

MLADI – KLJUČNI ČLEN POVEZOVANJA V EVROPI

poučuje 52 učiteljev. Dvoizmenskega pouka si ne morejo predstavljati. Obvezni pouk traja od 8h do 13h, popoldne pa se odvijajo fakultativne dejavnosti.

Ravnatelj nam je povedal, kako dosežejo red in dobro učno vzdušje: ob prihodu na šolo učencem in staršem enostavno postavijo svoje zahteve in določijo meje dovoljenega. Doslednost in izpolnjevanje zahtev pri učencih ne pušča negativnih vtisov in spominov. Nasprotno, ko prerastejo kritična leta, se pridejo učiteljem in ravnatelju zahvaliti. Odvečno energijo mlade osebnosti učitelji usmerjajo v kulturne in športne dejavnosti, bivanje v naravi, pomoč socialno ogroženim, duhovne vaje... Zavedajo se, da le ustvarjalno zaposlen mladi človek ne bo zahajal na kriva pota in se bo veselil življenja. Na ta način skušajo mlade odvrti od ponočevanja in uživanja vrednot dvomljive vrednosti.

Šola in občina imata izreden posluš za športne dejavnosti. Šole imajo urejena športna igrišča, tudi več teniških in nogometnih. Občina, najbogatejša v okraju, poleg vsega drugega gradi tudi pokrit plavalni bazen s toboganom.

Glasbeno življenje, pevsko in instrumentalno udejstvovanje učencev je na tej šoli tako razvito, da šola predstavlja hkrati kar glasbeno šolo, iz katere prihaja podmladek za kulturna društva. Tradicija petja je v Hirschaidu stara, saj njihovo pevsko društvo, ki vključuje mlade in starejše, letos praznuje sto let delovanja. Njihov poseben ponos je mladinski pevski zbor, ki še posebej s svojim modernim programom vse leto navdušuje poslušalce tudi izven Hirschaida.

ŠE NEKAJ POUKOV RAVNATELJA SCHARTINGA

Umetnostna vzgoja spet kraljuje v šoli. Vzgoja za okolje je še temeljite-

jša (vsaka žaba je pomembna). Učenci gredo doživljat naravo na kmetije, v tabore in gozdove. Učitelji učence vzgajajo za politično in družbeno življenje (pri nas ima politika negativen prizvok). Vzgoja učencev za pomoč bližnjemu v stiski je sestavni del njihovega učnega načrta. Prav tako je religiozna vzgoja samoumevni element pri oblikovanju mlade osebnosti. Kljub negativnim zgodovinskim izkušnjam Nemcev v tem stoletju šola mlademu rodu ne zastira preteklosti s tančico nejasnosti in pozabe, ampak skupaj z učenci išče objektivno zgodovinsko resnico (šola je npr. organizirala pogovor s tajnico obrambe na nürnberškem procesu, učenci so proučevali usodo nemških Judov, obiskali so Dachau). Tudi prijateljsko povezovanje z Ivančno Gorico je nastalo iz želje po preseganju preteklosti.

NAŠI VTISI

Državna realka v Hirschaidu izpolnjuje svoje osnovno poslanstvo, vsestransko oblikuje mladega človeka in ga pripravlja za življenje. Kako pomembno vlogo imata vzgoja in izobraževanje mladega rodu in kako visoko cenijo učitelja ljudje in država, smo spoznali pravzaprav v Hirschaidu. Učitelj živi seveda tudi od kruha, osnovnošolski učitelj z desetletno prakso zasluži na primer pet tisoč mark mesečno.

Župan Schlund je v svojem nagovoru posebej poudaril, da imajo mladi prihodnost in da bo prijateljstvo med Hirschaidom in Ivančno Gorico najhitreje zaživelo s srečevanjem mladih, kjer bosta imela odločilno vlogo kultura in šport in vse tiste dejavnosti, ki prispevajo k novi duhovni podobi Evrope, Evrope brez predsodkov in sebičnih teženj posameznikov in skupin, Evrope solidarnosti, strpnosti in miru.

Gregor Ficko, profesor

NOGOMET: HIRSCHAID – IVANČNA GORICA 0:1

Med obiskom v prijateljski in pobrateni nemški občini Hirschaid je bila predvidena tudi nogometna tekma med selekcijo naših in njihovih šolarjev. Starost smo omejili od 14 do 18 let. Tako je bilo v naši ekipi nekaj osnovnošolcev in nekaj srednješolcev.

Kljub nekaterim bojaznim, da bi nas utegnili nogometiši iz nogometne veselice Nemčije zanesljivo premagati, pa smo tudi mi dokazali, da se raven slovenskega nogometa strmo dviga. Vsaka bojazen je bila odveč, tudi dejstvo, da smo tik pred tekmo v njihovi ekipi zagledali črnca. Takoj na začetku so naši fantje prevzeli pobudo, ki so jo sredi prvega polčasa kronali z vodečim zadetkom. Fantje so odlično igrali predvsem v obrambi, v veliko pomoč pa jim je bila močna podpora s tribun, od koder predvsem naši gasilci niso "šparali" z glasom. Kako velika je bila naša premoč, potrjuje dejstvo, da je občinski harmonikar Peter Kutnar kar nekaj časa čisto v miru igral v našem голу.

Ekipa Ivančne Gorice je tudi v drugem delu igrala zelo zrelo in dopadljivo in si ustvarila kar nekaj priložnosti, ki pa se žal niso zaključile z golom. Na nasprotni strani so si domačini ustvarili vsega eno resnejšo priložnost, ob kateri pa je odlično posredoval naš vratar Klemen Zalelet. V naši vrsti so vsi odlično opravili svojo nalogo, še posebej pa so se odlikovali strelec edinega gola Rok Sadar, stalna nevarnost za obrambo domačih Sebastjan Šinkovec, vodja obrambe Simon Sadar ter igralec, ki je na naše občinske svetnike naredil največji vtis – ivanški Džoni Novak – Žiga Zajc. Tekma se je tako končala z

rezultatom 1 : 0 za Ivančno Gorico. Igralci so takoj po sodnikovem žvižgu stekli pred ivanške gledalce in se jim za veliko podporo s tribun zahvalili z atraktivnim skupinskim padcem in podrsavanjem po suhi travi.

Za ekipo Ivančne Gorice so igrali : Klemen Baranašič – kapetan, Klemen Zalelet – vratar in ostali igralci : Sebastjan Šinkovec, Miha Pušljar, Sašo Vozel, Andraž Blatnik, Žiga Zajc, Jože Petek, Rok Sadar, Nejc Sever, Simon Sadar, Jure Ceglar, in Matej Štepec.

Takoj po tekmi so se v streljanju enajstmetrovk pomerili še naši gasilci in njihovi prijatelji iz Hirschaida. Čeprav so si naši gasilci zelo želeli pokazati, kaj znajo, jim to preprosto ni bilo dovoljeno. Na ukaz z višje instance so morali zmago prepustiti domačim, saj je prevladalo prepričanje, da jim ne smemo pobrati vseh lovov, sicer nas ne bodo več tako prijazno in gostoljubno vabili v goste. Nazadnje so se tudi gasilci strinjali s tako ugotovitvijo in, sicer neradi, prepustili zmago domačim.

Prav posebna čast pa je zvečer doletela strelca zmagovitega gola s šolske tekme Roka Sadarja. Predsednik občinske turistične zveze, sicer pa predsednik Kegljaške zveze Slovenije in član Olimpijskega komiteja Slovenije g. Avgust Likovnik, mu je podelil priznanje – častno značko Olimpijskega komiteja Slovenije. Tako se je navdse uspešno končala naša športna misija, saj so fantje poleg zmage pokazali tudi veliko mero borbenosti ter pravega športnega obnašanja.

Urednik športne strani

Ko smo v ranem petkovem jutru stopali v avtobus za Hirschaid, so nas, šolnike, prevzemali negotovi občutki. Vedeli smo sicer, da potujemo k starim in zvestim prijateljem Stične in občine Ivančna Gorica, a v pisani družini svetnikov in drugih predstavnikov občine si nismo predstavljali, da bomo v Hirschaidu tako pomemben del ivanških gostov.

PRISRČEN SPREJEM

Mladi zastopniki osnovnih in srednje šole, mnogi tudi v vlogi športnikov – nogometašev, mladi folkloristi iz Šentvida in mi, predstavniki učiteljev osnovne in srednje šole ter svetovalnih služb, smo bili povsod v Hirschaidu deležni neverjetne pozornosti. Župan Schlund, oba podžupana, predstavniki nogometnih klubov, ravnatelja obeh osnovnih šol, še posebej pa zborovodja, glasbeni pedagog in dirigent Peter Bloss ter dolgoletni ravnatelj državne realke Horst Scharting so s prijaznim sprejemom pokazali, da Nemci posvečajo vzgoji in izobraževanju mladega rodu neverjetno skrb in pozornost.

Po tehnični opremljenost in sodobni uporabi učne tehnologije šole v naši občini bistveno ne zaostajajo za tistimi, ki smo jih obiskali. Gotovo pa nas presega v možnostih za športno in kulturno vzgojo mladine.

NA OBISKU PRI RAVNATELJU REALKE

Ko se je v soboto zjutraj gospod Scharting izven programa posebej za nas potrudil in nam razkazal svojo urejeno in za začetek šole pripravljeno "ljubljenko" (pouk se začne šele 14. septembra, ker se konča konec julija), nas je najprej presenetila urejenost prostorov in njihova smotrna razporeditev. Primerjava z našim šolskim centrom je nevdržna. Šola ni majhna, 673 učencev (od tega 594 vozačev)

TEKMOVANJE ORAČEV LJUBLJANSKE REGIJE V IVANČNI GORICI

Absolutni prvak v oranju Anton Markovič.

Na najemnih površinah farme Stična v Šentpavlu pri Šentvidu je bilo 14. 8. 1999 regijsko tekmovanje oračev, ki sta ga organizirala Društvo podeželske mladine Kalček ter Kmetijski zavod Ljubljana – kmetijska svetovalna služba Ivančna Gorica.

Dekleta iz društva so za vse tekmovalce pripravile pecivo in kavo, da so lažje pričeli s tekmovanjem. Že na začetku dneva je bilo videti, da jih bo

spremljalo lepo vreme, ki je tudi dvignilo razpoloženje vseh sodelujočih. Tekmovali so v štirih kategorijah v treh startih z dvobrazdnimi plugi. Tudi dekleta so bila zraven, čeprav le tri. Štiri skupine sodnikov so ocenjevale:

- odpiranje brazde, krono, ravnino oranja, vhod in izhod, glavno oranje, splošni vtis ter globino. Čas oranja je bil omejen, velikost parcel pa je bila 20 x 40 m.

Obiskovalci in gledalci, ki jih ni bilo malo, so s svojo prisotnostjo bodrili 31 tekmovalcev (iz občin Kamnik, Medvode, Dobrunje in Ivančna Gorica).

Nagrade in priznanja so podeljevali: vodja KSS pri KZ Ljubljana Jože Benec, predstavnik MZOTK Ljubljana Roman Vaupotič ter predsednik društva Kalček Franci Omahen.

Vse udeležence sta pozdravila tudi župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret ter podžupanja Milena Vrhovec, ki je imela hkrati tudi sodniško vlogo.

Ob pomoči sponzorjev so vsi tekmovalci prejeli tudi priložnostna darila.

Zmagovalci posamezno in ekipno so bili predstavniki naše občine.

Posamezniki – absolutno
1. Anton Markovič – Malo Črnelo
2. Janez Čebular – Sad
3. Franc Kavšek – Škrjanče

Posamezniki – člani
1. Janez Čebular – Sad
2. Franc Kavšek – Škrjanče
3. Jože Habjan – Vrhr

Posamezniki – mladinci
1. Anton Markovič – Malo Črnelo
2. Jože Jerlah – Sela pri Dobu
3. Klemen Janež – Dobrunje

Ekipno:
1. Ivančna Gorica I (Pečjak, Kavšek, Markovič)
2. Ivančna Gorica – hribovski orači (Habjan, Markovič, Čebular)
3. Ivančna Gorica II (Strojan, Zajc, Bregar)

Dekleta:
1. Vida Hočevar – Medvode
2. Maja Kastelic – Dobrunje
3. Ana Kastelic – Dobrunje

Zahvaljujemo se tudi vsem sponzorjem, ki so pripomogli k izvedbi tekmovanja in so naslednji:

Občina Ivančna Gorica; Občina Grosuplje; Farma Stična; Zavarovalnica Triglav; Hoja d.d., Ljubljana; Agrograd, Šentpavel; Jamnik s.p., Krka; Kmetijski zavod Ljubljana; Agros Sp. Blato; KPC Jablje; Semenarna Ljubljana; KZ Stična; Komessann Šentvid; Cik-cak, Mali Gaber; Agrosat, Ljubljana; Emona – krmila, Ljubljana; Cvetan d.o.o., Mokronog; Javornik – mesarija, Grosuplje; Izvir d.o.o.; Pizzerija Antonač; Ljubljanske mlekarne; Euroglobtrade – Voklo; Thermodynamic- Škofja Loka; Inter ina.

KSS Ivančna Gorica, I.L.

Zmagovita ekipa – Franc Kavšek, Anton Markovič in Janez Čebular.

OBISKALI SO DEŽELO MEDVEDOV

Zavod za gozdove Slovenije, krajevna enota Žužemberk, je za lastnike gozdov v naši občini, tudi letos pripravila strokovni ogled gozdov. Tokrat, v avgustu, so bili to kočevski gozdovi. Zanimanje lastnikov gozdov je bilo tudi tokrat zelo veliko, kar 50, iz Doba, Hrastovega Dola, Lučarjevega Kala, Kompolj, Krke, Zagradca in Ambrusa, jih je bilo v nabitem avtobusu.

Poudarek pa so organizatorji tokrat dali gozdnim živalim, škodi, ki jo ta povzroča v gozdovih in na poljih, ter načinom kako to preprečiti. Tam, kjer so gozdne živali številnejše je škoda, ki jo povzročajo na drevju res velika, taka, ki jo v domačih gozdovih nismo vajeni videti. S tem pa postane tudi zaščita smiselna.

Udeleženci pa so si ogledali tudi nekaj zanimivosti, ki jih skrivajo Kočevski gozdovi. Med temi so prav gotovo ostanki nekdanje Kočevske žage. Ta je obratovala od leta 1894 do 1931 leta. Zaposlovala je več kot 250 delavcev in imela kar 35 kilometrov gozdnih železnic. Danes so tam le še zaraščene razvaline nekdanjih 35 objektov.

Omenimo naj še ogled 500 let stare jelke, ki ji pravijo Kraljica Roga. Da je to ime upravičeno le nekaj podatkov o njej. Koliko je stara smo že napisali. Visoka je 51,5 metra, prsni premer ima 158 cm in lesne mase kar 38 kubičnih metrov.

Prav gotovo zanimiv je bil tudi ogled, nekdanj zaprtega območja in samega kraja Stare Žage, kjer so si udeleženci ogledali tamkajšnji Gozdarski muzej in novozgrajeno cerkev.

Izlet je bil zanimiv, pa tudi poučen za udeležence, saj so lahko videli, da so gozdovi lahko še kako različni. Pred vsem pa, kako drugje gospodarijo z njimi. Prav gotovo so videli kaj koristnega tudi za domačo uporabo.

Koristno bi bilo s takim načinom izobraževanja nadaljevati.

KRATKE NOVICE O DELU ODBORA ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Člani odbora za kmetijstvo in gozdarstvo pri Občinskem svetu občine Ivančna Gorica smo 7. septembra zasedali na peti redni seji.

Med drugim smo obravnavali šestmesečno realizacijo kmetijskega proračuna za leto 1999, ki poteka po predvidenih načrtih in 120 vlog, ki so prispele na razpis za agromelioracije ter sprejeli sklep, da člani odbora za kmetijstvo in gozdarstvo na terenu pregledajo umestnost vlog. Komisije bodo delo opravile v septembru.

Člani odbora smo tudi apelirali na direktorja občinske uprave oz. župana, naj se pospeši zaposlitev delavca, ki bi delal na področju kmetijstva in gozdarstva nasplah. Prav tako smo začrtali smernice za nadaljnjo izvedbo programov za področje kmetijstva iz naslova spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč.

Kmetijski odbor: M.V.

POPRAVEK

V Uradnem vestniku Občine Ivančna Gorica št. 1/99 je prišlo do napake v datumu izdaje. Pravilni datum je 2.4.1999, kot je naveden v glavi Uradnega vestnika Občine Ivančna Gorica.

Do napake je prišlo v notranjih straneh Vestnika, kjer jo je zagodel tiskarski škrat in zamenjal dneve z meseci.

V imenu Uredništva se za napako opravičujemo.

GOZDNI BONTON

Gozd ima pomembno vlogo v našem življenju. Kadar smo napeti, se v njem sprostim, nabiramo lahko gozdne sadeže, zdravilne rastline in se sprehajamo. Lastnikom gozdov predstavlja banko za hude čase, v katero se lahko zatečejo, pri pravilnem gospodarjenju pa tudi stalni vir zaslužka. Za pustolovce je gozd džungla, v kateri poizkušajo preživeti, taborniki se učijo preživetja v naravi. Umetniške duše iščejo navdih za svoje ustvarjanje.

Vendar pa lahko naše uživanje v naravi zmoti hrupni in brezobzirni motorist, kup smeti ob poti ali pa celo pogled na pogoreli gozd.

Gozd pa opravlja tudi druge funkcije. Uravnava klimo v svoji okolici (veter, vročina), predstavlja velik naravni rezervoar pitne vode.

Da bomo v gozdu doživeli tisto, zaradi česar smo prišli, in da bodo to doživeli tudi drugi, se moramo primerno obnašati. Zato:

V GOZDU NIKOLI NE KURIMO - iz nezavarovanega kurišča nam lahko ogenj hitro pobegne in se razširi na gozd.

NE PUŠČAJMO SMETI V GOZDU - smeti kazijo lepoto gozda. Gozd tudi ni odlagališče za stare avtomobile in kmetijske strupe, saj iz njega pogosto teče voda v razne izvire ali podtalnico, ki jo črpajo za pitno vodo.

NE OBSEKUJMO DREVJA, NE TEPTAJMO MLADIH DREVES IN NE POŠKODUJMO SKORJE DREVES - drevesa, ki so kakorkoli poškodovana, so manj odporna na škodljivce (lubadarji, glive) in so s tem obsojena na propad ali pa se razvrednotijo.

NE POŠKODUJMO KAŽIPOSTOV, MOSTOV, OGRAJ IN DRUGIH NAPRAV V GOZDU - v gozdovih je veliko umetnih objektov (poti, mostovi, kažipot....), ki so pomembni za gospodarjenje z gozdovi in tudi za razne obiskovalce. Če se ti poškodujejo, postane gospodarjenje z gozdovi dražje, obiskovalci pa se lahko celo izgubijo.

NE KRIČIMO IN NE PLAŠIMO DIVJADI, NE VZNEMIRJAJMO MLADIČEV V GNEZDIH - gozd in divjad sta drug od drugega odvisna. Gozd je dom za divjad. Ker tudi mi ne maramo, da drugi kričijo v

našem domu in nam vznemirjajo otroke, tega ne delajmo v gozdu.

NE UNIČUJMO GOZDNEGA RASTJA - CVETJA, PLODOV IN GOB - (tudi če so strupene). Kadar hodimo po gozdu, je lepo videti lepe cvetove, rastline, gobe, ki se bohoto v svoji lepoti in je narava tako neokrnjena in nedolžna. Gobe pa so izrednega pomena tudi za stabilnost in odpornost gozdov, saj so ene pomembnejših razgrajevalk organskih snovi.

NE VOZIMO SE Z AVTOMOBILI, MOTORNI MI KOLESI IN KOLESI V NARAVNEM OKOLJU - v RS velja od leta 1995 predpis, ki prepoveduje vožnjo z vozili na motorni pogon in kolesi v naravnem okolju. Tako je vožnja, parkiranje in ustavljanje prepovedano na vseh površinah zunaj naselij in zunaj vseh vrst cest ter zunaj kolovozov in poljskih poti. Prepoved velja tudi za gozdne in planinske poti.

Če se bomo v gozdu obnašali po omenjenih pravilih in tako, kot to pričakujemo od drugih, se bomo mi in tudi drugi obiskovalci gozdov vanje z veseljem vračali.

Ivančna Gorica 8.9.1999 Revirni gozdar

Roman ČRNIČ, ing. gozd.

VSAK NOV ZAČETEK JE TEŽAK, PA Vendar - TREBA JE ZAČETI ...

»Za vstop v Evropsko unijo se mora slovensko kmetijstvo temeljito pripraviti, saj bo tako imelo med državami EU in drugimi novimi kandidatkami, ki imajo za kmetovanje in pridelovanje hrane bistveno boljše pogoje kot Slovenija, večje možnosti za uveljavitev v razmerah sorazmerno proste konkurence. V EU moramo najti svojo tržno nišo, ki je po izkušnjah držav s podobnimi pogoji kmetovanja, kot jih ima Slovenija, le v visoko kakovostnih

pridelkih in izdelkih.« Te besede je izrekel kmetijski minister Ciril Smrkolj in so po mnenju mnogih še kako resnične. Predvsem se tega zavedajo tudi naši kmetje, ki to tudi nameravajo ostati.

Na ocenjevanju mlečnih izdelkov na Radgonskem sejmu je dobilo v močni konkurenci pridelovalcev - tudi mlekarn iz cele Slovenije in tujine - Sirarstvo Čepon iz Stične 103 bronasto medaljo za kozjo skuto.

Čestitamo.

Prav tako čestitamo Kmetiji Erjavec iz Gorenje vasi za doseženo drugo mesto v konkurenci kmetij prav tako iz cele Slovenije, v ocenjevanju izvirnega neposrednega trženja na kmetiji.

Svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti

Irma Lekan

OBNOVA STARIH TRAVNIŠKIH NASADOV

Na našem podežlju je vsaka kmetija imela tudi večji travniški sadovnjak, v katerem so si ljudje pridelali ozimnico oziroma so sadje ustrezno predelali.

V današnjem času žal ugotavljamo, da je vse več teh dreves podrtih ali pa so neoskrbovana.

Turistična dežela, kot je Slovenija, mora take sadovnjake ohranjevati in obnavljati, saj to pripomore k urejenosti kulturne krajine. Ohranitev sadovnjakov ima dvojni pomen: gre za ohranitev okolja in možnost dodatnega zaslužka z direktno prodajo ali predelavo.

Zato pripravljamo delovna skupina projekt oživitve travniških sadovnjakov za celo Slovenijo. Vanj je vključena tudi KSS Ivančna Gorica. Projekt je finančno podprlo MKGP, pa tudi posamezne občine.

Vsi, ki imate na svojih vrtovih vsaj deset visokodebelnih dreves, se zglasite pri KSS Ivančna Gorica, zaradi evidentiranja. Sredstva so namenjena obrezovanju, precepljenju zaradi ohranitve starih kvalitetnih sort sadja, oskrbi in gnojenju.

Svetovalna služba bo prikazovala pravilno obiranje in pripravo sadja za trg, možnosti predelave sadja v sok, vino in žganje ter organizirala degustacijo teh izdelkov.

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA
IVANČNA GORICA

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

POKLICI IN MEDNARODNI OBRтни SEJEM

Mednarodni obrtni sejem, ki je potekal od 10. do 19. septembra 1999, je največjo pozornost posvetil promociji dualnega sistema. To je nadaljevanje aktivnosti, ki jih izvajamo že vrsto let in so lani dosegle višek s predstavitev poklicev v dualnem sistemu, ki jo je obiskalo več kot 19.000 mladih.

Letošnja predstavitev je bila partnersko zasnovana. Tako so pri organizaciji, financiranju in izvedbi sodelovali Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, Ministrstvo za šolstvo in šport, Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem, Zavod RS za zaposlovanje, Center RS za poklicno izobraževanje, Gospodarska zbornica Slovenije in Obrtna zbornica Slovenije. To pomeni, da je bilo mogoče dobiti vse praktične in teoretične, predvsem pa strokovne informacije o možnosti izobraževanja in nenazadnje tudi o možnosti zaposlovanja. Predstavitev je potekala v hali A v sodelovanju s 17 srednjimi šolami, ki so prikazovale izbranih 30 poklicev, predvidenih za šolanje na dualni način. Vsak poklic je imel za samostojno predstavitev na razpolago okoli 25 kvadratnih metrov razstavne površine. Da je bil posamezni poklic predstavljen prepričljivo, so sodelovali tudi obrtniki in podjetja. Dijaki posameznih srednjih šol in delodajalci so ob praktičnem predstavljanju poklica osnovnošolcem dali možnost neposrednega stika z orodji in materiali za posamezni poklic. Za učence osnovnih šol je "živa" predstavitev poklicev ena izmed poti do poklicne odločitve. Učenci so se lahko

prepričali, da so poklici zanimivi in predvsem perspektivni, da v njih lahko najdejo zaposlitvene možnosti.

Na sejmu je bilo mogoče v živo videti delo za poklice: zidar, tesar, klepar-krovec, električar-energetik, instalater strojnih instalacij, stavbni steklar, kamnosek, črkoslikar, slikopleskar, mizar, tapetnik, kuhar, natakar, pek, slaščičar-konditor, mesar, vrtnar, cvetličar, avtomehaničar, avtoklepar, finomehnik, strojni mehanik, orodjar, konstrukcijski ključavničar, usnjarski galanterist, izdelovalec usnjenih in krznenih oblačil, šivilja krojač, zlatar, urar in električar-elektronik.

Novost pri predstavitvi poklicev je bil osrednji oder z video steno, na kateri se je večkrat na dan odvijala nagradna igra s praktičnimi nagradami. To je bilo ugibanje parov simboličnega prikaza obrtnih poklicev. Ves preostali čas so na video steni potekale medijske predstavitve v projektu sodelujočih partnerjev.

Akcija predstavitve poklicev je bila namenjena poklicnemu usmerjanju osnovnošolcev, šolskim svetovalnim delavcem pa tudi staršem oziroma vsem, ki se kakorkoli ukvarjajo s poklicnim usmerjanjem.

V času sejemskih prireditev je potekal tudi strokovni posvet na temo dualnega izobraževanja, in sicer Dualni sistem za danes in jutri.

Vsa šolajoča se mladina iz osnovnih, poklicnih, tehniških in strokovnih šol ter njihovi spremljevalci so imeli brezplačno vstopnico za ogled sejma in predstavitev poklicev.

Pripravila: Majda Može

PRODAJA MESNIH IZDELKOV

Vprašanje: Po poklicu sem mesar in bi želel odpreti lastno trgovino, kjer bi prodajal predelane mesne izdelke (tudi iz perutninskega mesa). Skratka, ponudba bi obsegala vse, kar se lahko v dobro založeni mesariji kupi. Zaenkrat bi delal sam, kasneje pa bi zaposlil še prodajalca.

Odgovor: Pod proizvodnjo mesnih izdelkov, za kar ste usposobljeni, spada: proizvodnja osušenega, osoljenega ali dimljenega mesa, proizvodnja mesnih izdelkov: klobas, salam, obarjenih klobas, paštet, klobas iz mešanega mesa, žolce, kuhanih gnjati, mesnega ekstrakta in proizvodnja pripravljenih mesnih obrokov.

Ne spada pa sem pakiranje mesa in perutninskega mesa za plačilo ali po pogodbi; ter pakiranje mesa in perutninskega mesa za lastni račun v trgovini na debelo.

Izobrazbenega pogoja za odprtje lastne trgovine ne izpolnjujete. Potrebna je namreč izobrazba V. stopnje, smer trgovski poslovodja, živilski tehnik, ekonomski ali komercialni tehnik ipd.

Tudi prodajalec v vaši prodajalni mora imeti ustrezen poklic, in sicer mesar - prodajalec. Sami pa lahko opravite prekvalifikacijo za prodajalca v lastni trgovini. Prekvalifikacija traja približno pol leta, predavanja so trikrat tedensko v popoldanskem času in vsega skupaj je šest izpitov iz predmetov: gospodarsko poslovanje, poslovna matematika, računalništvo, tuji jezik. Po uspešnem zaključku pridobite naziv "prodajalec" (velja za vse stroke, ne le za vašo - mesarsko).

Pripravila: Jelka Božič

PREDSTAVITEV STROJNEGA KROŽKA KMETOVALEC

V nedeljo, 26. septembra 1999, smo se kmetijci in ostali obiskovalci zelo prijetno družili, tako po strokovni kot družabni plati, na prireditvenem prostoru strojnega krožka Kmetovalec, ki je letos že četrtoč po vrsti organiziral Predstavitev SK Kmetovalec.

V predstavitev programu so sodelovala zastopstva in predstavniki firm: ILLI d.o.o. Tlake, s traktorjem in odjemalcem silaže

Hurlimann, ZUPAN TRADE s potingerjevo linijo za spravilo sena in drobilcem lesne mase, INO Brežice s svojim proizvodnim programom, brata KOŠENINA iz Spodnje Senice s krmilnikom za doziranje močne krme ter materialom za prekrivanje silaže, naš domači dvakratni nagradjenec za inovacijo "avtomatik" in "elektronik" na starejših tipih samonakladalk, Uroš VOVK iz Spodnje Slivnice ter za zanimiv zaključek prireditve še g.

Ferlan s strojem za siliranje koruze v plastični tunel na kmetiji Perme v Prapročah.

Največje pozornosti prisotnih so bili deležni stroji, katerih delovanje so praktično predstavili, med njimi je bil seveda tudi samohodni silokombanj, last Jožeta Novaka, ki je na bližnji njivi pripravil silirno maso v za naše razmere rekordnem času.

Da je prireditev stekla, kot se spodobi, so poskrbeli uvodničarji: župan občine Grosuplje, tajnik Zveze strojnih krožkov Slovenije Marjan Dolenšek, predsednik in član nadzornega odbora SK Kmetovalec, vsi pod taktirko moderatorke, gospe Jane, ki je celotno prireditev povezovala. Za slovesen in povsem drugačen začetek prireditve so poskrbeli okoliški konjerejci s povorko in predstavitevjo posameznih živali pod vodstvom A. Klančarja, zahvala za tovrstno popestritev pa gre naši mladenki Aniti, ki je žrtvovala svoj prosti čas in zanimala svoje "stanovske" kolege. Ko smo že pri pohvalah, ne smemo pozabiti na spoštovanja vredno razumevanje ter prizadevnost žena

članov društva, ki so ne le aktivno sodelovale na prireditvi, pač pa tudi napekle peciva, ki je bilo med najbolj občudovanimi artikli na predstavitvi. Vse popoldne se je, na veliko veselje in zadovoljstvo udeležencev, s svojo vprego trudil tudi Bojan Šerjak - na koncu so bili konji utrujeni, on pa še vedno poln energije.

Zasluge za, po besedah udeležencev, zelo dobro organizacijo prireditve pa pripadajo seveda članom upravnih organov SK Kmetovalec.

In kaj je bilo na prireditvi povedanega - največ seveda o strojnih krožkih, čeprav nihče od prisotnih tudi ni preslišal spodbudnih besed g. župana.

SK Kmetovalec je eden od 44 strojnih krožkov, ki trenutno v Sloveniji delujejo. Ustanovljen je bil med prvimi v letu 1994, tako da letos praznuje že peto obletnico delovanja in trenutno šteje 100 članov, ki so občani Dobrepolja, Ivančne Gorice in Grosuplje. Včlanjenih je tudi nekaj posameznikov iz sosednjih občin, na kar smo zelo ponosni, saj je to pokazatelj naše delavnosti. Največ storitev v okviru društva nudijo tisti člani, ki imajo specialne stroje, sicer pa tudi za nas velja, da približno 50 do 60 % članov SK predvsem najema storitve, 30 do 40 % nudi in naje-

ma storitve, nekako 10 % članov pa predvsem nudi storitve. Letno člani SK Kmetovalec opravijo 2000 ur storitev, največ ob setvi in spravilu krme.

In kakšne so prednosti sodelovanja v strojnem krožku? Smatramo, da tako gospodarske kot socialne:

- zmanjšanje stroškov ob uporabi kmetijske in gozdarske tehnike,
- večja delovna produktivnost in kakovost dela,
- možnost za pridobivanje dodatnega dohodka z delom na drugih kmetijah,
- vse skupaj pripomore k povečanju dohodkov na kmetijah,
- olajšanje stanja in pomoč pri boleznih ter nesrečah,
- sodelovanje v delovnih konicah in med dopusti in
- izboljšanje kakovosti življenja na kmetijah.

To pa še ni vse. Člani strojnih krožkov so deležni izobraževanja, tako teoretičnega kot praktičnega, na področjih, na katerih največ delujejo. Krožek jih oskrbi z delovnimi oblačili, informacijami, in če je le možno, tudi z družabnim življenjem - upam, da ne vedno delovnim, kot je ob takšnih prireditvah.

In za konec: vabljeni v našo družbo - ne bo vam žal.

Pripravila: Ana Pavčič

STROKOVNA EKSKURZIJA PO KMETIJAH Z DOPOLNILNO DEJAVNOSTJO V JUŽNI FRANCIJI III.

G. Dutoit nam je ob panoju razlagal kaj vse so analizirali pred odločitvijo za konjerejo.

Ko se politik začne ukvarjati s kmetovanjem, se stvari loti popolnoma drugače kot navadni smrtniki. Da je temu res tako, smo se lahko prepričali ob ogledu konjerejske kmetije pri g. Dutoitu v kraju Vergoignon. Z ženo imata tri otroke, eden izmed njih je za vsako ceno hotel postati kmet. Prav ta pa tekmuje na državni ravni v preskakanju ovir. Odločili so se za nakup zemlje v južnem delu Francije, sicer pa izhajajo iz severnega predela. Pred odločitvijo za ta korak so skrbno pretehtali vse možnosti, ki jih imajo, pogoje, katere morajo izpolnjevati, svoje finančno stanje, znanje, ki ga imajo, in nenazadnje tudi,

kaj si najbolj želijo. Po tehtnem premisleku so se zaradi izkušenj, ki so jih že imeli s konji, odločili prav za te. Na svoji 50 ha veliki kmetiji sejejo poleg krme, ki jo potrebujejo za krmiljenje konj (koruza, oves, tritikala), tudi semensko koruzo kot prodajni artikel, da nimajo problemov z oblastmi, saj so registrirani kot dopolnilna dejavnost. Hleve in maneže (ograjnjen prostor za jahanje in dresuro konj) so naredili zelo preprosto in praktično vse v lastni režiji. V hlevu imajo okoli 60 konj, le 10 do 15 svojih. Bogataši in nekateri petičneži, ki si konja lahko privoščijo, ga dajo v oskrbo in dresuro družini Dutoit. Prirejajo tudi tečaje

jahanja. Ta stane na primer za en teden 1.870 frankov ali 56.000 slovenskih tolarjev. Če pa so gostje na kmetiji še nastanjeni, pa za tako imenovani konjski teden odštejejo 2.600 frankov ali 78.000 tolarjev. Konje, ki jih imajo v oskrbi, tudi ujahajo in jih, če so nadarjeni, tudi dresirajo. Za tako kakovostno celovito ponudbo na kmetiji se nenehno izobražujejo. Gostov jim ne primanjkuje in zaenkrat so zelo zadovoljni s svojo odločitvijo.

Pot nas je vodila naprej in zelo na kratko smo si ogledali manjšo kmetijo, ki nudi le prenočišča z zajtrkom. Kot nam je razlagala drobna, skoraj plaha gospodinja, so to kmetijo podedovali nepričakovano. Da bi jo rešili propada, so jo uredili za sprejem gostov. Strežejo le zajtrk in to vse popoldne, da gostje lahko čim lažje preživijo dopust. Priporočijo jim tudi izlete v bližnjo in daljnjo okolico, kmetije, kjer lahko dobijo kosilo ali večerjo... Na tem dvorišču se sprehaja le malo kmečkih živali. Lahko bi rekli le za vzorec, da jih mestni otroci spoznajo. Da so dobili dovoljenje za tovrstno dejavnost, je gospodinja morala opraviti tečaje, ki jih pripravlja Kmetijska zbornica, in se naučiti nekaj o zgodovinskih in etnoloških značilnostih tega kraja, pripraviti mora znati krajevne kulinarične specialitete in se naučiti nekaj angleščine.

Dan je bil deževen, kisel in hladen, da smo iz torb potegnili že vsa topla oblačila, pa vendar ne tako kisel, da bi kdo ostal na avtobusu, ko smo se pripeljali na 55 ha veliko, z visoko žično ograjo ograjeno kmetijo. Mogoče že slutite, kam smo prišli. Zvedavo so nas sprejele elegantne, plahe košute. Ko smo jih opazovali, jih fotografirali in nežno ogovarjali, seveda kar po slovensko, so nam skoraj pozirale, da smo za spomin posneli kar se da lep prizor. Lastnik

nas je sprejel v visokih gumijastih škornjih in nam na kratko opisal svoj boj za vsakdanji kruh.

Do leta 1986 se je ukvarjal z vzrejo kokoši. Misli so mu vse bolj uhajale k reji divjadi. Tako je na začetku kupil 20 divjih svinj in 8 jelenov. Po 13 letih se lahko pohvali, da ima 250 jelenov, 150 divjih prašičev in 100 damjakov. Pri jelenih pride 50 samic na enega samca. Pojate ali ruk je septembra in oktobra, po osmih mesecih pa samica povrže mladička. Ker je v tem delu Francije mediteransko podnebje, je najnižja zimska temperatura do -5 stopinj Celzija, sneg pa leži le dva do tri dni. Zato so živali vso zimo zunaj. V zimskem času jim dodajajo le suho krmo in koruzo. Pri divjih prašičih pa pride na enega samca štiri do pet samic, ki potrebujejo za svoj nemoten bioritem od enega do enega in pol hektarja površin. Svinja ima dva do šest mladičev trikrat na dve leti. Tem lenim, zavaljenim svinjam morajo vso hrano prinašati v ogrado (koruzo, pšenico, ječmen in vitaminsko-mineralne dodatke).

Ko pride neizbežen konec, prime za puško kar sam gospodar, vendar mora prisostvovati veterinar. S posebnim kamiončkom - hladilnikom - odpelje ustreljeno žival v 25

km oddaljeno klavnico, kjer jo nadalje obdelajo. V domači klavnici potem to predela in del tega proda v domači prodajalni, del pa preko porcij v domači restavraciji. Tudi mi smo bili deležni mesa divjih svinj in jelenov. Spekel nam ga je gospodar kar zunaj za hišo na neki priročni plošči prav v tistih gumijastih škornjih, kot jih je imel obute ob sprejemu, le da sedaj niso bile več tako čiste. Ko nam je to specialiteto njegova žena prinesla na mizo, smo brž pozabili, kje se je peklo, saj je bilo na pogled zelo vabljivo. Kljub temu nam ni prav nič teknilo, saj se je bo vsakem vbođu vilic iz mesa podedila krvavordeča kri.

(se nadaljuje)

Mari Erjavec

Čreda, na katero bi bil ponosen marsikdo.

Z učenjem jahanja je treba začeti že zelo zgodaj.

Kamion je obenem tudi potujoči reklamni pano.

MLADI GASILCI IZ PGD HUDO-IVANČNA GORICA NA IZLETU V ATOMSKIH TOPLICAH

Danes v kopalnah, jutri v gasilski opremi.

Težko pričakovani dan za vse mlade gasilce prostovoljnega gasilskega društva Hudo-Ivančna Gorica je bil vsekakor enaindvajseti avgust. Odšli so na enodnevno kopanje v Atomske toplice. Ta izlet je bil že načrtovan na lanskem občnem zboru društva in seveda ravno tako sprejet na občnem zboru mladine. Udeležilo se ga je 36 mladih gasilcev ter štirje člani društva. Ves dan smo se dobro zabavali, predvsem pa utrjevali dosedanje prijateljstvo. Med gasilci je složnost na

prvem mestu, to jim mnogokrat govorim, kadar nastane prepir.

Za izlet smo porabili sredstva od mladinske članarine, vsak udeleženec je prispeval po tisoč tolarjev, gasilsko društvo pa je prispevalo osemdeset tisoč tolarjev, za kar se zahvaljujem. Vzgoja mladih gasilcev je za društvo veliko breme tako na finančnem področju kot na področju mentorstva. Malo je ljudi, ki imajo voljo, da se z njimi ukvarjajo, vendar se je treba zave-

dati, da kadri, ki so sedaj na položajih, ne bodo večno in da si pravi gospodar svoje zaledje pripravi že prej. V našem društvu so nekateri nezaupljivo gledali na delo z mladimi, sedaj pa je mnenje precej drugačno.

Mladi člani tudi na tekmovanjih dosegajo izredno dobre rezultate, za njihov trud pa jih je treba primerno nagraditi.

Mislím, da imajo mladi v drugih društvih (ne gasilskih) mnogo več, pri nas pa se pojavi problem že ko je treba nabaviti uniformo, ki si jo želi vsak mladi gasilec. Mlade v društvu predvsem vzgajamo in učimo kako se gasi in rešuje. Vsak, ki obvlada te stvari, je lahko ponosen: morda bo jutri rešil svoje življenje ali življenje drugega, kajti znal bo v določeni situaciji pravilno ukrepati. Danes ima društvo 47 mladih. Mnoge že sedaj vidim, kot dobre gasilce in reševalce. Želimo pa si več pozornosti in pomoči tistih, ki krojijo našo usodo.

Poveljnik: Marjan Knez

NA GASILSTVO SMO PONOSNI

Gasilska organizacija v občini Ivančna Gorica se lahko s ponosom šteje med organizacije, v katerih se kaže požrtvovalnost in pomoč tistim, ki jo potrebujejo. Ob požarih, poplavih, potresu lahko pomoč nudi samo dober, plemenit in nesebičen človek – gasilec, gasilka, mladinec ali pionir in vsak, ki je pripravljen z znanjem in zmožnostmi opraviti dane zadolžitve. Naši člani se udeležujejo raznih tekmovanj, ki jih organizirajo društva iz operative in preventive. Predvsem vidne rezultate dosegajo najmlajši člani. Znanje si pridobivajo že v dobi odraščanja in spoznajo, da biti gasilec ne pomeni nositi uniformo, ampak pomagati v dobrem in v nesreči ter priskočiti nesebično k delu, kadar je pomoč potrebna. Sodelovanje društev na tekmovanjih, pokali, izvedba vaj in discipline, vse je ocenjeno kot zelo uspešno.

Da nam je vse to omogočeno, se moramo zahvaliti Občinski gasilski zvezi (OGZ) in še posebej njenemu predsedniku Lojzetu Ljubiču, ki se že dolga leta požrtvovalno razdaja za gasilstvo.

Gasilci iz občine Ivančna Gorica smo se udeležili srečanja gasilcev v Avstriji, v mestu Krumpendorf ali po naše Kriva vrba. Spoznali smo se z gasilci Evrope, videli razno opremo ter uniforme – vsaka je bila po svoje zanimiva, vendar so bile naše, slovenske, med lepšimi, popolne in vse enake.

Iz Slovenije nas je bilo okoli 100 gasilcev, spremljala pa nas je tudi godba, ki nam je v mimohodu veselo igrala. Domačini so nas z vriskom in ploskanjem pozdravljali, ko pa so zaslišali znano skladbo Na Robleku, so klicali: "Bravo, Slovenija!" Začutili smo nepozabne trenutke sreče in ponosna, da lahko zastopamo našo lepo slovensko domovino in da tudi ženske dokažemo svetu, da smo sposobne sodelovati.

Naslednja večja prireditve naše OGZ je bila tudi proslava ob 130-letnici organiziranega gasilstva na Slovenskem, 27. junija 1999. Zbrali smo se v Stični, pot pa nas je vodila preko Gorjancev do Metlike, kjer je bilo zborna mesto za številno udeležbo gasilcev v svečanih uniformah.

Med gosti je bil tudi predsednik države Milan Kučan, ki nas je v slavnostnem nagovoru spodbudil za

nadaljnje delo. Za operativno delo, kakor tudi za zaščito in reševanje, nam je nekaj navodil predstavil poveljnik Gasilske zveze Slovenije g. Klarič. Praznika gasilcev so se udeležili tudi gasilci iz zamejstva: Madžarske, Avstrije, Hrvaške, Italije ter Bosne in Hercegovine.

Za konec bi vam rada posredovala nekaj besed iz govora predsednika države Milana Kučana: "Mi vsi smo odgovorni, da bo nova država zaživela kot varen in srečen dom svobodnih ljudi. Združimo svoje moči za tako zaželeni cilj in izpolnimo svojo odgovornost tudi do mladih in novih slovenskih rodov. Bodimo strpni, prijateljski in sodelujmo. Moja želja je, da ostanete zvesti svojemu izročilu, da boste kot gasilci samostojna, strokovna, humana in politično nevtralna organizacija in gibanje vseh, ki sta jim solidarnost in pomoč največja dobrota."

Ljudmila Kek

Slika levo:

Stična – največji turistični kraj v občini Ivančna Gorica. Ker nima niti ene klopce, na kateri bi si turisti odpočili utrujene noge, se jih je usmiliti nek krajan. Pripeljal je dve vzmetnici, na katerih sedaj lahko vaščani kar leže čakamo na zbor krajanov.

Slika desno:

Kje so tisti časi, ko je v Stični še svetila javna razsvetljava? Kam gre ugled Stične? Upajmo, da vsaj ne izven meja naše prelepe Slovenije?

IZLET NA GROSSGLOCKNER

V letnem programu aktivnosti Društva upokojencev Ivančna Gorica je bil tudi izlet na Grossglockner 21. avgusta 1999. Čas izteka poletnih počitnic je privabil tudi člane našega društva, saj so prijave prekomerno napolnile število sedežev v avtobusu. Ko smo se, po deževnem petku, v soboto zbirali na postajališču, smo pričakovali lep dan. Lep po vremenu in seveda po pričakovanjih.

Ob prijetni vožnji z avtobusom podjetja Petrič in zanesljivim voznikom Jožetom, smo drsli po prelepi Gorenjski, ki se je prebujala v dvigajoči se megli. Skoraj neopazno smo prestopili mejo in že smo bili v Avstriji. Prijateljsko kramljanje so prekinjale besede gospe Ljube Štrubelj, požrtvovalne in delavne tajnice društva ter dobro pripravljene današnje vodičke. Spomnila nas je pomembnih zgodovinskih dogodkov, prikazala geografsko stanje in nas seznanila z nekaterimi podatki o naši sosednji državi – Avstriji.

Hitro je mineval čas in vožnja po dolini reke Moll nas je pripeljala do Heiligenbluta. Tu smo si ogledali čudovito cerkev sv. Vincencija iz leta 1301 z zanimivim pokopališčem. Nadaljevali smo pot po slikoviti alpski cesti proti Grossglocknerju (Veliki klek 3798 m). Skromni prameni sončnih žarkov so nam osvetljevali čudovit pogled na ledenik Pastirica. Kot mravljičice drobni so bili obiskovalci ledenika videti v daljavi. Ta 300 m debela gmota ledu nas je privabila, da smo si želeli ledenik ogledati od blizu. Izkazali smo se in skoraj v večini peš odšli na pot, ki ni bila prav ugodna: kamenje, stopnice,

moker pesek, na dnu pristanek na ledu. Čudoviti občutki, da vidiš nekaj nevsakdanjega, so nas prijetno obdajali. Po povratku na vrh hriba smo si skoraj čestitali, da tudi upokojenci le nismo iz zadnje moke, saj smo se zardeli in premočeni od potu vsi varno vrnili brez pomoči električnega vlakca, ki je bil tam na voljo. Seveda smo si brž privoščili silce žganja, čaj in malico, da smo nadomestili izgubljeno energijo.

Na voljo je bil tudi pogled z razgledne terase, kar pa smo si nekateri prihranili za drugič, saj je časa vedno premalo. Čudovite poglede po bližnjih vršacih, ki so se majali v vetru in napovedovali skorajšnjo jesen, so lepo dopolnjevali svizci, ki so tekali kot udomačeni zajčki. Mnogi so jih pogostili z delčkom svoje malice in sladkimi dodatki.

Ob povratku smo si privoščili še obilno večerjo v Žirovnici. Vsa pričakovanja tega dne so bila izpolnjena. Bili smo prijetna skupina. Natančno ob dogovorjenih urah smo se vračali na dogovorjena mesta. Nismo bili dolgočasni upokojenci, bili smo prijetna družba, prijatelji, znanci. Naše druženje je bilo izpopolnjeno z bogatjenjem naše duše, z lepoto narave, dopolnjeno s skrbno pripravljenim in dovolj strokovnim vodenjem gospe Ljube Štrubelj. Predsednik društva Janez Rošelj vso to organizacijo dopolnjuje in pokriva kot gospodar družine. Zato smo udeleženci zadovoljni, ju želimo pohvaliti in se jima za ves trud zahvaliti. Zatorej še enkrat, gospa Ljuba in gospod Janez, imeli smo se lepo, hvala vama.

Zapisala: M. Zaletel

POMEMBNA PRIDOBITEV ZA PGD KORINJ

PGD Korinj je eno izmed društev GZ Ivančna Gorica, ki protipožarno pokriva jugozahodno suhokranjsko hribovito območje in šteje nekaj več kot 50 članov. Da dejavnost društva ni sorazmerna z njegovo velikostjo, dokazuje dve leti stara zamisel o nakupu nadomestnega gasilskega vozila, kajti 29 let star JEEP Mahindra je bil v vedno slabšem stanju.

Ob odločanju za tip vozila smo morali upoštevati dejstvo, da je teren, ki ga pokriva društvo, zelo hribovit in gozdnat, do zaselkov pa vodijo strme poti, ki so v zimskem času včasih komaj prevozne. Zato je v poštev prišlo samo dobro terensko vozilo. Tako smo se odločili za terenski avto Mercedes 300 GE. Vozilo odlikujejo izredne terenske zmogljivosti, močan motor in velika notranost, ki ima 9 potniških mest. Z odvzemom 4 mest pa se lahko v zadnji prostor namesti visokotlačna črpalka.

Sredstva je zbralo samo društvo s prostovoljnimi prispevki občanov občine Ivančna Gorica, sponzorjev in botrov. Veseli smo, da nam je uspelo zbrati večji del denarja, nekaj namreč imamo še dolga, saj to pomeni, da gasilec ljudje zaupajo in seveda od

nas pričakujejo hitro pomoč, če je to potrebno. Vsem darovalcem, ki so nam pomagali pri nakupu vozila, se prav lepo zahvaljujemo.

Vozilo smo predali namenu na slovesnosti v soboto, 21. avgusta, ko je župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret simbolično predal ključ poveljniku PGD Korinj Francu Novaku, z željo, da bi vozilo čim več uporabljali za vajo in čim manj za gašenje resničnih požarov. Da bi nam vozilo dolgo in dobro služilo, ga je blagoslovil krški župnik Anton Humar.

Prireditve so se udeležila skoraj vsa društva GZ Ivančna Gorica, predstavniki GZ Ivančna Gorica ter številni gostje. Med njimi naj omenimo komandanta okrožja Hirscheid Konrada Schmausa.

Najzaslužnejšim članom PGD Korinj so predstavniki GZ Ivančna Gorica podelili republiška in občinska odlikovanja. Na koncu smo avtomobil po gasilski navadi še krstili.

Po končani slovesnosti smo vse udeležence povabili za mize, tako da so z nami ob zvokih ansambla Tonija Verderberja ostali še dolgo v noč.

Tajnik PGD Korinj

Naše Klasje

iz Ambrusa

Glasilo občine Ivančna Gorica. Akcija gasilcev iz občine Ivančna Gorica

VSEOBČINSKA VAJA GASILSKIH DRUŠTEV V AMBRUSU

Vroč sobotno popoldne v Ambrusu hladili vodni curki

"IZAKOVA DOMAČIJA V PLAMENIH"

Vse to se dogaja pozno popoldne v soboto, 7. 8. 1999.

Vožnja po dolini Krke se je za prenekaterga člana GD hitro končala na Fužinah pri Zagradcu, kjer se zavije desno proti Ambrusu. Cesta se najprej po strmeh klancu navzdol spusti proti reki Krki, nato pa se vožnja nadaljuje po klancu navzgor dobra dva kilometra. Pot se vleče kot jara kača, zlasti še sedaj, ko je cilj "posvečeno" sredstvo. Ko se ekipe na nujni poti peljejo mimo znamenitega romskega naselja, se tam kadi, tako da bi skorajda prišlo do pomote - kje gasiti? Nazadnje se neskončno dolg klanec prevesi v položnejši del, kar da slutiti, da bo šlo lahko tudi navzdol.

In res, najprej se pokaže idilična vasica Kal na desni strani regionalne ceste, ki vodi skozi Ambrus proti Žvirčam, od tod naprej pa v širni svet - tudi na Jadran in njegove otoke.

Ko je vse skupaj drvelo navzdol, je tik pred Ambrusom križišče, ki dovoljuje pot: desno na Kal in levo na Kamni Vrh, kjer je znamenita Cerkev sv. Petra častitljive starosti. Le-ta je bila skozi nekaj dolgih let tudi obnovljena, njene freske pa restavrirane in so prava mojstrovina, ki je vredna ogleda. Dostop na Kamni Vrh in do Cerkve lahko postane prijeten družinski izlet.

Da se vrnemo sedaj k drvečim gasilcem, ki so že v Ambrusu in potrebujejo informacijo: Kje gori in kaj gori?

Po ustreznih inštrukcijah, ki so jim jih posredovali vrli "operativci", so se moške, ki se pogumno bojujejo z rdečim petelinom, razporedili po operativnem planu.

Načrtovana vaja GD in PGD Občine Ivančna Gorica bi se morala pričeti ob 1730. Toda prišlo je do kratkega zamika "delovnega plana", saj se je zvok sirene, ki naznanja požar, oglasil šele ob 1740.

Načrt akcije je bil zamišljen tako, da ekipe najbližjih društev Ambrus in Zagradec gasita z razpoložljivimi viri - voda iz kapnice in cisterna na motornem vozilu. Ostala društva pa postopno oblikujejo verigo, da bodo dovajala vodo iz hidranta pri tovarni Rašica Ambrus. Poleg omenjenih sodelujejo še gasilci iz naslednjih društev: Hudo, Hrastov Dol, Korinj, Krka, Muljava, Vrh nad Višnjo Goro in Sobrač.

Od tega trenutka dalje se je

mrzlično gledalo na uro, mobilna radijska zveza je postala živahno glasna, saj so se poveljniki posameznih GD in PGD zelo hitro odzivali po klicu na pomoč (112). Klic na številko 112 je opravil sekretar GZ Ivančna Gorica Janez Podraž.

Sedaj bi lahko zapisali, da so se stvari začele odvijati bliskovito, vendar se v tem primeru tega ne spodobi napisati.

GORIII, NA POMOČ!!

Če se kronološko popeljemo skozi potek vaje, se dogodki odvijajo nekako v tem zaporedju:

Ob 1740 zvok sirene sproži gasilski mehanizem v načrtovano akcijo.

Po vseh pričakovanjih se gasilci iz Ambrusa pripeljejo na kraj namišljenega gorišča že ob 1743 kjer že ob 1747 vklopijo motorno brizgalko, s katero črpajo vodo iz vodnjaka. Poveljuje jim Vinko Zajc. V takih primerih je beseda poveljujočega ključnega pomena in odločilna pri razvijanju sistema za gašenje.

Zelo kratek čas prihoda (1807) na gorišče potrebujejo gasilci GD Zagradec, katerih poveljnik Janez Knavs rutinirano in učinkovito izda navodila svoji ekipi za razporeditev delovnih nalog, hkrati informira nadrejenega o stanju v ekipi, se informira za smer požara in že posreduje navodila svoji ekipi, ki rutinirano izvaja dela po navodilih - odlično sodelovanje ekipe, katerega rezultat je, da voda iz njihove cisterne (na tovornem vozilu) priteče na gorišče že ob 1810.

Približno do 1848 se ekipe razvrstijo po trasi (kolovozna pot). Glavni vir vode je hidrant pri tovarni Rašica.

Na začetni poziciji verige, pri hidrantu, sestavi člen ekipe iz PGD Vrh nad Višnjo Goro.

Kot drugi člen so gasilci iz PGD Sobrač.

Nato sledijo ekipe z Muljave, Krke, Korinja, Hrastovega Dola in Hudega.

Če se omejim samo na nekatere podatke, ki niso povsem obrobnega značaja za vajo in njen potek, je pomemben čas, ko je preneseno navodilo za vodo v cev. Le-to je bilo posredovano točno ob 1900, vendar je zaradi težav pri posameznih členih (pokanje cevi) prišla voda do ciljnega mesta ob 1914.

V verigi od Rašice do mesta požara je sodelovalo 112 ljudi, razvitih je bilo 66 cevi, višinska razlika je bila 35 m. Dolžina sistema je bila približno 1000 m. Dodatni poudarje sta predstavljali regionalna in lokalna cesta,

preko katerih je potekal sistem, zato je bilo potrebno poskrbeti za sistem varnosti sodelujočih in premoženja, ki je bilo vključeno v akciji. Ker voda teži navzdol in ne navzgor, so ji "pomagali" navzgor z motornimi brizgalkami.

Po pregledu sistema je koordinator ob 1920 sporočil, da je akcija zaključena.

ZAKLJUČEK

Zbranim gasilcem na ambruškem športnem igrišču so spregovorili tudi vodilni ljudje občinske gasilske zveze. "Akcija je bila uspešno izvedena, potekala je po vseh predpisih, ki so za gasilske vaje definirani", se je glasil stavek predsednika g. Ljubiča. Ostali člani tudi niso skoparili s pohvalnimi izjavami na račun vaje.

Pa vendar. Prve misli predsednika so bile namenjene "sedmi sili", ko je tudi v nadaljevanju še enkrat ponovil, da če kdo misli kam kaj zapisati, mora vedeti "da bi se v stvarnosti zadeva odvijala popolnoma drugače in da bi bil uspeh zagotovljen 100 %".

Poleg tega je rek Vaja dela mojstra! tudi danes še vedno v veljavi. Zahtevna tehnika in tehnologija terjata veliko znanja, razvijanje in polaganje cevi pa veliko spretnosti in rutine. Ob pomanjkanju rutine se izgublja dragoceni čas, saj je vsaka sekunda še kako dragocena. Razporeditev cevi je rutina, ki jo lahko dosežemo le z uspešnimi treningi. Prepletanje cevi je nedopustno in neodpustno (tudi na vaji! - Kar se Janez nauči, to Janez zna!) Le vaja in treningi zagotovijo rutino in spretnosti, da v kriznih trenutkih ostanemo prisebni in opravljamo delo samozavestno in s polno mero odgovornosti. Sklicevanje na stvarnost in prikazovanje uspeha v primeru pravega požara mi nekako ne gre v glavo ob ne preveč uspešno zaključeni vaji!

Idealni pogoji za začetek vaje, čakajoči gasilci v opremi, vse v pričakovanju začetka vaje, so bile prednosti, ki jih v stvarnosti ni. Pa kljub temu gasilci niso imeli (večina ni imela) ustrezne zaščitne opreme, ki bi jim omogočala reševanje... Danes pa vemo, da je veliko vnetljivih in eksplozivnih materialov, ki so še kako nevarni brez ustrezne zaščite. Vrednost imovine pa je v primerjavi s časom pred desetletjem zelo velika.

Na koncu pa: mogoče se celo strinjам z g. Ljubičem, ko je nekajkrat dejal, da je v stvarnosti vse drugače. Seveda, saj bo sosed tisti, ki bo prvi gasil in reševal...

Potek vaje in zaključek zapisal

Jože Hrovat

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta 2. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

RAZPIS - GLEDALIŠKA DELAVNICA ZA MENTORJE GLEDALIŠKIH SKUPIN

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti OI Ivančna Gorica razpisuje gledališko delavnico za mentorje gledaliških skupin. Delavnica je namenjena predvsem učiteljem oz. mentorjem gledaliških skupin po šolah in vrtcih v naših treh občinah: Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

KAJ BOMO POČELI?

Na delavnici bomo s temelji gledališkega znanja, z vašimi izkušnjami, dvomi in vprašanji obogatili ustvarjalno delo z mladimi. S pomočjo urjenja telesa, giba in glasu bomo spoznavali sebe in to prenašali na mlade igralce. Delo je razdeljeno v pet svetov: telo - gib, glas, prostor, improvizacija in interpretacija. Delavnica bo poleg dela z mladimi igralci poskrbela za vzgojo njihovih vrstnikov - gledalcev.

KAJ BOMO POTREBOVALI?

Telovadno opremo, najljubši prozni in verzni tekst, ljubi predmet.

KDAJ IN KJE?

Delavnica bo potekala ob vikendih (po tri ure dnevno):

- 15. in 16. oktobra 1999 v Kulturnem domu Grosuplje - za mentorje iz občin Grosuplje in Dobropolje.
- 22. in 23. oktobra 1999 v Kulturnem domu Ivančna Gorica - za mentorje iz občine Ivančna Gorica.

Delavnice bo vodila gledališka igralka Simona Zorc Ramovš.

Prijave pošljite do 9. oktobra 1999 na naslov:

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta 2. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

ali nas pokličite na telefonsko številko: 769-070. Pri nas boste dobili še vse dodatne informacije.

Vodja SLKD OI Ivančna Gorica
Tajana Lampret, dipl. org.

FARMA STIČNA d.d.
Stična 1, 1295 Ivančna Gorica

objavlja

JAVNI RAZPIS

z zbiranjem ponudb za prodajo naslednjih nepremičnin:

A) Stanovanje št. 2/pritličje v stanovanjskem bloku Stična 1c, Ivančna Gorica, v neto izmeri 39,09 m², ki je zgrajeno na parc. št. 958/2, k.o. Stična. Stanovanje je zgrajeno leta 1960, je zasedeno in je zanj sklenjena stanovanjska pogodba za nedoločen čas s plačevanjem neprofitne najemnine. Začetna cena je 2.050.000 tolarjev.

B) Stanovanje št. 5/S v stanovanjskem bloku Stična 1 c, Ivančna Gorica, v neto izmeri 45,85 m², ki je zgrajeno na parc. št. 958/2 k.o. Stična. Stanovanje je zgrajeno leta 1960, je v slabem stanju in je pred vselitvijo potrebna adaptacija. Začetna cena je 1.600.000 tolarjev.

Nepremičnine niso obremenjene z zastavnimi pravicami in najemnimi pogodbami. Naprodaj so po načelu "videno - kupljeno".

VODENJE PRODAJE

Celoten postopek prodaje vodi posebna komisija družbe Farma Stična d.d., Stična 1, 1295 Ivančna Gorica.

POGOJI ZA SODELOVANJE

1. Na razpisu lahko sodelujejo domače fizične in pravne osebe.
2. Vsakemu ponudniku bo omogočen ogled nepremičnin.
3. V ponudbah je treba poleg ponujene cene in plačilnih pogojev opredeliti še dokazilo o plačilni sposobnosti ponudnika.
4. Prispеле ponudbe bo ocenila posebna komisija za oceno ponudb. Pri izbiri bodo imeli prednost ponudniki, ki bodo ponudili najugodnejšo ceno in plačilne pogoje.
5. Ponudbe morajo biti poslane s priporočeno pošiljko na naslov prodajalca v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: Farma Stična, d.d., Stična 1, 1295 Ivančna Gorica.
6. Odločitev o najboljšem ponudniku bo na podlagi poročila komisije za oceno ponudb sprejeta na upravi družbe Farma Stična, d.d., v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.
7. Ta javni razpis ne zavezuje prodajalca, da s katerikoli ponudnikom sklene pogodbo o prodaji nepremičnin, ki so navedene v tem oglasu.
8. Izbrani ponudnik se zavezuje, da bo kupoprodajno pogodbo s prodajalcem sklenil najkasneje v 10 dneh po prejemu obvestila o izbiri najboljšega ponudnika. Prometni davek, stroške v zvezi z izvedbo kupoprodajne pogodbe in prepis v zemljiško knjigo plača kupec.

Dodatne informacije prejmejo potencialni kupci na sedežu družbe Farma Stična, d.d., Stična 1, 1295 Ivančna Gorica na telefon 061/777-917, 777-280, 777-748.

Farma Stična, d.d.

V SLOGI JE MOČ

Člani Godbe Stična imajo svoj prostor za vaje v Gasilskem domu v Stični. Ker je bo hudih nalivih že nekaj časa teklo v njihovo sobo, so se skupaj z gasilci odločili, da prekrijejo streho. Za delo je bila določena prva sobota v septembru. Ob sedmih zjutraj je kapelnik Maks že prišel iz Ljubljane in čakal na začetek del. Pridno je vse dopoldne stal na tovarnjaku in zlagal staro in odsluženo opeko. Godbenik Andrej je s pomočjo bratov godbenikov, Tonija in Marjana, prevzel mojstrsko delo. Tudi predsednici Marti ni bilo

problem stati na lestvi in podajati opeko. Stane je zlezal kar na vrh gasilskega stolpa in pomagal prekrivati. Godbeniki pa ne bi bili popolni, če ne bi imeli Grege in Borisa. Pridno sta zabijala žeblje in pogledovala po mladih gasilkah iz Zagradca, ki so imele na stadionu vaje za tekmovanje. Mladi bobnarčki Matjaž, Andraž, Domen in Igor pa so pristopili k delu, kadar so bili za svojo starost potrebni. Bil je zelo lep dan, ki se je končal z mislijo: v slogi je moč.

V.G.

Sedaj pa mladi gasilci pričakujejo, da se jim bo izpolnila obljuba stiških gasilcev, in sicer, da jih v primeru uvrstitve na državno tekmovanje peljejo na izlet v Gardaland. Upajmo, da se jim bo to pričakovanje izpolnilo in da vsaj nekateri ne bodo živeli le od praznih obljub.

Naslednji konec tedna pa je bil zelo vesel za mlade stiške gasilce. Že nekaj časa so se pod mentorstvom poveljnika Janeza Kastelica pridno pripravljali na gasilsko regijsko tekmovanje, ki se je odvijalo v nedeljo, 12. 9. 1999, v Ribnici. Ker je bil mentor na obisku v Nemčiji, je njegovo mesto prevzel Stane Kastelic ob pomoči Janka Kastelica. Veselje je bilo nepopisno, saj so dosegli tretje mesto in se uvrstili na državno tekmovanje. Stiški gasilci se skoraj ne spomnijo, kdaj so bili zadnjikrat na državnem tekmovanju.

Mladincem je bilo tekmovanje zelo všeč, le to jim ni ustrezalo, da so dobili za malico golaž, saj ga današnja mladina skoraj ne je. Usmilil se jih je blagajnik PGD Stična Jože Kastelic in jih peljal na pice.

BILI SMO PRI ROMIH V ZAGRADCU

Natančneje, bili smo pri Romih v Dečji vasi pri Zagradcu, kjer smo v dveh dneh, kolikor so trajale delavnice, prostovoljci s Centra za socialno delo iz Grosuplja spet spoznali, kako lepo je delati za druge in skupaj z drugimi. Še posebej, če so ti drugi – otroci. Majhni in veliki, mlajši in starejši, črnolasi in rjavolasi, čisto takšni kot drugi otroci, pa vseeno za vedno zaznamovani z besedico – Romi.

Sončno torkovo dopoldne smo pričeli z medsebojno predstavitvijo in izdelavo papirnatih kap, ki so nas varovale pred žgočim soncem, ko smo risali in ustvarjali z barvami. Nastalo je ducat čudovitih slik, ki smo jih obesili na vrh za perilo in jih tako postavili na ogled ostalim. Po resnem delu je prišel čas za sprostitve in igre z žogo. Vendar žoga ni bila tako zanimiva kot igra gnilo jajce, ki smo jo morali ponavljati in ponavljati...

V četrtek smo bili bolj poučni in smo se učili podpisovanja, kar se je izkazalo za izredno spodbujajoče in smo obravnavali kot željo po še dodatnem opismenjenju. Nekateri so se hoteli kar v tistem trenutku naučiti vse črke, kar pa seveda ne gre. Toda kako razložiti otroku, da ga ne moreš naučiti brati takoj zdaj. Zakaj pa ne, kdaj pa, kako... Ko smo "rešili" ta vprašanja, smo se lotili oblikovanja z glino, da malce preizkusimo ročne spretnosti. Košarice, ježke, polžke in kroglice so izdelovali s tolikšno vnemo, da je bila vsa masa v trenutku porabljena. Kaj pa sedaj ... spet gnilo jajce? Da jih ne razočaramo, smo se zopet šli gniti jajce in spet je bilo veselo. Tako smo se tudi poslovili – veselo; oni v upanju, da še pridemo, in mi z željo, da jih še kdaj obiščemo.

Prostovoljka Marija Blažeka

ŽUPANSTVU OBČINE IVANČNA GORICA

Julija je KS Ivančna Gorica na podlagi sklepa, sprejetega na seji sveta KS, zaprosila Občino Ivančna Gorica, naj v časopisu Klasje odgovori na nekatera vprašanja, ki jih krajanje naslavljajo na krajevno skupnost. Ker odgovora ni bilo, ponovno prosimo Županstvo Občine Ivančna Gorica, naj odgovori na naslednja vprašanja in pobude:

Problemi koriščenja cest v Ivančni Gorici in bližnji okolici, ki jih povzročajo izvajalci DARS-a in onemogočajo varno gibanje krajanov, predvsem varne prehode cest.

Zakaj je novozgrajeni most v Sp. Dragi tako ozek?

Kako bo urejeno odvodnjavanje na cestah v bližini potoka Višnjica?

Krajanje predlagajo razširitev ceste pred novim mostom v Sp. Dragi, da bo omogočeno srečavanje.

Kako je z izgradnjo pločnika iz Ivančne Gorice do viadukta v Sp. Dragi, kdaj bo pločnik predvidoma zgrajen?

Obenem prosimo Županstvo Občine Ivančna Gorica, naj v Klasju objavi, kakšen je dovoljen obratovalni čas za posamezne gostinske lokale v Ivančni Gorici.

Krajanje se močno pritožujejo zaradi kaljenja nočnega miru, ki ga do jutranjih ur povzročajo obiskovalci teh lokalov. KS namreč ni izdala zaprosenega mnenja o tako dolgem obratovalnem času. Problem ni samo v kaljenju nočnega miru, pač pa tudi v povzročenju velike materialne škode na infrastrukturi, cestnih prometnih znakih itd.

Predsednik Krajevne skupnosti
Milan Pušljar

Med odmevnejšimi dogodki preteklega meseca je bila tudi cestna zavora avtoprevoznikov, za katero so se odločili prav v Ivančni Gorici.

Še najbolj so jo občutili vozniki tovornjakov, ki niso bili zraven. V osebnih avtomobilih pa se je večina odločala za obvoznico. Le tisti, najbrž najbolj radovedni, so si vzeli več časa in »telovadili« med nastavljenimi tovornjaki.

Sicer pa je vse potekalo mirno in brez hude krvi.

UPARJALNIK SREČNO SKOZI IVANČNO GORICO

Na nova uparjalnika za krško nuklearko ter njun prevoz skozi našo občino smo že skoraj pozabili. Morda tudi zato, ker pri prevozu ni bilo posebnih težav. Je pa res, da teh ni bilo, ker so se načrtovalci transporta zelo temeljito pripravili.

Ker viadukt na dosežani avtocesti pri Dragi ne bi prenesel teže uparjalnika, nov pa še ni gotov, je moral prevoz potekati po stari cesti. Ker skozi Ivančno Gorico po obstoječih cestah tudi ne bi šlo brez rušenja, so se občina, DARS in ministrstvo za promet in zveze dogovorili za sofinanciranje obvozne ceste po polju, od nogometnega igrišča do Traiga.

Prav po tej obvozni cesti mimo centra Ivančne Gorice naj bi potekal tovorni promet. Rečeno je bilo, da že za tovornjake, ki vozijo material za avtocesto.

Cesto pa so takoj po prevozu obeh uparjalnikov zaprli, ker se, »tako se govori«, ne morejo dogovoriti z železnico o nivojskem križanju in zapornicah. Za nadvoz pa trenutno ni dovolj denarja.

Za osvežitev spomina nekaj podatkov o uparjalnikih

Nuklearna elektrarna Krško je edina jedrska elektrarna v Sloveniji. Njena moč na pragu je 632 MW. Od leta 1983, odkar komercialno obratuje, proizvede letno okoli 4 milijarde kWh, kar pomeni tretjino vse proizvedene električne energije v Sloveniji.

Uparjalnika sta komponenti, ki sta med obratovanjem močno obremenjeni, saj se skozi vsakega od njiju na primarni strani pretaka približno 4500 kg vode na sekundo, temperatura vode je več kot 320 stopinj C in tlak več kot 155 barov. Na sekundarni strani se vsako sekundo upari 500 kg vode.

Uparjalnik je težak 343 ton in dolg 21 metrov. Transportna kompozicija je dolga 77 m, široka 5,8 m in visoka 4,6 m. Skupna teža je 666 ton.

Za tiste, ki prevoza uparjalnikov niso videli na lastne oči, objavljamo nekaj fotografij z najbolj zanimivih delov njegove poti skozi našo občino.

LIVARJI PRAZNUJEMO 45-LETNICO

Septembra praznujemo livarji svoj rojstni dan. Natančneje, 8. septembra leta 1954 je iz kupolne peči v Ivančni Gorici prvič pritekla talina. Od takrat pa do danes je preteklo že 45 let.

V tem času je Livar prehodil pot od majhne avtomehanične delavnice, livarne v sestavi ljubljanskega IMP-ja do popolne samostojnosti. Danes smo delniška družba s pomembnim deležem lastništva zaposlenih.

V vseh teh letih se je zamenjalo kar nekaj generacij in vsaka je prispevala k sedanji Livarjevi podobi. Vsi uspehi so plod skupnega dela. Seveda pa niso bili samo uspehi.

Na srečo pa so med nami tudi ljudje, ki v ovirah vidijo izzive. V Livarju se zavedamo, kako pomembno je znanje, zato nivo in kvaliteto znanja nenehno izboljšujemo z vključevanjem vseh zaposlenih v ambiciozno zastavljene programe usposabljanja. Tako želimo doseči, da med nami ne bi bilo bolj ali manj pomembnih ljudi, pač pa bi bili samo bolj ali manj uspeha željni sodelavci.

Vsako leto, ko se srečamo "stari" in sedanji livarji, želimo predstaviti napredek, nove pridobitve in posodobitve.

Svoj letošnji 45. rojstni dan smo praznovali v soboto, 18. septembra 1999, ko smo ponovno odprli vrata livarne za vse, ki ste nas želeli obiskati.

Ta dan smo se srečali tisti, ki so si v Livarju zaslužili in dosegli svoj mirni del življenja na starejša leta, s tistimi, ki sedaj skrbimo, da podjetje živi, dela in daje kruh 560 zaposlen-

im. Med nas pa prihajajo tudi nove generacije, ki se še šolajo in bodo v prihodnje skrbele za razvoj in uspeh naše tovarne.

Za potrebe Proizvodnega centra v Črnomlju smo povabili mlade k sodelovanju. Tako nas je na praznični dan obiskalo sedem mladih fantov skupaj z njihovimi starši. Podpisali so pogodbe o štipendiranju, kar je pomembno prispevalo k prazničnemu vzdušju tega dne.

Veseli smo, da so se našemu vabilu prijazno odzvali in se ob 10. uri zbrali pri direktorju na krajšem klepetu župan in podžupanja Občine Ivančna Gorica, Jernej Lampret in Milena Vrhovec, pa predstavnik RDEG Franc Hegler, kakor tudi nekateri člani nadzornega sveta družbe.

Ob 11. uri je sledila otvoritev livnega avtomata. To je naša zadnja večja pridobitev, na katero smo ponosni, saj je odpravila dosedanje ročno litje, ki je bilo problematično iz več razlogov: delo je zahtevalo izjemen fizični napor livarjev, kvaliteta litja je bila pogosto nezadovoljiva, saj livar pri ročnem litju ni zmogel cele izmene enako kvalitetno ulivati, temperatura v starih livnih loncih se je zelo hitro znižala, zato je bila večja nevarnost napak, nenazadnje pa nam je postopek ročnega litja ob prostorski omejitvi v livarni zelo omejil nadaljnji razvoj in izboljšave.

Za odpravo večine teh pomanjkljivosti predstavlja investicija 21,4 milijona tolarjev, kolikor je stal nakup livnega avtomata, pravi korak v razvoju livarne, ki odpira kar nekaj poti za nadaljnje izboljšave, predvsem pa predstavlja velik korak k humanizaciji dela v livarni.

Prav o slednjem smo se lahko prepričali vsi, ki smo se ob 11. uri zbrali ob livnem avtomatu in si z zanimanjem ogledali delovni proces.

Bilo nas je veliko. Prijazni in strokovno "podkovani" vodiči so popeljali po livarni obiskovalce, med katerimi so bili upokojeni sodelavci, ki iz leta v leto spremljajo napredek ivanške livarne, mladi študenti in njihovi starši, ki so verjetno prvič obiskali naš kraj, pa tudi krajanji, ki niso zadovoljni le s tem, da livarno poznajo od zunaj, ampak želijo spoznati tudi njeno notranjo podobo in delo v njej.

Ob 12. uri se nam je pridružil še direktor z gosti. Vsi zbrani smo z zanimanjem prisluhli njegovemu pozdravnemu govoru ter vzpodbudnim besedam župana Jerneja Lampreta. Z veseljem smo se odzvali povabilu direktorja Staneta Ostermana na družabno srečanje v gostišče Mini.

K dobremu razpoloženju in prazničnemu vzdušju je svoje pripomogel tudi v teh dneh tolikokrat omenjeni uparjalnik, ki so ga prav v tistem času peljali skozi Ivančno Gorico.

Praznovanje 45. rojstnega dne Livarja se je v resnično veselem vzdušju nadaljevalo do poznih večernih ur. K naši dobri volji pa so poleg Livarjevih dosežkov in ogleda livarne, ki iz leta v leto nudi boljši videz sosedom in krajanom, prav gotovo pripomogli tudi dobra glasba, hrana in pijača, za kar gre zahvala mladim glasbenikom in osebju gostišča Mini.

Silva Korevec

4. MEDNARODNI TABOR MLADIH

Rdeči križ Slovenije je organiziral Mednarodni tabor mladih, ki je letos potekal pod naslovom MOČ HUMANOSTI, mladi za prijaznejše druženje s starejšimi.

Tabor se je odvijal julija v Poštarskem domu na Pohorju.

Iz Območnega združenja Rdečega križa Grosuplje sta se ga udeležili Barbara Horvat in Branka Pirc – srednješolki, ki obiskujeta SŠ Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici.

Po končanem taboru sta se dekleti oglasili na OZ Rdečega križa Grosuplje.

Svoje vtise sta napisali, mi pa posredujemo nekaj teh zapisov.

Na mednarodnem taboru mladih je sodelovalo 29 udeležencev iz Slovenije, Finske, Slovaške, Poljske, Madžarske in Grčije. Vseh deset lepih in zanimivih dni so mladi, razdeljeni v skupine, sodelovali v različnih interesnih delavnicah, poslušali so predavanja o starejših, o prvi pomoči, gasilcih, gorskem reševanju in drugo.

Ob tem so spoznavali kulturo, običaje in navade tujih udeležencev tabora, utrjevali znanje angleškega jezika, se prijeto družili in sklepali nova poznanstva.

Po navdušenju, ki sta ga dekleti izražali in napisali, ko sta se vrnila, smo prepričani, da je 4. mednarodni tabor mladih dosegel svoj namen.

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje obvešča vse občanke in občane, da smo se preselili s Taborske 2 na Adamičevo 51, da nas boste lažje našli. Če nas boste iskali, je to stavba Instalacije Grosuplje ali nasproti Kovinastroja Grosuplje.

Telefonska številka in številka faksa ostajata nespremenjeni, 761-119.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA
GROSUPLJE

VABILO

Županstvo Občine Ivančna Gorica vabi k sodelovanju sodelavce(ke), ki bi opravljali naloge s področja kmetijstva in razvoja gospodarstva.

Občina bo v krajšem času sistemizirala mesto referenta za omenjene zadeve. Če želite sodelovati na teh področjih in vas omenjeno delo zanima, se oglasite na sedežu Županstva Občine Ivančna Gorica, Sokolska 8.

Pričakujemo, da ste diplomant višje ali visoke šole (strokovne ali splošne smeri).

Dotatne informacije na tel. št. 888-384 (Vinko Blatnik).

Župan Občine Ivančna Gorica
Jernej Lampret, prof.

OTROCI SO SE VRNILI Z DEBELEGA RTIČA

OZ Rdečega križa Grosuplje je organiziralo preventivno zdravstveno letovanje otrok na Debelem Rtiču v času od 14. 7. do 24. 7. 1999. Letovalo je 180 otrok iz občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje. Otroke je spremljalo 16 voditeljev; vsi imajo pedagoško izobrazbo ali pa si jo pridobivajo in so s strokovnostjo obvladovali situacije v skupinah. Ga. Martina Buič je bila pedagoški vodja že več let in je tudi letos to delo zelo uspešno opravila. Iz njenega pedagoškega poročila nekaj misli in ugotovitev posredujemo tudi vam. Vsi voditelji pišejo dnevnik za svojo skupino; vanj vpisujejo vsa opažanja in posebnosti, zlasti vse obiske pri zdravniku in zdravstveno stanje otrok.

Ob začetku letovanja je bilo letos dvajset neplavalcev, od katerih jih je

enajst splavalo pod strokovnim vodstvom vaditelja plavanja, tudi ostalih devet se je na vodo dobro privadilo. Vzdušje v skupinah je bilo več kot dobro.

S prehrano v novi jedilnici so bili zadovoljni, pijače ni primanjkovalo, odnos osebja je bil dober.

Zelo malo otrok je obiskalo zdravnika, pa še to le zaradi glavobolov, alergije na sonce in lažjih prehladov.

Da bi otroci čim lepše preživeli letovanje in odšli domov polni lepih vtisov, so se tudi letos zelo potrudili. V času opoldanskega odmora in ob večerih so organizirali delavnice: likovne, glasbene, glasbeno-ritmične, novinarske; organizirali so različne športne igre, družabne igre, plese, sprehode, nočno kopanje in panoramsko vožnjo z ladjo.

Ob zaključku letovanja so ob bazenu pripravili razstavo izdelkov in kulturno-zabavno prireditev z naslovom Grosuplje se predstavi... Povabilo jih je vodstvo zdravilišča.

Skupna ugotovitev je bila tudi, da so imeli nekateri otroci s seboj preveč denarja in vrednih predmetov, za katere voditelji ne morejo biti odgovorni.

Sklepna misel ge. Buičeve – cilj letovanja je bil dosežen. Otroci so bili aktivni na vseh področjih, spletli so veliko toplih medsebojnih odnosov in tako dodali kamenček v mozaik prijateljstva.

Iz Rdečega križa pa dodajamo naslednje: zelo smo veseli, da naš trud pri organizaciji ni bil zaman, da so se otroci v glavnem zadovoljni in polni lepih vtisov vrnila domov.

Z organizacijo letovanja nismo imeli posebnih težav razen dejstva, da je bilo prijavnost za letovanje več, kakor smo imeli prostih mest. Starše, ki so kakorkoli izvajali pritisk na delavce v ambulanti Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, prosimo, da v bodoče z več strpnostjo sprejmejo dejstvo, da nekateri, predvsem otroci, ki so zdravi, pri izbiri odpadejo. Tudi v bodoče bo potrebna tovrstna selekcija.

Hvala občinam Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje za finančno pomoč in razumevanje.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA GROSUPLJE

IMP LIVAR, d.d. IVANČNA GORICA

IŠČE NOVE SODELAVCE ZA DELO V PROIZVODNJI

Nudimo:

- redno zaposlitev,
- plačo po kolektivni pogodbi,
- toplo prehrano in
- povrnjene stroške prevoza na delo.

Pogoji:

- končana osnovna ali poklicna strokovna izobrazba metalurške, kovinarske ali druge ustrezne smeri,
- minimalna starost 18 let.

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za določen čas 6 mesecev z možnostjo podaljšanja, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili in kratkim življenjepisom sprejemamo na naslov IMP LIVAR d.d., Kadrovska služba, Ljubljanska c. 43, 1295 Ivančna Gorica, v 8 dneh od dneva objave.

Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje 30 dni po končanem postopku.

FOLKLORNA SKUPINA VIDOVO NA MEDNARODNEM FESTIVALU NA SICILIJU

V nedeljo popoldne, 1. avgusta 1999, je bil navidez povsem navaden poletni dan. Ob petih popoldne se je v Šentvidu pri Stični dogajalo vendarle nekaj nevsakdanjega. Folklorna skupina Vidovo se je namreč odpravila na dolgo pričakovani nastop na mednarodnem festivalu ljudskih plesov na Siciliji.

Vožnja se je začela dokaj umirjeno, vendar pa naša dolenjska narava ni dolgo dala miru in tako se je še na naši strani meje že slišalo veselo petje ob spremljavi harmonike v večjih rokah Simona Noseta, ki nas že dolga leta neumorno spremlja na svoji ljubljeni "frajtonarici". Mejo smo prečkali brez problemov, saj cariniki v veseli družbi verjetno niso videli grožnje "šengenski" meji. In potem veselo proti jugu. Prevozili smo cel italijanski škorenj, in ko je zmanjkalo kopnega, se nismo dali motiti, ampak smo se hladnokrvno odločili za trajekt. Zaradi vročine nam je s trajekta najbolj ostala v spominu prijetna sapica.

Po dvajsetih urah vožnje smo končno stopili na znamenito Sicilijo in se skozi Messino odpravili proti Milazzu, našemu končnemu cilju. Stanovali smo v San Pietru pri Milazzu, kjer so nam v šoli pripravili ležišča, in ob pogledu nanje nam je srce veselo zaigralo, saj smo se prepričali, da bomo spali na pravih posteljah, ne pa na avtobusu kot prejšnjo noč (no ja, v bistvu nismo ravno veliko spali). V isti stavbi je bila nastanjena tudi folklorna skupina "Španac" iz Beograda; zaupali so nam, da imajo že zelo dolgo tradicijo, saj obstajajo že petinštirideset let.

In potem večerja – trikrat lahko ugibate, kakšna – ja, prav imate, to je bila slavna italijanska hrana "pašta", ali kakor bi rekli pravoverni Dolenci – makaroni. Po večerji je bil spoznavni večer z organizatorji festivala, kjer smo izvedeli za razpored nastopov. Seveda pa je imel ključno vlogo pri sporazumevanju z gostitelji naš prevajalec Bernard, ki je bil v mnogih situacijah naša edina vez med italijanščino in slovenščino. Nato smo prijetno utrujeni odšli proti tušem, ki so bili tistega večera poleg postelj najbolj obiskani.

Z jutranjim soncem smo se zbudili tudi mi. Začel se je uradni del festivala. S svojim obiskom nas je počastil župan mesta Milazzo, ki ima več kot 50.000 prebivalcev. Zazelel nam je dobrodošlico in nam predstavil zgodovino mesta. Temu je sledila predstavitev narodnih noš iz Slovenije, Jugoslavije in Italije. Razkošje oblek je osupnilo vse opazovalce, saj se niso mogli načuditi, koliko različnih vzorcev, oblik in kombinacij je izoblikoval preprost kmečki človek v preteklosti. Popoldan je tako minil v prijetnem klepetu s predstavniki mesta in člani drugih folklornih skupin ter ob

izmenjavi medsebojnih izkušenj. Kljub neznosni vročini 46 stopinj Celzija se nismo popoldne uspeli ohladiti v prostrani modrini morja, ki nas je obdajalo, zato smo izkoristili prost večer za nočno kopanje. Tako se je zvečer poleg luči mesta, ki se vsako noč leskečejo v morju, v njem "lesketalo" še kup Šentvidčanov. Spanec je bil zaradi zgoraj omenjenih razlogov kratek. Ampak kljub temu smo bili zjutraj dobro razpoloženi in pripravljeni na nov delovni dan. Dopoldan smo še enkrat pod strogim nadzorom naše neumorne mentorice Nataše Čuček preplesali celoten program, ki smo ga načrtovali za zvečer. Za vsak nastop smo namreč morali pripraviti program, ki ni smel biti krajši od 1 ure 10 minut brez prekinitve. Vsi nastopi so bili na prostem.

In večer se je bližal z neznansko hitrostjo! Malo treme pred prvim nastopom, pa ne preveč, in nastop v poznih večernih urah v San Marinu se je pričel s povorko. Pred nami sta že ogreli občinstvo italijanska in beograjska folklorna skupina, tako da smo mi le še stopnjevali zavezo do "vrelišča". V poznih nočnih urah smo zadovoljni nad odzivom domačinov odšli k zasluženemu počitku.

Naslednji dan dopoldne je minil v znamenju poteptanja po mestu Milazzo, ki smo ga izkoristili vsak po svoje. Nekateri so nakupovali, drugi so obiskali zgodovinske znamenitosti mesta, ki jih ni malo, nekateri pa so sedeli v senci in se hladili s hladno pijačo in sladoledom. Popoldan smo se pripravili na večerni nastop v Barceloni. Tu se je skoraj identično ponovila zgodba prejšnjega večera, s to razliko, da je bila temperatura še za dve stopinji višja. Naj vam povem, da imajo na Siciliji očitno nekakšen statistični trend dvigovanja temperature, saj je bila ta iz dneva v dan višja. In če se predstavljate, da smo pri približno 39 stopinjah Celzija hodili in plesali naokrog v narodnih nošah, si lahko predstavljate, da nam je bilo vroče kot v rodni Sloveniji še nikoli.

Dan, ki je sledil, pa je bil namenjen samo in popolnoma nam. En dan oddiha nam je kar dobro del, in tako smo se po zaslugi gospe Nuše in gospoda Franja Čučka odpravili na ogled enega najlepših in zanimivih mest na Siciliji Taorminija ter znamenitega še delujočega vulkana (ki ga najdete v skoraj vsaki križanki) Etna. Na 2000 m nadmorske višine nas je pripeljal avtobus, potem smo se peljali z gondolo, nato pa smo šli še peš proti kraterju, ki je na višini več kot 3000 metrov nadmorske višine. Lava nas sicer ni zalila, slišali pa smo grozljivo bobnenje, in kljub impresivnemu razgledu smo si kar malo oddahnili, ko smo bili spet na varnem v dolini. Za spomin smo si

vendarle nabrali nekaj koščkov ohlajene lave.

Naslednji dopoldan smo izkoristili za kopanje in nastavljanje soncu. Če je kdo pretiraval, je za medicinsko oskrbo poskrbela medicinska sestra Mira, ki je bila prava dobra vila za opečeno kožo, odrgnjena kolena, ožuljene noge in glavobole. Popoldne spet kratka vaja za večerno predstavitev, ki je bila v kraju Franzzano. Ko smo se vrnili v naš začasni dom, smo utrujeni zaspali.

Zjutraj nas je po zajtrku čakala vaja z Jugoslovani in Italijani za skupni ples, ki smo ga kot nekakšen vrhunec prikazali v sklepnem delu festivala. Popoldan je sledila redna vaja za večerni nastop v mestu Patti, kjer smo bili deležni največjega aplavza.

Spet en dan za ogled znamenitosti – tokrat kulturnih. Organizatorji festivala so nas popeljali v mesto Tindari, kjer smo si ogledali znamenito cerkev, v kateri je podoba Črne Marije. Navdušila nas je sama konstrukcija cerkve, radoživost barvnih mozaikov in oken, poleg tega pa tudi skrivnostno vzdušje, ki ga pomagajo ustvariti sončni žarki, ki prodirajo skozi okna.

Drugi torek, ki smo ga doživeli na Siciliji, je bolj ali manj minil po ustaljenem urniku – dopoldan vaje, opoldan pašta, zvečer nastop v San Pietru.

Sreda pa že ni bila tako ustaljena. Ta dan smo obiskali Eolske otoke, in sicer vulkanski otok Vulcano. Tja smo se odpeljali z ladjo. Ogledali smo si še delujoči krater in vrelce žvepla na obali. Imeli smo enkratno priložnost namakanja v blatno –

žvepleni kopeli. Skratka, še en prijeten dan, poln doživetij.

In sedaj veliki finale festivala. Vse dopoldan so bile intenzivne vaje folklornih skupin za skupni ples. Ko je končno prišel težko pričakovani zaključni nastop v Milazzu na Trgu Garibaldi, smo bili vsi v polni formi in program smo izpeljali briljantno (saj ne da bi se hvalili). Po končanem programu je sledil veličasten ognjemet, ki je le še poudaril slovesnost trenutka. Prireditev si je ogledalo

ostali povezani, in potem na 1600 km dolgo pot nazaj proti Sloveniji. Spotoma smo se ustavili še v večnem mestu Rim in v Vatikanu in tako le še dodali končni pečat bogatim vtisom s potovanja. V nedeljo zjutraj pa sta nas naša večja šoferja Zlatko in Gvido varno pripeljala v zavetje Sv. Vida. Veseli smo bili, ko smo prišli spet med ljudi, ki jih razumemo brez prevajalca. Bilo je naporno, vendar nepozabno!

Festival je po trditvah direktorja

več kot 3000 gledalcev.

Petek je potekal v znamenju še zadnjih nakupov, poslovilnega plavanja v valovih Sredozemskega morja in pakiranja. Italijani so se kot dobri gostitelji še enkrat izkazali in nam pripravili poslovilno večerjo.

Odhajamo domov! To je bil prvi stavek, ki nam je v soboto zjutraj prišel na misel. Še zadnje slovo od novih prijateljev, obljuba, da bomo

festivala gospoda Rosarja Rificija in glede na odziv gledalcev popolnoma uspel. Da pa se ga je lahko udeležila tudi folklorna skupina Vidovo, se moramo zahvaliti našim sponzorjem, ki so nam omogočili to nepozabno izkušnjo in seveda predstavitev slovenske kulturne dediščine tudi zunaj naših meja.

Irena ZADEL

NAŠE DRUŠTVO JE ZELO AKTIVNO

Že kar nekaj časa je minilo, odkar smo zadnjič pisali o Društvu harmonikarjev Krka. Kljub temu je bilo le-to v letošnjem letu zelo aktivno, in lahko rečemo, tudi uspešno. Uspešno smo izpeljali prireditev z naslovom S harmonikarji je vedno veselo v Šentvidu pri Stični ter že tradicionalno četrtfinalno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubečne.

Ta prireditev je potekala 3. julija 1999 v dvorani Družbenega centra na Krki. Dobro uro pred začetkom tekmovanja so se tekmovalci že zbirali in po Družbenem centru so začeli odmevati zvoki harmonike. V zraku je bilo čuti tudi nekaj napetosti, saj so vsi nastopajoči vložili veliko truda v ta nastop in želja vsakega je bila čim boljša uvrstitev. Zbralo se je 40 tekmovalcev, ki so bili razporejeni v tri starostne skupine. Vsi so pokazali velik napredek v igranju na diatonično harmoniko. Selektor iz Ljubečne Pavli Platovšek jih je kar nekaj uvrstil v polfinalno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubečne, občinstvo pa je bilo najbolj navdušeno nad igranjem Indire Simonič in člana Društva harmonikarjev Krka, Mateja Pečana. Vsem smo zazeleli veliko sreče na naslednjem tekmovanju in upamo, da so jo res imeli, saj ko to berete, je tudi polfinalno tekmovanje že za njimi.

Za uspešno izvedbo tega tekmovanja se moramo vsekakor zah-

Matej Bizjak, Indira Simonič in Jernej Kolar so navdušili občinstvo.

valiti povezovalki programa Anici Kozinc, ki je svoje delo resnično odlično izpeljala, in seveda pristoječemu gasilskemu društvu Krka,

ki je skrbelo za pogostitev tekmovalcev in obiskovalcev.

D. Petrič

VABILO VSEM LJUBITELJEM HARMONIKE

V Društvu harmonikarjev Krka smo se letos odločili, da omogočimo vsem, ki imajo radi harmoniko, učenje na diatonični ali klavirski harmoniki, in sicer v prostorih Družbenega centra na Krki ali pa po dogovoru tudi na domu učencev. Imamo štiri učitelje harmonike, ki učijo po literaturi glasbene šole in so pri svojem delu zelo uspešni. Ker bo učenje prilagojeno vsakemu učencu posebej, bo pouk individualen.

Vabljeni torej vsi, ki vas zanima igranje na klavirsko ali diatonično harmoniko, in vsi, ki si želite znanje na tem instrumentu izpopolniti, da se nam pridružite v petek, 15. oktobra 1999, od 19. do 20. ure v prostorih Družbenega centra na Krki, ali pa pokličite na tel. 786-052, kjer boste lahko dobili vse dodatne informacije.

Nasvidenje torej oktobra 1999.

D. Petrič

USTVARJALNI VIKEND S ŠENTVIŠKIMI LIKOVNIKI V CENTRU ČRMOŠNJICE

"Gasilska" fotografija udeležencev likovne delavnice in gospoda Strašila - gospod Strašilo četrty z leve v zadnji vrsti.

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela je prvič organiziralo likovno delavnico za vse člane. V počitniških dneh pa se jim je pridružilo kar nekaj mladih ustvarjalcev. Člani smo stroške spoznavanja dveh tehnik, grafike in akvarela, plačali sami.

Zbrali smo se v petek, 20. avgusta 1999, v Ivančni Gorici in se z avtomobili odpravili (mladi smo bili sopotniki starejšim članom) proti Beli krajini, natančneje v Črmošnjice, v Center šolskih in obšolskih dejavnosti. Prijazno so nas sprejeli upravljalci doma. Kar takoj so nam postregli z večerjo in nas tudi ostala dva dni zalagali z dobro hrano in veliko sadja. Čeprav smo se razkropili po sobah, tu nismo bili samo na počitnicah; čakalo nas je delo, ki pa je bilo tako ustvarjalno kot zabavno.

Začeli smo še isti večer z občinim zborom Kulturnega društva likovnikov Ferda Vesela, na katerem smo člani resno razpravljali o društvenih zadevah: o dogajanju v preteklosti, načrtih za prihodnost, razstavah, sponzorjih, denarnih sredstvih, spremljajočih težavah... Razpravam smo radi prisluhnili tudi mladi.

Pravi delovni dan pa smo začeli v soboto. Takoj po zajtrku smo se vsi (mladi in starejši) odpravili v delovno učilnico, kjer nas je gospod Martin Šuštaršič, likovni pedagog, najprej poučil o osnovah grafike. Razložil je, da bomo delali malo grafiko in spoznali tehniko linorez. Pri tem postopku z majhnimi posebnimi rezili različnih velikosti in debelin zarežeš v umetno podlago - linolej. Še prej pa ustvariš skico na papirju in jo z matrico prekopiš na podlago. Dodal je, naj si za motiv

izberemo nekaj, kar bi bilo povezano z nami, saj je to bistvo ekslibrisa... in tako smo se vsi prepustili domišljiji. Nekateri so bili bolj spretni in so naredili celo več izdelkov. Tudi otroci so resno in zavzeto sodelovali.

Ko je bil posamezni izdelek narejen, je sledila še zadnja faza - odtis slike. Najprej smo celotno površino premazali z valjčkom, ki je bil namazan s črno barvo. Počrtno sliko smo potem položili v tiskalnico, čez dali še papir in vse skupaj potisnili skozi valjčke v tiskalnici. Tako je nastal črno-bel odtis. Vse te pripomočke (tiskalnico, papir, podlago...) je priskrbel gospod Šuštaršič, tako da nam ni bilo treba skrbeti za material. Vmes je sledilo kosilo, kar je bilo ravno prav za kratek predah, in nato smo se zagnano vrnili na delo, vendar zdaj k tehniki suha igla.

Vsak je dobil kovinsko ploščico in nekaj igel različne debeline. Motiv smo lahko narisali na ploščico kar s svinčnikom, nato pa začeli z iglo praskati po površini. Tu je bilo malce drugače kot pri linorezu. Pri odtiskovanju se je namreč temneje obarval spraskani del in tudi barvo (rdečo, črno, rjavo) smo vtirali s prsti. Papir, na katerega smo odtisnili sliko, pa je bil debelejši kot običajno in prej namočen v vodo. Ob koncu tega dne smo bili nekateri tako navdušeni, da smo težko nehali, zato smo predlagali še kakšen tečaj o grafiki.

Sobotni dan smo zaključili zelo prijetno, s piknikom in druženjem še pozno v noč, tudi ob ognju in pečeni koruzi, ali pa s samostojnimi sprehodi po vasi. Mladi smo se zabavali ob kartanju in uživali v tem, da nam ni nihče postavjal pravil o tem, kdaj moramo spat in kaj naj delamo. Vsekakor je bilo ne samo delovno, temveč prav počitniško.

Naslednji dan smo zato nekateri

bolj zaspano pozajtrkovali, vendar z zanimanjem pristopili k naslednjemu učnemu programu. Tokrat smo spoznavali tehniko akvarela. Na prvi pogled se je zdela to preprosta tehnika, saj lahko za akvarel uporabiš navadne vodene barvice in seveda veliko vode, dobro pa je imeti pravi akvarelni papir. Vendar nas je zopet teoretično in bolj podrobno čakal pouk gospoda Borisa Štruklja - priznanega akvarelista, z mnogo izkušnjami in tudi javnimi priznanji, saj je med drugim dobitnik nagrade na Ex tempore v Piranu za akvarel. Pri akvarelu je pomembno to, da ne uporabljaš bele barve, temveč pustiš površino kar naravno belo. V tem je tudi zapletenost akvarelov, saj ne moreš svojih napak prekrivati in nanašati barve, kot npr. pri oljni tehniki. Druga zahtevna stvar je risarska spretnost, da kar direktno slikaš. Lahko pa si delo olajšaš s poprejšnjim skiciranjem s svinčnikom, kar smo naredili tudi mi. Po teh začetnih navodilih smo se odpravili na teren, si izbrali primeren prostor in motiv ter začeli delati. Med risanjem je vsakega člana opazoval tudi mentor in dajal napotke. Vmes nas je zmotilo le kosilo in čas nam je še prehitro mineval. Narisali naj bi dve sliki: eno na suh akvarelni papir, drugo pa le silhueto - obris prve na mokri papir.

Medtem ko smo bili nekateri zaposleni z akvarelom, so člani, ki niso risali, ustvarjali na drugačen način: naredili so dve strašili iz buč, vejic, zelenja...

Ko smo zaključili z delom, smo v učilnici kar na mizah pripravili razstavo vseh naših izdelkov, ki smo jih ustvarili. Posedli smo se naokrog in razpravljali o tečaju. Pomenili smo se, kaj mislimo o takih tečajih in kaj nam je bilo všeč. Vsi bi se še radi srečevali, saj je bil tak vikend duhovno zelo bogat. Avtorica prispevka, ki sem se v društvo včlanila šele v tem poletju, sem spoznala mnogo prijetnih ljudi, ki jih družijo veselje do likovne umetnosti. Bili pa smo tudi prijetna družba, povezana in ustvarjalna, čeprav sestavljena iz več generacij. Zato bom rada ostala med šentviškimi likovniki.

V imenu mladih in starejših članov zapisala

Minka Kramar

JESENSKE SERENADE

Že 23 let prireja Glasbena mladina ljubljanska glasbene večere, na katerih nastopajo mladi umetniki, ki so na začetku svoje ustvarjalne poti. Najprej so bili ti komorni koncerti v atriju Trubarjevega antikvariata v Ljubljani, z leti pa si je pridritev pridobila hvaležnih poslušalcev tudi drugod po Sloveniji. Letos se je celoten program štirih glasbenih večerov odvijal kar na šestih lokacijah v Sloveniji, in sicer v Ljubljani, v Trubarjevem antikvariatu oziroma cerkvi sv. Florijana, na gradu Goričane pri Medvodah, v Kosovi graščini na Jesenicah, v cerkvi sv. Vida v Dravogradu ter na gradovih Bogenšperk in Rajhenburg.

Kot smo že omenili, na koncertih nastopajo mladi poustvarjalci klasične glasbe. Skladbe domiselno povezujejo z verzi domačih in svetovnih avtorjev študentje igralske akademije. Jesenske serenade so umetniški dogodek, ki ga ne bi smeli zamuditi, saj se odvijajo v naši neposredni okolici.

Vstop na koncerte je prost, t.j.

brezplačen, sredstva za organizacijo in izvedbo prispevajo namreč tudi območne kulturne skupnosti (v našem primeru občina Litija in Kulturni zavod Bogenšperk) in nekateri sponzorji. K uspehu serenad odločilno vplivajo kvaliteta izvedbe, kulturno okolje in tudi zelo intimno vzdušje na koncertih. Poslušalci resnično lahko podožive tisti pristni stik z umetnikom, ki je bil običajen v preteklih časih, ko umetniki in umetnost še niso bili tržno blago in poslušalci niso bili le porabniki umetnikovih uslug. Zatorej so na glasbenih večerih mladi poustvarjalci nagrajeni le s pozornim poslušanjem, aplavzom in šopkom rož.

Ko se bo drugo leto približeval september, ne zamudimo Jesenskih serenad. Zaključek poletja in jesen bosta ob glasbi in besedi mladih umetnikov tudi za nas veliko lepša in prijetnejša.

Jesenske serenade je za vas poslušala M.A. Ficko

NISEM SE ŠE SPOMNIL ...

(... Kakšen bo naslov moje najnovejše razstave)

Ta nedokončani stavek si je za moto svoje najnovejše razstave izbral Jožef Trontelj, umetnik, ki že vrsto let ustvarja v stiškem samostanu. Kot je v svojem nagovoru ob odprtju razstave poudaril opat dr. Anton Nadrah, je avtor postal že kar neke vrste samostanski "dvorni" umetnik.

Jožefa Trontelja poznamo predvsem kot rezbarja in kiparja. S svojimi stvaritvami je opremil meditativni park opatije in pred kratkim dokončal tudi novo opremo za kapiteljsko dvorano. Mnogih umetnikovih razmišljanj in občutij dleto ne zmore izpovedati, zato se Trontelj zateka tudi v slikarstvo. Nekaj njegovih platen smo lahko videli že lansko leto, ko je razstavljal v knjižnici v Ivančni Gorici.

Sedanja razstava je obširnejša in bogatejša. Razkriva nam izredno subtilnega in poduhovljenega umetnika, čigar izpoved sega v srce in dušo slehernega človeka, preprostega ali izobraženega, vernega ali nevernega. Njegove barve so barve luči in svetlobe. Zveste svetopisemskemu izročilu so te barve tudi znamenja božje bližine in milosti. Umetnik na svojih platnih upodablja vrsto svetopisemskih oseb in podoživlja dogodke iz evangelijev. Skoraj vse jih upodablja v trenutkih njihove tostranske, zemeljske tragične usode (od starozaveznega Joba do novozaveznih Jezusa in njegove matere Marije). Nobena od njih pa ni pogreznjena v mrak in temo svoje "zle usode", pač pa v jarki svetlobe onostranske milosti zbrano in z lahkim nadihom hrepenenja prisluškuje glasovom, ki ji govore o prihodnosti, polni upanja.

Zato Tronteljeva platna izžarevajo tiho srečo in mir. V sodobnem slovenskem kulturnem prostoru je malo umetnikov, ki bi se izpovedali na tako nežen in blagodejen način. Razstava, za katero je dal na razpolago svoje prostore stiški samostan in s tem nadaljeval svojo neprecenljivo kulturno vlogo, bo odprta predvidoma vso jesen.

Kdor bi si želel potešiti dušo in srce, naj si jo ogleda. Gotovo mu ne bo žal.

Razstavo si je za vas ogledala M.A. Ficko.

Sv. Job na smetišču, 1999

Zavzeto delo pri tehniki linoreza.

ZAKLJUČEK KNJIŽNEGA KVIZA

V knjižnicah se je tudi letos končalo reševanje knjižnega kviza ob dnevu Zlate knjige, 17. septembra, in na zaključno prireditev so lahko prišli tudi otroci iz naše občine, ki so bili izžrebani na žrebanju v matični knjižnici Grosuplje. Tudi letošnjo prireditev so v knjižnici izpeljali s pomočjo zvestega sponzorja Pekarne Grosuplje, Sten Vilar, njihov najljubši animator, pa je poskrbel za predstavo s Piko Nogavičko, čaranjem, petjem in zaključnim žrebanjem. Vsem se zahvaljujejo, še posebej pa mentorici Ani Pulko, Bredi Zupančič in Anici Perič. Čestitajo tudi vsem reševalcem, teh je bilo zopet več kot 800, da so uspešno rešili kviz. (KM)

IZ MEGLE V SONCE

Karolina Zakrajšek, ki je odraščala na Kuželjčevcu pri Zagradcu (pranečakinja pesnika, župnika Antona Hribarja - Korinjskega), je izdala pesniško zbirko. O njej je v prejšnji številki Klasja pisala Mihaela Zajc-Jarc, zanimivo pa je, da zbirka nosi našlov po pesmi, ki je namenjena rodnemu kraju in Suhi krajini. Tokrat jo v celoti objavljamo.

IZ MEGLE V SONCE

*Tam, kjer megla iz doline
rine že v strmine,
da se na vrhu hriba izgubi,
je Suha krajina in ravne te vasi.*

*Tam, kjer v mesecu je maju
kot v belem cvetočem gaju,
tam, kjer grde, zame lepe so poti,
lepo je tam, kjer človek se rodi.*

*Po stmi rebri,
jeseni kmalu sneg pobeli,
burja brije, grde poti zakrije,
da od mraza ti žari obraz,
rad prihajaš v to vas.*

*Tam pomlad prva pride,
zvončki cingljajo tam v breg,
za njimi dišeča vijolica vzklije
in z vrhov topi se sneg.*

*Iz megle v sonce ptič beži,
nič ne gleda kakšne so poti,
ker sonce vabi, greje,
ko dosežeš vrh, srce se s tabo smeje.*

IZRAZNO PLESNA SKUPINA IZ IVANČNE GORICE GRE NAPREJ

Izrazno plesno skupino iz Ivančne Gorice, ki jo sestavljajo mlada dekleta, vodi pa Slavka Ternovšek, smo že predstavili. Takrat smo tudi izvedeli, da si želijo uprizoriti splet gibanja, glasbe in poezije na temo "In je drevo...in je človek...".

Medtem jim je to že uspelo in

Slavko smo povprašali, kdaj bomo lahko videli premierno uprizoritev.

Gre za predstavo, ki ni dolga in tudi ne kratka, časovno vzame kakšnih 25 minut, zato še iščemo primerno priložnost, prireditev, otvoritev ipd., ob kateri bi se predstavili s svojim nastopom.

Zanima nas, ali ste že izbrali ime za svojo skupino.

To nam dela največje težave. S skupino si nikakor ne moremo izmisliti pravega imena, upamo pa, da bo le-to ob premieri že znano.

Naslov vaše predstave pa je že znan, "In je drevo...in je človek...". Nam lahko obrazložite njegov pomen in namen predstave sploh?

Splet gibanja, glasbe in poezije s tem naslovom daje gledalcu predstavo o odnosu človeka do narave in obratno. V drevesu je namreč veliko več kot košček narave. Rojstvo in življenje dreves je tesno povezano s človekovim življenjem. Ljudje smo veseli, žalostni, osamljeni, obupani, zaljubljeni...in če le hočemo videti in razumeti, lahko vse to opazimo tudi v življenju drevesa. Ob pogledu na drevo se nam zapolni praznina v duši, drevo pa tudi živi z nami, če to le dopustimo.

Zdi se, da temu ni več kaj dodati, ali pač?

Rada bi se zahvalila za veliko pomoč in vzpodbudo pri tej predstavi predsednici kulturnega društva Ivančna Gorica Marjani Hočevar. (KM)

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Knjižnica Grosuplje - enota Ivančna Gorica
Cesta II. Grupe odredov 17
1295 IVANČNA GORICA
(v bivših prostorih Traiga)
TEL: 061/778-121
e-mail:ksenija@gro.sik.si
http://www.gro.sik.si
(REŠI KNJIŽNO UGANKO!!)

ODPRTA:
pon. in sre. od 13. do 18. ure
tor. in čet. od 9. do 14. ure NOVO!!
pet. od 12. do 17. ure NOVO!!

BIBLIOTEKARKI:
Ana Pulko
Petra Boljka

DODATNE DEJAVNOSTI:

- ure pravljic, igralne ure s knjigo: vsako prvo sredo v mesecu ob 17. uri za otroke od 5. do 7. leta starosti
- vrtec na obisku, šola na obisku: po dogovoru z bibliotekarko Ano (petek dopoldan)
- likovne razstave
- mesečna nagradna knjižna uganka, tudi na Internetu
- medbiblioteka izposoja
- poizvedbe po Internetu
- zbirke podatkov na CD-romih
- poučni CD-romi: STEPS Q1 in 2, Raziskovanje sveta (za otroke do 5. leta), Interaktivni atlas Slovenije, Kako deluje (za otroke od 5. do 8. leta), Stavnicca (za učenje črk), Tomi in Oskar (glasbeni pouk na CD-romu), Kako deluje telo (tudi za najmlajše), CD-romi Talk to me že na policah!
- obveščanje o knjižnih novostih

Knjižnično gradivo v Ivančni Gorici si lahko izposojate z grosupeljsko člansko izkaznico in obratno. (KM)

KRATKE KULTURNE

(zapisala Ksenija M.)

INTERNET V AMBRUSU

Martino Hrovat, predsednico ambruškega kulturnega društva, smo povprašali, kakšni so kulturniški načrti za novo sezono. Povedala nam je, da imajo za sedaj načrte le pevci moškega pevskega zbora, ki bi imeli radi samostojni koncert. Sicer pa so na kulturnem domu s pomočjo občine Ivančna Gorica zamenjali streho, želijo pa si vsaj še novo fasado, pravi oder, zavese. Že sedaj zbirajo sponzorska sredstva. Veseli so tudi nove telefonije, Martina osebno pa tudi svojega priklopa na Internet.

JANA IN TOMO SPRE- JETA NA IGRALSKO AKADEMIJO

V gledališki skupini Drzne in lepi so pod taktirko režiserja Igorja Grudna očitno delali tako dobro, da sta si dva njihova člana, Jana Zupančič in Tomo Tomšič, brez težav priborila mesto na gledališki akademiji. Na sprejemnih izpitih sta uspešno prestala vse kroge preizkušenj, prišla med deset najboljših, oktobra pa začneta s študijem. Upamo, da na svojo matično gledališko skupino ne bosta pozabila in da že računata na novi vlogi v novi sezoni.

TRONTELJ SE ŠE NI SPOMNIL

Kot že veste, je 1. oktobra Jože Trontelj v galeriji Slovenskega verskega muzeja v stiškem samostanu postavil svojo razstavo, ki jo je poimenoval Nisem se še spomnil. Ogledate si jo lahko vsak dan v času, ko je odprt verski muzej, od 8. do 16. ure, razen ob nedeljah in ponedeljkih ter praznikih. Ob nedeljah si jo lahko ogledate v popoldanskem času, sicer pa tudi po predhodnem dogovoru.

RESTAVRATORSKA DELAVNICA ZAŽIVELA

Slovenski verski muzej v stiškem samostanu je pridobil nove poslovne prostore v delu stare samostanske prelatore, v nekdanji t.i. hlapčevski hiši pa restavratorsko delavnico, ki jo vodi akademska slikarka, restavratorska specialistka Darja Srebnik. Kakor smo izvedeli, se je šolala tudi v šoli na kraljevem dvorcu, kaj več o njej pa bomo, verjamemo, še izvedeli.

ČESTITAMO RADU MIKLAVČIČU ZA ROJSTNI DAN

V Klasju smo lahko že brali pesmi Rada Miklavčiča, v njegovi zbirki pa je, poleg pesmi, tudi proza. Predvsem zanimive so pripovedi, ki so povezane z njegovim življenjem. Kot vemo, je gospod Rado poseben borec, saj se, čeprav je brez vida, tako aktivno spopada z življenjem kot le malokdo izmed nas. Pred kratkim je praznoval svoj 85. rojstni dan, Ob tej priložnosti mu ekipa Klasja želi vse najboljše, kakšno svojo pesem pa naj le še pošlje.

ZVESTI IN DOMISELNI PEVCI IZ ŠENTVIDA

Kot vemo, sta pevska zbora iz Šentvida pri Stični na letošnjem tridesetem pevskem taboru prejela priznanje za zvestobo. Pred kratkim smo obiskali zvesto članico Nušo Čuček in z njo spregovorili nekaj besed.

PET JIH JE V ZBORU ŽE OD ZAČETKA

Pravzaprav so v zboru že vseh trideset let le še nekateri. V moškem pevskem zboru sta to Stane in Alojz Peček, v ženskem pa poleg mene še Nada Stepic in Vali Krištof (Dobili smo tudi jubilejne nagrade - violinski ključ ob tridesetletnici). Ostali člani so prihajali, se menjali, odhajali. Menjali so se tudi zborovodje. Naj se spomnimo. Prvi pri moških je bil Pavle Žagar, potem Albert Zupanc, sedaj pa ga vodi Jernej Kralj. Ženske pa je na začetku vodila Mara Bavdež, potem nekaj časa Albert Zupanc, Simona Peček, v zadnjem letu pa Valerija Rančigaj. Sicer pa ima trenutno moški zbor 16 članov, ženski pa 15. Pretežno gre za srednjo generacijo, mladih pa je bolj malo. Sedaj na začetku sezone so zopet toplo vabljeni v naše vrste. Naj preberejo naše vabilo v Klasju.

DOLGOČASJA NE POZNAJO

Dolgočasje ni, verjetno se mladi bojijo prav tega, so pa določene stvari vsekakor utečene. Pojemo pretežno narodne pesmi. Nekaj je tudi umetnih. Izbor naredi zborovodja, ali pa se o kakšni pesmi odločamo skupaj. Dobivamo se enkrat na teden. Pojemo na naših prireditvah, gostujemo, včasih gremo tudi čez mejo. Ampak včasih smo hodili veliko več. Verjetno so bili za to boljši časi. Bili smo v Avstriji, Italiji, na Madžarskem, v

Franciji. Smo pa veseli ljudje in dolgočasa ne poznamo. Poleg tega pa smo tudi delavni. Pomagamo pri organizaciji pevskega tabora, predvsem pri pogostitvi gostujočih zborov in še in še. Menim, da v Klasju premalo pišete o dogajanju v Šentvidu, o pevcih in drugih in prav je, da tokrat objavljate tudi vtise naših folkloristov s festivala na Siciliji.

IN V ČEM JE NAJMOČNEJŠI ŠENTVIŠKI ZBOR

Mogoče v domiselnosti. Letos npr. smo se srečali vsi zbori slovenskih in zamejskih Šentvidov. Gre za Šentvid pri Grobelnem, Šentvid pri Lukovici, Šentvid pri Ljubljani, pri Planini, naš Šentvid in še dva zamejska. Srečali smo se v Šentvidu pri Grobelnem, ob praznovanju desete obletnice obstoja lukoviškega zbora, prišli pa so tudi na našo tridesetletnico.

Domiselno smo se predstavili tudi na našem samostojnem koncertu ob trideseti obletnici, saj smo na oder prišli v vseh kostumih, ki smo jih nosili v teh letih. To je bil pravi podvig, saj smo nekatere obleke privlekli dobesedno iz pajčevin in prahu. Na koncu smo združeno zapeli, ženski in moški pevski zbor, v teh oblekah, in poželi veliko navdušenja med gledalci. Naklonjenost gledalcev pa je tudi tisto, zaradi česar smo vztrajni in zvesti.

V naslednjih številkah Klasja bomo predstavili še Stanko Sadar in Janeza Lesjaka, ki sta prejela priznanje zvestobe za 30-letno delo pri Taboru.

KM

OBVESTILO CENTRA ZA SOCIALNO DELO GROSUPLJE

Obveščamo vse občane - prejemnike otroškega dodatka, da je CSD Grosuplje dolžan vsako leto s 1. novembrom preverjati upravičenost do otroškega dodatka za otroke, stare nad 15 let.

Zato morajo prejemniki otroškega dodatka vsako leto najkasneje do 31. oktobra predložiti dokazilo o izpolnjevanju pogojev glede šolanja, in sicer s potrdili o šolanju.

Da bi vsem prejemnikom otroškega dodatka, ki teh potrdil o šolanju še niso poslali ali prinesli na CSD Grosuplje, olajšali dokazovanje upravičenosti, bodo na predlog Občine Ivančna Gorica zagotovljena dodatna dežurstva strokovnih delavcev CSD Grosuplje v naslednjih krajih:

- v Temenici v prostorih KS Temenica 12. 10. 1999 od 13. do 16.30 ure,
- v Ambrusu v prostorih KS Ambrus - kulturna dvorana - 13. 10. 1999 od 13. do 17. ure,
- v Zagradcu v prostorih KS Zagradec - kulturni dom - 13. 10. 1999 od 13. do 17. ure in
- v Ivančni Gorici v prostorih Občine Ivančna Gorica 13. 10. 1999 od 13. do 17. ure.

Hkrati ponovno obveščamo vse občane, da so redna dežurstva CSD Grosuplje na sedežu Občine Ivančna Gorica vsak prvi torek v mesecu od 8. do 12. ure.

CSD Grosuplje

KLASJE IMA PRIJATELJE POVSOD...

Večkrat nam je prišlo že na uho, da ljudje naše Klasje prav radi prebirajo. Ne le stalno prijavljene prebivalci naše občine, pač pa tudi naši "občasni" občani (beri "vikendaši") in celo tisti, ki so se že davno odselili, pa jih srce še vedno vleče nazaj. Naše Klasje prebirajo torej tudi drugje po Sloveniji in celo v tujini med našimi izseljenci in zdomci. To je za nas lepo priznanje.

Med naše prijatelje lahko štejemo tudi g. Lojzeta Čokla, ki ga mnogi poznajo, saj je bil dolga leta vratar v stiškem samostanu. Zaradi svoje vesele prijaznosti je ostal mnogim v spominu. Kljub svoji težki invalidnosti (zaradi nje je bil tudi invalidsko upokojen in trenutno živi na svojem rojstnem domu v Zibiki na Štajerskem)

Spoštovani!

Sprejmite prisrčen pozdrav iz Zibike. Z veseljem sem prebral zadnjo številko Klasja.

Ugotavljam, da ima občina Ivančna Gorica kvaliteten časopis, na katerega ste lahko ponosni.

Glede na to, da sem bil kar 12 let v Stični in da sem tam preživel zelo bogata leta, ki so mi dala dobro podlago za prihodnost ter da se še vedno čutim povezanega s Stično in njeno okolico, bi bil zelo vesel, če bi mi Klasje redno pošiljali.

Če bo še kdaj kaj prišlo izpod mojega peresa, bom to z veseljem prispeval za obogatitev vašega časopisa.

Rad bi bil bolje obveščen o vsem, kar se dogaja v občini Ivančna Gorica. Vesel sem vsakega uspeha, žalostni dogodki in neuspehi pa me prizadenejo bolj kot nekoga, ki tam ni nikoli živel.

Vsem skupaj želim telesnega in duševnega zdravja, kmetom dobro letino, delavcem redno delo in plačilo, podjetnikom modre odločitve, vsem skupaj pa vztrajnost, potrpežljivost in pogum pri skupnih akcijah in podvigih.

Pozdravlja Vas
Alojz Čokl

skem) ni bil nikoli črnogled in nedejaven. Tudi ne potem, ko si je letos pozimi zlomil kolk in preživel dolge tedne v bolnici in na rehabilitaciji. Dokaz njegove vsestranske dejavnosti in zdravega življenjskega optimizma je tudi pismo, ki smo ga pred kratkim prejeli in ga objavljamo, saj ni namenjeno le članom uredništva, pač pa kar vsem bralcem Klasja.

Njegovo skromno željo, da bi rad dobival naše občinsko glasilo na Štajersko, smo sporočili obenem z njegovim natančnim naslovom na občino. Upamo in želimo, da bo g. Lojze časopis redno prejemal in z veseljem bral, pa da se nam bo tu in tam tudi oglasil.

Uredništvo (M.A. Ficko)

KAM SO VSI STUDENCI ŠLI, ŽE DOLGO TEGA?

Suha krajina je značilna kraška krajina s številnimi kraškimi pojavi, kot so uvale, vrtače, jame in brezna. Njena značilnost je, da je brez večjih površinskih voda, razen reke Krke, zato je bila do pojavnosti vodovoda oskrba s pitno vodo zelo pomembna v življenju Suhokranjcev.

Z vodo so se ljudje oskrbovali na različne načine. Vasi z obeh bregov Krke so imele s tekočo rečno vodo. Ostale, bolj oddaljene od Krke, pa so uporabljale vodne izvire – studence, ki so jih obzidali ali kako drugače uredili. Za lažje zajemanje vode so bile pri studencih urejene kamnite stopnice. Sestavni del studencev sta bila tudi perišče s perilnim kamni in kamnito ali betonsko

korito za napajanje živine.

Od 19. stoletja dalje je bila na našem podeželju že pogostejša gradnja vodnjakov – kapnic (ponekod so bili razširjeni tudi vodnjaki s podtalno vodo). Najprej so se gradili vaški vodnjaki, kmalu za njimi pa tudi hišni. Kot dodatni vodni vir, v nekaterih krajih tudi edini, so se uporabljale vaške luže. Navadno je šlo za dve luži: ena za napajanje živine, druga za pitno vodo.

Eden izmed nekdanjih številnih studencev, ki so bili urejeni za oskrbovanje s pitno vodo, se je do danes ohranil v vasi Gabrovčec pri Krki. Studenec se nahaja na juhovzhodnem obrobju vasi, tik ob cesti Muljava – Zagradec. Vaščani so ga leta 1930 obzidali in na njem postavili vodno črpalko. Ob njem so zgradili korito za napajanje živine ter postavili dva perilna kamna za pranje perila. Studenec ima zanimivo vodno črpalko. Gre za tip paternostrske črpalne naprave, ki je imela svoj čas verigo brez konca z nizom zajemalk, ki so spodaj zajemale vodo in jo zgoraj izlivale skozi ustje na izlivnik. Na žalost se do danes ni ohranil notranji mehanizem črpalke, temveč le njeno ogrodje z ustjem v obliki orlove glave.

Paternostrske črpalne naprave so bile v obdobju med obema vojnama, pa tudi še nekaj let po drugi svetovni vojni, zelo pogost tip vodnih črpalk na vodnjakih. Kasneje so jih zaradi prezahtevnega vzdrževanja nado-

mestile enostavnejše in bolj učinkovite "ciguence" (tlačne ročne črpalke), ki so bile v rabi vse do pojavnosti vodovoda, ponekod pa so še danes.

Dejstvo je, da so se začeli studenci in vodnjaki opuščati s pojavom vodovoda. Danes so v večini zasuti ali pa jih zarašča grmovje. Počasi propadajo in tonejo v pozabo. Zaradi tega ima ohranjeni studenec v vasi Gabrovčec kulturno in zgodovinsko vrednost, saj priča o nekdanjem načinu oskrbe tu živčih prebivalcev z vodo, hkrati pa predstavlja del naše bogate kulturne dediščine.

Zaradi svoje pričevalnosti in spomeniškovarstvenih kvalitet zasluži studenec pozornost lokalne skupnosti, zlasti lokalnega turističnega društva. V sodelovanju s spomeniškovarstveno službo bi se lahko obnovil in primerno uredil za ogled kot ena izmed zanimivih turističnih točk v tem delu zgornjega toka Krke. Očistiti je treba okolico studenca, rekonstruirati korito za napajanje živine in na novo namestiti perilna kamna. V vzgojnoizobraževalne in turistične namene se lahko obnovi obstoječo vodno črpalko, na bližnjem parkirišču ob cesti pa naj se postavi informativni pano z informacijami o studencu in nekdanjih načinih oskrbe z vodo v tej krajini.

Dušan Štepec, univ. dipl. etnolog
in umet. zgodovinar

BLAŽENI ANTON MARTIN SLOMŠEK V
OBČINI IVANČNA GORICA

V 7. številki Klasja sem skušal obuditi spomin na našega rojaka in v marsičem z blaženim Antonom Martinom Slomškom tesno povezanega škofa Franca Ksaverja Kutnarja, ki je bil doma v Prapročah pri Temenici. Danes pa bi rad napisal še nekaj o neposrednih stikih Slomška s področjem, kjer se danes razprostira občina Ivančna Gorica.

Treba je namreč vedeti, da takrat, t.j. v zgodnjih letih prejšnjega stoletja, idej o kaki politični ali cerkveni povezavi in združitvi slovenskih dežel, recimo Kranjske in Štajerske, še ni bilo. Takorekoč edina stvar, ki je tedaj povezovala Slovence, je bil slovenski jezik in, recimo, občutek ogroženosti od sosednjih jezikov, predvsem od nemščine, deloma pa tudi od italijanščine in (v Prekmurju) od madžarščine. Do ideje in tudi konkretnih dejanj (zborov) za združitve vseh Slovencev je prišlo šele po letu 1848.

Tudi na cerkvenem področju nista bili slovenska Štajerska in Koroška (da o Prekmurju niti ne govorimo) skoraj nič povezani s Kranjsko in Goriško. Štajerci in Korošci so preko sekovske (=graške), lavantinske (=šentandradške) in krške (=celovške) škofije spadali pod tedaj še upravno in oblastno zelo močno salzbursko nadškofijo (lavantinske škofije je npr. vse do konca 1. svetovne vojne postavljali salzburski nadškof in ne papež), ljubljanska, tržaška, goriška in videmska škofija so bile na področju in pod vplivom oglejskega patriarhata, tedanji prekmurški Slovenci pa so spadali pod madžarske in hrvaške škofije (in Razkrižje, ki sicer ni Prekmurje, je pa Obmurje, npr. tja spada še danes).

Čeprav je celovško bogoslovje, kjer je bil Slomšek spiritual, v času Ilirskih provinc in po njem na nek način spada-

lo pod Ljubljano, kakih posebnih razlogov, da bi Slomšek kaj več hodil po Kranjskem in s tem tudi po krajih v današnji ivanški občini, ni bilo. Kljub temu pa je bil tam, kot v neke vrste inozemstvu, vsaj dvakrat (poleg študijskih let v Ljubljani, seveda), kar je razvidno iz njegovih potopisnih zapiskov in pisem. In obakrat je prišel tudi na področje sedanje občine Ivančna Gorica. Prvič je šel na poti iz Ljubljane v Novo mesto samo skozi, drugič pa je obiskal in nekaj časa celo bival pri svojem znanecu Janezu Ciglerju, ki je bil župnik v Višnji Gori in ki je, kot znano, napisal prvo slovensko povest.

Svoje verjetno najdaljše potovanje je opravil (in opisal) od 28. avgusta do 27. septembra 1837, ko je bil spiritual v celovškem bogoslovju. Pot ga je iz Celovca vodila v Beljak, nato pa čez Korensko sedlo v Ljubljano, Novo mesto, Zagreb, Varaždin, Ptuj in Celje, od tam pa spet domov v Celovec. Večino poti je opravil s poštami vozovi, precej pa tudi peš. Med potjo je obiskoval svoje prijatelje in znance in raziskoval posebnosti krajev, skozi katere je potoval.

5. septembra npr. je bil v Ljubljani, šel zvečer v gledališče, tam pa se slučajno srečal s svojim znancom iz študentskih let dr. F. Prešernom, s katerim sta šla po predstavi na skupno večerjo in se pogovarjala o marsičem.

Naslednji dan popoldan pa je Slomšek zapustil Ljubljano in se napotil proti Novemu mestu. To pot je po njegovem potopisu eden od pomembnih Slomškovih življenjepiscv prof. dr. F. Kovačič v svoji knjigi Anton Martin Slomšek l. 1932 povzel takole: Pozno zvečer 6. septembra je prišel Slomšek v Višnjo Goro in se oglasil pri župniku Ciglerju, takrat

plodovitem pisatelju, in je pri njem prenočil. O Višnji Gori pravi, da je neznan kraj med hribovjem. Nad mestom se dvigajo razvaline nekdanjega gradu, ki je bil v dobi turških napadov važna utrdba. Višnjegorčane dražijo sosedi, da imajo polža priklenjenega na verigi.

Drugi dan, 7. septembra, je Slomšek nadaljeval svojo pot in prišel čez nizek grič v Stično, pol ure od velike ceste. Kakor je bil od daleč pogled na nekdanjo cistercijsko opatijo veličasten, tako žalostno je bilo gledati od blizu propadajoča poslopja. Povsod zapuščenost in trohno. Edino cerkev je bila še lepa in je imela velike orgle. Nekdanji samostan je služil deloma uradnikom za stanovanje, v drugem delu je pa bila vojašnica. Za župnika niso imeli prostora v samostanu, ampak so mu odkazali stanovanje v neki borni koči, ki je, pripominja Slomšek, bila bolj podobna pasjemu hlevu kakor pa človeškemu bivališču. Gostoljubni župnik ga je hotel pridržati kot gosta čez poldne, a Slomšek se je siloma odtrgal, ozlovoljen nad tolikim vandalizmom, ki ga je zakrivila doba Jožefa II. Ko bi bil sam, pravi, bi sedel na kak griček in kakor prerok Jeremija pel žalostinke nad opustošenjem stare častite Stične, a spremljal ga je prijazni kaplan in mu celo nosil prtljago. Čez pol ure sta prišla do studenca, Vir imenovanega, kjer se je našla izredno redka živalica "človeška ribica", ki je drugod nikjer ni mogoče zaslediti. Tu sta se ločila. Na cesti je bilo vse polno romarjev, ker je bil drugi dan praznik Marijinega rojstva. Nekateri so posedali po travi in uživali borno kosilce, drugi so molili in peli. Tudi Slomšek se je pridružil temu odelku; bil je namenjen v Trebnje, toda romarji so krenili v drugo smer in

moral je sam naprej."

V Stični l. 1837 ni bilo menihov, ker je samostan že 53 let pred tem ukinil in razpustil avstrijski cesar Jožef II., ponovno pa so ga cistercijani uvedli in obnovili šele leta 1898.

Iz knjige F. Kovačiča sem tu izpisal samo tisti del potopisa, ki se nanaša na Slomškovo pot skozi današnje ivanško občino. Na svoji nadaljnji poti proti Novemu mestu (ki jo je, izgleda, opravil peš) je zašel in namesto opoldne k svojemu znanecu v Trebnje prišel pozno zvečer v neko gostilno v Novem mestu. Drugič pa je bil Slomšek v Višnji Gori l. 1845, ko je prišel po svojega škofa Kutnarja, ki se je zdravil v Ljubljani. O teh svojih, kot sam pravi, nekako prisilnih počitnicah, je pisal svojemu prijatelju Francu Juvančiču, župniku v Vojniku naslednje (v nemščini, prevod M. Prijatelj):

"Spoštovani gospod župnik!

Predragi prijatelj in brat!

Tvoje ljubezno pisanje me je prav prisrčno razveselilo. Dobil sem ga tik pred svojim odhodom v Ljubljano 24. preteklega meseca. Zato ti pošiljam odgovor iz Kranjske. V družbi najinih sošolcev Slanica in Pariana sem začel 24. preteklega meseca svoje potovanje v Ljubljano, in sicer zato, da bi prevzel našega premilostljivega nadpastirja, ki se je zadrževal od 15. maja na zdravljenju v Ljubljani. Spet čakanje, kajti dr. Čeber bo odpustil svojega visokega pacienta šele 9. junija in tako sem bil prisiljen preživeti počitnice na Kranjskem. Napravil sem izlet na Dolenjsko in ti pišem – ker mi slabo vreme preprečuje, da bi šel kam ven – iz Višnje Gore, kjer sem nastanjen pri župniku Janezu Ciglerju. To moje pismo naj bo dokaz, da tudi v daljavi mislim nate.

Počutje našega premilostljivega knezoškofa je boljše in tudi njegov govor je bolj slin. Vendar izgleda, da je visoki mučenik tem bolj nagnjen k trpljenju, čim bolj mu bolezen preprečuje, da bi po svoji volji in v zadostni meri izpol-

njeval svoje dolžnosti. Ob vsem tem pa je visoki pacient vedno živahen, zaposlen, zelo obiskan in odličen...

...Najino potovanje na povratku bo 9. t.m. dopoldne do Frankolovega, popoldne do Škalj; 10. dopoldne do Starega trga, zvečer pa – če Bog da – bova prišla v Šentandraž...

Zdaj pa zbogom in ne pozabi na svojega prijatelja.

Slomška

Višnja Gora, 5. junija 1845."

Pismo, v katerem je gornji odlomek, je iz knjige prof. dr. Franca Kovačiča "Slomškova pisma", v kateri je l. 1932, t.j. na začetku postopka za Slomškovo beatifikacijo, zbral vsa njegova tedaj znana pisma, l. 1934 pa jo je še dopolnil s knjigo "Dodatek Slomškovih pisem".

Ker je to moje pisanje nekako nadaljevanje in hkrati dopolnilo tistega o škofu Kutnarju v 7. številki Klasja, naj za zaključek navedem še izpis iz avstrijskega biografskega leksikona iz leta 1969, kjer je takorekoč v enem stavku zelo natančno zapisano, kaj najbolj hvalevrednega je Kutnar naredil v Salzburgu in pozneje v Šentandražu (prevod M. Prijatelj):

"Kutnar Franz Xaver, škof, St. Veit b. Sittich (Šentvid pri Stični, Krain), *26. 10. 1793; +St. Andra i. L. (Karnten), 8. 3. 1846. 1816 mašniško posvečenje. 1817 pridigar v ljubljanski stolnici. 1824 prišel skupaj z nadškofom Gruberjem v Salzburg. 1832 postane stolni kanonik in šolski nadzornik. Svojo glavno skrb pa posveča vdovam upokojenih šolskih učiteljev in socialnemu skrbstvu. 1843 postane direktor teološkega študija na cesarskokraljevem liceju v Salzburgu, v novembru istega leta pa lavantinski knezoškof, kjer je zaslužen za duhovno in asketsko vzgojo duhovnikov."

Mihael Prijatelj

ŽUPANOVA DESNA ROKA

Pogovor s podžupanjo Mileno Vrhovec

V junijski številki je uredništvo Klasja s kratko čestitko Mileni Vrhovec obvestilo svoje bralce, da ima naša občina odslej podžupanja. Na predlog župana, ki si po zakonu odslej mora izbrati podžupana v vrstah svetnikov, je na seji 23. 6. 1999 občinski svet njegov predlog z večino glasov tudi potrdil.

V uredništvu smo sklenili, da bomo ing. Vrhovec v naslednji številki našim bralcem predstavili, vendar so nam počitniški dnevi to namero preprečili. Upamo, da nismo prepozni, da njena izvolitev še vedno odmeva in da bo razgovor z njo zanimiv za vse.

Sama sem se поблиže spoznala z njo na sejah uredniškega odbora. Tih sem se spraševala, kako neki zmore uskladiti vse našete naloge in obveznosti. Presenečala je z izrazito natančnostjo, delavnostjo in zanesljivostjo. Dandanes namreč marsikdo prevzema obveznosti, od katerih pričakuje le koristi, ne zaveda pa se svojih dolžnosti. O naši sogovornici česa takega ne bi mogli reči. Če kdaj ni "stoprocentna", se ji to zgodi zaradi preobremenjenosti in ne zaradi česa drugega. V kratkih pogovorih ali pa ob njenih pripom-

bah se mi je zarisovala podoba človeka, ki ohranja še pristen odnos do zemlje in do kmečkega človeka – oboje ima pristržno rada. To pa v svetu, ki ceni predvsem denar in uspešnost, ni lastnost, na katero bi pogosto naleteli. Zato mi odločitev, da bi zapisala pogovor z Mileno Vrhovec, ni bila težka.

SVOJIM STARŠEM BOM VSE ŽIVLJENJE HVALEŽNA, DA SO ME NAUČILI DELAVNOSTI

Milena je zrasla na srednje veliki hribovski kmetiji v Metnaju nad Stično. Že od malega sta s sestro pomagali staršem pri vseh opravilih. Vajena je prav vseh del, in kar je še posebej poudarila, nikoli je k delu ni bilo treba siliti. Seveda so se kot otroci tudi igrali, vendar so bile to preproste igrice med vrstniki na vasi. Kam daleč od doma niso hodili, tudi na izlete ne. Oče je premogel le motor, s katerim se je zapeljal po opravkih v dolino. Ostali pa so v dolino pešali. Najlepši dogodek je bil, ko so enkrat na leto odšli v Ljubljano, da so nakupili knjig in šolskih potrebščin. To je bilo celo potovanje, polno dogodivščin, saj so zanj porabili skoraj cel dan. Na vlak in na avtobusu je bilo toliko zanimivih

ljudi... v Ljubljani pa po trgovinah polno lepih stvari. Kadar se spomni na tiste čase, je srečna, čeprav je bilo tisto življenje zelo skromno v primerjavi s tem, ki ga žive naši otroci. Prvikrat je bila na morju, ko ji je bilo osemnajst let, pa zato nima nobenih "psihičnih posledic".

POT POD NOGE

V šolo je vsa leta hodila peš. Prav gotovo se je na ta način telesno utrčila. V šoli je bila dobra športnica, atletika, še posebej tek, jo je posebej privlačevala. Po osemletki je starši niso silili naprej v šole, niso pa ji tudi branili. Milena pa je kar nadaljevala, najprej gimnazijo in kasneje fakulteto.

Kako se je odločala za študijsko smer? Starši ji niso mogli svetovati, puščali pa so ji svobodo. Ker je bila dobra športnica, se ji je zdelo najprimernejše študirati na Fakulteti za šport. Bila je prijavljena. Ko se je vračala domov mimo stavbe na Krekovem trgu, kjer je takrat gostovala biotehnična fakulteta, jo je nenadoma prešinilo spoznanje, da je njeno mesto samo na tej fakulteti. Še isti hip se je obrnila, dvignila prijavnico na Fakulteti za šport in jo prenesla na agronomijo. Tega nikoli ni obžalovala, čeprav je bila odločitev na prvi pogled nedomišljena in hitra. Študij jo je takoj pritegnil in svoj poklic že skoraj dvajset let z veseljem opravlja. Edino, kar obžaluje, je, da ni nadaljevala s študijem na visoki stopnji.

PETNAJST LET DELA NA TERENU ali "RADA IMAM KMEČKEGA ČLOVEKA"

Ko so jo povabili v zadrugi v službo, se ji je zdelo, da so se odprla nebesa, saj nikoli ni imela štipendije, starši pa že itak niso imeli denarja na pretek. Kot v gimnazijo je tudi na fakulteto vsak dan najprej pešala do Stične, nato pa naprej do Ljubljane z avtobusom ob šestih, zvečer ob pol devetih pa spet nazaj. Ob vsakem vremenu! Diplomirala je v januarju 1980, po štirinajstih dneh "počitnic" pa začela delati. Sledilo je petnajst let dela na terenu, med katerim je dodobra spoznala področje, ki se nekako pokriva z današnjo občino Ivančna Gorica.

To delo ji nikoli ni delalo preglavic, saj ga je rada opravljala. Stik s kmečkim človekom zanjo nikoli ni bil problem. Vedno je skušala ljudem pomagati po svojih močeh. Na svoji koži je namreč izkušala, kako pogosto je bil ta segment slovenskega prebivalstva zapostavljen. Še danes se ji zdi kmečka sociala nepravilna. Naše kmetije so majhne in se same iz sebe ne morejo preživeti. Do pred kratkim so se vzdrževale s službo enega od članov gospodinjstva. Z našega področja je delalo veliko ljudi v Litostroju in pri Varnosti, v domačih podjetjih, ki so šla v stečaj ali pa zmanjšujejo število delavcev. Naša občina spet postaja pretežno kmečka. Naši "občinarji" so težko dojeti, da so

NAŠ ADUT BLIŽINA LJUBLJANE IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Mesto potrebuje vsak dan sveže in zdrave zelenjave, sadja, zdravega mesa in mesnih izdelkov, pa tudi sprehodov po svežem zraku in vsega,

česar prebivalcem mesto ne more nuditi. Naše kmetije se bodo reševale le na ta način.

Danes je žal tudi med kmeti veliko takih, ki imajo reklo "Nič se ne izplača" kar naprej na jeziku. Taki našo sogovornico najbolj jezijo, saj se "brez muje še čevljev ne obuje". Ob dopolnilnih dejavnostih ne boš postal milijarder, lahko pa boš, če boš priden, dostojno živel. Naše klimatske razmere so naravnost idealne za pridelavo zelenjave in povrtin, od klasičnih slovenskih, kot so npr. zelje, kumarice, razne vrste solat, do novih vrst, kot npr. jajčevci, paprike, kitajsko zelje, brokoli, cvetača.

Povrtine pa je treba ustrezno zalivati oz. namakati, zato naj bi šel del denarja, ki ga je plačal Dars kot odškodnino za odvzeta kmetijska zemljišča, tudi za ureditev vodnega sistema v občini. Občina mora ta denar, ki si ga je sposodila za dokončanje šole v Višnji Gori, vrniti, kot je bilo dogovorjeno. Zato se bo Vrhovec vedno zavzemala, 20 milijonov, ki jih občinski proračun namenja kmetijstvu, pa se že porablja za subvencioniranje oz. regresiranje cen semen, zaščitnih sredstev, za zdravljenje in osemenje živine itd.

TUDI TURIZEM JE NAŠ ADUT

Mestni prebivalec si bo vedno pogosteje želel stika z naravo, temu naj bi služile tudi turistične kmetije oziroma kmetije odprtih vrat. Na žalost naše sogovornice se je veliko turističnih kmetij spremenilo v navadne gostilne, kjer že ni moč dobiti prav veliko domačega: namesto domačega žganja lahko naročiš uvoženi viski. Turistična kmetija pa bi morala nuditi samo tisto, kar v resnici sama proizvaja. Od skute in mleka do domačega kruha, klobas, medu... Seveda najbolje deluje taka kmetija, če složno sodeluje vsa družina, tako da ima vsak svoje naloge in obveznosti. Prava turistična kmetija se ne sme spremeniti v nekakšen hotel, kjer "strežejo gosta spred in zad". V takem primeru se gospodinja spremeni v sobarico, kuharico in hotelirko. To pa ni namen. Zato naj bil gostje turističnih kmetij ljudje, ki bi tudi prijeli za kakšno delo, si morda sami pripravili obed in pri tem preizkušali stare slovenske recepte... Če je kmetija odprtih vrat preveč skomercializirana, kot kmetija sploh ne more več obstajati... Na

pristni slovenski kmetiji pa bi morali imeti čas tudi za pogovor z gosti, saj naj bi gospodinja poskrbela ne le za telo, ampak tudi za duha. Tudi pogovora je moderni človek lačen.

S SRCEM PRI STVARI

Še in še so se nizale misli, kar ni jih hotelo biti konca. Med najinim pogovorom je postalo jasno, da je sogovornica z glavo in srcem pri stvari. Tudi takrat, ko je v svoji pisarni v vlogi direktorice kmetijske zadruge ali ko stopa na tla politike. Nastopanje v javnosti ji ni tuje, saj je bila že v šoli aktivna v mladinski organizaciji. Po osamosvojitvi je nehoti zajadrala tudi v politiko in na listi SLS kandidirala za svetnico. Sedaj je svetnica že v drugem mandatu, je članica mnogih komisij in odborov. V Klasju ureja strani, ki so posvečene kmetijstvu. Od letošnjega junija je županova desna roka, ki naj bi pokrivala gospodarske in kmetijske dejavnosti. Veliko obveznosti in nalog, ki bi jih moral, po njenem mnenju, prevzeti profesionalci. Za to se bo tudi zavzemala. Neprofesionalno vsega tega ni mogoče kvalitetno delati.

MAMICA NI PRIDNA, KADAR JE ŽIVČNA

Zunaj se je že zdavnaj znočilo in desetletna Nežka nama je še vedno delala družbo v prijetno urejenem jedilnem kotu. Očka in trinajstletna Urška sta me prišla ob začetku pogovora pozdravit, nato pa odšla po svojih opravkih. Nežki radovednost ni dala miru. Ko naju je postregla, je tiho obsedela in poslušala najin pogovor. Tudi ona je dočkala svoje vprašanje.

Na koncu koncev sem hotela namreč še izvedeti, če je "mamica kaj pridna". Največkrat da je, mi je odvrnila in se stisnila k njej, pridna pa da ni samo takrat, kadar je živčna.

Večina današnjih mamic je "živčnih", sem pomislila. Toda, sem si rekla, če se bomo še zmogle nasmejniti tistim, ki jih imamo rade, jih stisniti k sebi in se z njimi pogovoriti, bomo ostale tudi mame in žene, ki si jih naši dragi želijo. Da je to mogoče, politiki in poklicu navkljub, mi je dokazala današnja sogovornica. Upam, da je prepričala tudi vas.

Pogovarjala se je M.A. Ficko

Župan Občine Ivančna Gorica

OBJAVLJA PROSTO DELOVNO MESTO

referenta na področju cestne infrastrukture

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
- visoka ali višja izobrazba gradbene ali druge tehnične smeri
- opravljen strokovni izpit
- tri leta delovnih izkušenj
- trimesečno poskusno delo

Od kandidatov pričakujem aktivno znanje slovenskega jezika in obvladanje dela z računalnikom.

Navedeno delovno mesto razpisujem za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave oziroma ponudbe z dokazili pošljite v petnajstih dneh po objavi na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica, s pripisom "Za razpis."

ŽUPAN
Jernej Lampret, prof.

VRATA NOVE OSNOVNE ŠOLE V VIŠNJI GORI SO ŽE ODPRTA

Tako so se pred novo šolo zbirali učenci prvi šolski dan.

Prvi september 1999. Osnovnošolci iz krajevne skupnosti Višnja Gora ter učiteljice in učitelji podružnične šole Višnja Gora so ga že nekaj let težko pričakovali. Ta dan so učenci nove osnovne šole v Višnji Gori šolo prvič videli od znotraj ter sedli v nove prostorne, svetle in sodobno opremljene učilnice.

Osnovna šola, v kateri je bil vse do letošnje jeseni pouk, je bila zgrajena na začetku tega stoletja, leta 1906. Po šolskem letu 1963/64, ko je Višnja Gora dobila popolno osnovno šolo (do osmega razreda), pa je bilo kmalu zaznati, da ta stavba ne omogoča več zadovoljivih pogojev za vzgojno-izobraževalno delo. Zato je bilo že v sedemdesetih letih, ko so bili za Višnjo Goro izdelani nakateri prostorski plani, v Višnji Gori predvideno oziroma rezervirano območje za prihodnjo novo osnovno šolo, saj je bilo že takrat evidentno, da se obstoječa šolska zgradba zaradi utesnjenosti prostora v mestu ne da ustrezno razširiti. Zamisel o novi osnovni šoli v Višnji Gori pa se je začela uresničevati šele v devetdesetih letih, potem ko je ministrstvo za šolstvo in šport objavilo natečaj za sofinanciranje investicij v šolski prostor za odpravo dvoizemskega pouka in za izboljšavo prostorskega standarda osnovnih šol v Republiki Sloveniji v letih 1995-1999. Na ta natečaj je izgradnjo nove osnovne šole v Višnji Gori prijavila leta 1994 še nekdanja Občina Grosuplje in ob koncu tega leta kupila tudi potrebno zemljišče, ki pa ni bilo tisto, kot so ga opredeljevali že omenjeni prostorski plani Višnje Gore iz sedemdesetih let, saj tistega ni bilo možno pridobiti.

Delo Občine Grosuplje je nadaljevala nova Občina Ivančna Gorica, ki je dejansko izgradnjo novega šolskega objekta tudi izpeljala in bila njen investitor. Občinski svet Občine

Ivančna Gorica je leta 1995 sprejel Program investicij v šolstvu v Občini Ivančna Gorica v obdobju od leta 1995 do 2000, v katerem je bila nova osnovna šola v Višnji Gori opredeljena kot prva, nato pa je bil še v istem letu na podlagi natečaja izbran idejni projekt. Izbrani projekt je izdelalo projektantsko podjetje ARHE d.o.o. Ljubljana, odgovorna projektanta pa sta bila Vesna in Matej Vozlič. Glede na to, da je bila lokacija za novo šolo (ter tudi kupljeno zemljišče) izbrana na območju, ki ga prostorski plani takrat niso vključevali, je v začetku leta 1996 občinski svet za to gradnjo sprejel poseben zazidalni načrt. V tem letu je bila pridobljena tudi nadaljnja potrebna tehnična dokumentacija in konec januarja 1997 je Upravna enota Grosuplje izdala gradbeno dovoljenje; tako se je gradnja pričela.

Teren, izbran in določen za gradnjo, je bil delno zamočvirjen, zato je bilo najprej treba izvesti obsežna pripravljala dela, ki so vključevala sanacijo zamočvirjenega zemljišča, pokablitev daljnovoda in ureditev dveh potokov, ki obdajata območje, kjer sedaj stoji šola. Ta t.i. "pred-dela" so vrednost investicije povečala za okrog 40 milijonov tolarjev. Pogodba za izvedbo pripravljanih del (1. faza gradnje) je z izvajalcem GPG Grosuplje, ki je bil izbran na javnem razpisu, bila podpisana februarja 1997, za gradbena, obrtniška in inštalacijska dela (2. faza) pa maja istega leta. Strokovni nadzor je opravljal LIZ inženiring d.o.o. Ljubljana, ki je bil prav tako izbran na podlagi javnega razpisa.

Rok za dokončanje gradnje je bil v pogodbi določen, in sicer 30. junij 1998, vendar pa ga je bila Občina Ivančna Gorica zaradi zakasnitve pritoka sredstev deleža države prisiljena sporazumno z izvajalcem

podaljšati do konca leta 1998. Izvajalec je do dogovorjenega roka gradnjo dokončal in decembra 1998 je bil opravljen tehnični pregled. V prvi polovici leta 1999 je izvajalec nato še odpravil ob tehničnem pregledu ugotovljene pomanjkljivosti, maja pa je bila sklenjena še pogodba za opremo šole. Za dobavitelja opreme je bilo po javnem razpisu izbrano podjetje UČILNA d.o.o. Ljubljana, glavna podizvajalca pa sta bila Mizarstvo Vencelj iz Šentvida pri Stični in ELAN Begunje. 30. avgusta je bilo tako izdano uporabno dovoljenje.

Občina Ivančna Gorica, kraj in krajevna skupnost Višnja Gora, predvsem pa sedanje in bodoče generacije otrok, smo bogatejši za lepo in moderno novo šolo, njena velikost pa je:

- skupna neto zazidalna površina šole in telovadnice: 2380 m²
- telovadnica - vadbeni prostor: 360 m²

- prostori za pouk: 1132 m²
- ostali prostori: 888 m²
- zunanje površine: 7000 m².

Prostore za pouk sestavlja:

- 10 matičnih učilnic
- 2 specialni učilnici s kabineti za pouk gospodinjstva, biologije, kemije in fizike ter likovne vzgoje in tehnične vzgoje
- računalniška učilnica.

Ostali prostori v šoli pa so: knjižnica, jedilnica, avla, hodniki, sanitarije in garderobe, zbornica, dve pisarni, kabineti, trim kabinet, čajna kuhinja, kuhinja, delavnica.

Celotna investicija od nakupa zemljišča do usposobitve šole za pouk je veljala skoraj natanko 490 milijonov tolarjev, sredstva pa so zagotovili:

- nekdanja Občina Grosuplje (zemljišče) 12.000.000 SIT
- Občina Ivančna Gorica 308.000.000 SIT
- Ministrstvo za šolstvo in šport 170.000.000 SIT

Delež države je v primerjavi z deležem občine majhen, kar pa je posledica kriterijev, ki jih za sofinanciranje izgradnje osnovnih šol (iz državnega proračuna) uporablja ministrstvo za šolstvo in šport. Ti kriteriji namreč temeljijo na normiranih vrednostih površin, pa tudi cen, in ne na dejanskih ter ne vključujejo sredstev za zemljišče in projektno dokumentacijo. 50 % delež države pri tej investiciji je tako bil izračunan na normativno površino 2264 m² in ne na dejansko 2380

m², ter na normirano vrednost investicije (brez zemljišča in projektne dokumentacije) 341.580.000 tolarjev (normirana vrednost pomeni vnaprej določeno ceno vseh sestavin gradnje in opreme na m² površine).

Svečano odprtje in blagoslovitev šole je bilo v petek, 17. septembra. O objektu in opremljenosti je bilo izrečenih veliko pohval, le o denarju so besede bolj skope, saj je poleg pomanjkanja šolskega prostora tudi veliko drugih potreb. A kljub temu, pogovori so tekli tudi že o gradnji naslednje šole iz programa, za katero so priprave že v teku.

Bogomir Sušič
Referat za družbene dejavnosti

TEŽKO SEM ČAKALA NOVO ŠOLO

Letos so se mi počitnice zdele zelo dolge, saj sem komaj čakala, da prvič stopim v novo šolo. Stara je bila tesna in v majhnih prostorih smo se drenjali prihodnji učenjaki.

Prvi šolski dan je bil obsijan s soncem. Nova šola je oživila. Po hodnikih se je slišal vršič in smeh učencev. Otroci smo bili navdušeni. Z nami sta se, poleg učiteljev, veselila tudi gospa ravnateljica OŠ Stična in župan Občine Ivančna Gorica. Oba sta nam zaželela veliko uspehov v novi šoli. Učiteljice so bile ta dan še posebno prijazne z nami, učenci pa smo se karseda trudili biti mirni, vendar pa nam to ni ravno uspelo, saj nas je od sreče kar razganjalo. Videti je bilo, da se tudi šola veseli z nami, saj šola ni prava šola, če v njej ni učencev.

Slavnostna otvoritev šole pa nas je še čakala. Že prvi teden smo se začeli mrzlično pripravljati nanjo. Otroci naj bi peli, plesali, deklamirali... Da pa bi nastopali vsi, smo se dogovorili, da bo na koncu vsa šola zapela pesem Ko si srečen. K sodelovanju smo pritegnili še mamice in babice ter jih poprosili, naj spečejo veliko dobrega peciva. Mrzlično so začele prelistavati kuharske knjige in za otvoritev nove šole spekle le najboljše.

Že mnogo prej smo bili obveščeni, da na otvoritev pridejo pomembne osebnosti z Ministrstva za šolstvo in šport, župan, arhitekt... Tudi učitelje je napadla trema, saj so hoteli, da bi se kar najbolje izkazali, otroci pa smo se najbolj veselili Čukov.

Dnevi so minevali in 17. september se je neizbežno bližal. Na ta dan popoldne smo se zbrali na dvorišču pred novo šolo. Vsi smo bili kot na trnih in komaj čakali začetek slovesnosti. Po Zdravljici so nam slavnostni govorniki čestitali za novo šolo in nam zaželeli veliko uspehov, učenci in učenke pa smo se potrudili za lep kulturni program. Po programu so župan, ravnateljica in predstavnik Ministrstva za šolstvo in šport prerezali trak na vходу v novo šolo. V tistem hipu smo vsi zadržali dih. Naša šola je bila končno zares tudi uradno odprta. Za naše navdušenje pa ni bilo dosti časa, saj so nas na odru že čakali Čuki, naši starši pa so si že ogledovali šolo. Plesali smo in se sladkali s slaščicami, ki so jih spekle naše mamice. Tako smo se zabavali do večera, nato pa smo zadovoljni in polni lepih vtisov odšli domov.

Med potjo sem premišljevala, kako lepo je, da imamo končno novo šolo. Želim pa si, da bi vsi učenci, ki se drenjajo v starih, tesnih, neprimernih šolah, dobili tako lepo sodobno šolo, kot je naša.

Manca Omahen
5.r. OŠ Stična
Podružnična šola Višnja Gora

UTRINKI IZ ŠOLE V NARAVI V TERMAH ČATEŽ

(od 1.9 do 7.9. 1999)

OŠ STIČNA

Učenci 4.a iz Podružnične šole Stična

Mentorica: Ingrid Boljka, prof.

ZLATI DELFINČEK

Zelo hitro so minile počitnice in začel se je pouk. Ker sem učenec četrtega razreda, smo takoj prvi dan odšli v Terme Čatež.

Ko smo prispeli tja, smo se namestili v bungalove. V bungalovu sem bil s sošolcem Markom. Sledil je zvok piščalke in vsi smo se zbrali. Preverili so nas v znanju plavanja in nas razporedili po skupinah. Prišel sem v skupino, ki jo je vodil učitelj Ivo Drole. Naslednje dni smo plavali, se učili in igrali. Peti dan pa je prišlo na vrsto tekmovanje. Zelo sem bil nervozen. Ko sem stopil na štartno stopničko, se je začelo. Plaval sem na vso moč. Spil sem tudi nekaj vode. Na cilju sem bil izčrpan. Ko sem izvedel za čas, sem bil ponosen nase. Spoznal sem, da se je dobro potruditi. Po večerji smo dobili priznanja. Vesel sem bil "zlatega delfina".

Moj uspeh je bil še toliko večji, saj sem se lani kar precej poškodoval in skoraj celo šolsko leto nisem nič telovadil.

KLEMEN JANEŽIČ, 4. a

NAJLJUBŠI DOGODEK

Končale so se počitnice in pričela se je šola. Za nas učence četrtyh razredov nekoliko drugače.

Medtem ko so ostali učenci že bolj ali manj veselo sedeli v šolskih klopih, smo mi imeli šolo v naravi. Bili smo v Termah Čatež. Stanovali smo v bungalovih. V mojem bungalovu smo stanovale štiri deklice. Življenje v šoli v naravi je bilo ves čas zabavno in prijetno. V spomin se mi je najbolj vtisnil dogodek predzadnjega dne, ko smo imeli preizkus iz plavanja. V trenutku, ko sem bila na vrsti, sem imela tremo. Sredi bazena sem vdihnila zrak in z njim tudi vodo. Zaplavala sem na rob bazena. Potem sem poizkusila znova. Tokrat nisem zajela vode, ampak sem prišla do konca. Imela sem dober rezultat in osvojila "srebrnega delfinčeka". Bila sem vesela.

To je bil moj najljubši dogodek v Termah Čatež.

NEŽA MUHIČ, 4. a

POSAVSKI MUZEJ

V času naše šole v naravi smo obiskali Posavski muzej v Brežicah.

Vožnja je bila nenavadna, saj smo se peljali z vlakom Čatež ekspres. Peljali smo se po zelo zelo dolgem mostu čez reko Savo. Muzej se nahaja v brežiškem gradu. Ogledovali smo si freske, viteško dvorano, glasbila, nakit, viteški oklep in še veliko zanimivih predmetov, najdenih v okolici Brežic. Najbolj mi je ostal v spominu star nakit grajske gospe. Takšno zapestnico bi še jaz imela na roki!

Preden smo zapustili grad, smo šli še zapravljat. Tudi jaz sem si kupila spominček.

TEJA ŠKUFCA, 4. a

VEČERNA ZABAVA

Najljubši dogodek v šoli v naravi je bil zame četrtkov večer v disku. Tam sem noro plesala. Všeč so mi bile lučke, ki so vseskozi utripale. Tudi glasba je bila super. Hrana je bila zelo dobra. Še posebej sem bila navdušena nad sladicami. Prijetna je bila tudi topla voda v bazenih.

Vesela sem, ker sem osvojila "bronaste delfinčeka".

NEŽKA VRHOVEC, 4. a

ŽIVŽAV PRED ZAČETKOM ŠOLE

Ker so se počitnice bližale koncu, smo se na CSD Grosuplje odločili, da zadnji teden v avgustu popestrimo s tridnevni živžavom za osnovnošolce.

Pripravili smo program, poslali vabila in čakali na začetek.

Večina povabljenih je sicer še čisto po počitniško manjkala, saj je prvi dan prišlo le pet otrok, zato pa smo bili teh resnično veseli.

Lotili smo se ustvarjanja okrasnih platnic iz krep papirja. Ker tega še nihče nikdar ni počel, smo bili prostovoljci z našo socialno delavko Lili vred najprej kar malce zaskrbljeni, kako bomo začeto izpeljali, vendar smo na koncu postali vsi že pravi mojstri. Nastali so prav lepi izdelki, ki smo jih bili iskreno veseli. S skupnimi močmi smo pospravili in se poslovili do naslednjega dne.

Drugi dan je bil namenjen obisku radia Zeleni val v Spodnji Slivnici. Tam so nas zelo prijazno sprejeli ter celo pogostili s sokom in pecivom, nato pa nam s kratko predstavitevjo približali delo na radiu in pokazali studio, v katerem imajo kot kozolec oblikovano mizo. Vse je bilo še posebej novo in zanimivo, ker smo bili vsi prvič na radiu.

Zadnji dan živžava je večino udeležencev čakalo presenečenje. Vedeli smo sicer, da gremo na pohod na Kucelj, vendar nismo vedeli, da bomo pešačenje začeli kar na brezpotju. Kljub temu smo pridno sledili vodičem. Ti so nas seveda uspešno pripeljali do poti in do vrha in nikomur ni bilo žal!

Na vrhu smo si malo oddahnili, vendar smo imeli še dovolj energije za kratke dirke od drevesa do drevesa ter seveda za vrnitev do vznožja Kuclja.

Živžav je bil pester in vsak dan smo se kaj novega naučili, se hkrati zabavali ter se tako pripravili na 1. september.

Ob tem bi se radi posebej zahvalili radiu Zeleni val za odprtost in gostoljubnost.

Prostovoljka Jana Ferjan

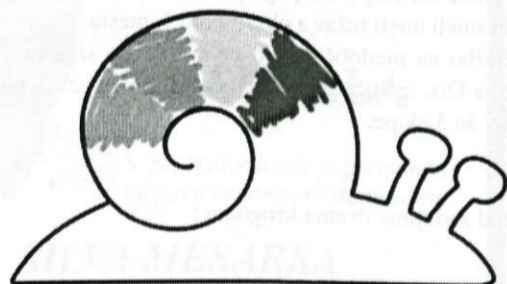
PA ŠE POVABILO

Če razmišljate, kako bi si lahko popestrila prosti čas, si pridobil/a nove izkušnje in te zanima delo z otroki in mladostniki, si vabljeno/a, da se pridružiš skupini prostovoljcev pri CSD Grosuplje. Na vsa vprašanja ti bomo poskušali odgovoriti, če pokličeš tel. št. 761-111 (Mateja, Lili). Iskreno vabljeno/a!

Nekaj podatkov o novi šoli
Uporabno dovoljenje izdano 30.8.1999.

Velikost:
skupna neto zazidana površina šole in telovadnice: 2380 m²
telovadnica - vadbeni prostor: 360 m²
prostori za pouk: 1132 m²
ostali prostori: 888 m²
zunanje površine: 7000 m²

ZNAK ŠOLE V VIŠNJI GORI

OSNOVNA ŠOLA V VIŠNJI GORI

Učenci so v letu 1999 pripravljali predloge za znak šole. Likovni pedagog Miran Mehora je nato izdelal več osnutkov, izbran pa je bil polžek z mavrično hišico.

O višnjegorskem polžu je napletenih več zgodb. Polžek je tudi v novem mestnem grbu in na zastavi. Polžu s hišico smo dolgo zavidali, ker je imel rešen stanovanjski problem, mi v šoli pa smo imeli tako malo prostora. Počasi, po polžje, se je uresničevala želja po novi šoli ...

Žive barve pa so učenke in učenci naše šole: mladi, različni in veseli. Zastava šole ima enako osnovo kot mestna, le da je na belem polju znak šole.

Znak in zastava šole bosta prispevala k razpoznavnosti in pripadnosti šoli.

UČNA DRUŽBA V SREDNJI ŠOLI JOSIPA JURČIČA IVANČNA GORICA

Srednja strokovna in poklicna šola Josipa Jurčiča je v skladu z bodočo prenovo ekonomskih šol iz pretežno teoretičnega v delno praktični pouk že pričela s poskusom realizacije praktičnega dela, in sicer s projektom UČNA DRUŽBA.

Že v preteklem šolskem letu smo opravili nekaj pripravljanih del, da smo seznanili profesorje in dijake šole z omenjenim projektom, usposobili smo mentorje za delo na tem področju ter objavili prosta delovna mesta, na katera so se dijaki prijavili z vlogo, življenjepisom in ustreznimi dokazili.

Opravili smo izbor prijavljenih kandidatov ter določili učilnico z ustrežno opremo za nemoten pouk načrtovanega dela.

Z začetkom novega šolskega leta je torej vse pripravljeno za začetek povsem novega načina dela z dijaki.

In kaj Učna družba sploh je ter kaj lahko od sodelovanja v tem

projektu pričakujejo dijaki oz. delavci te družbe?

To je podjetje, ki ga sestavijo dijaki s pomočjo profesorjev. Je "fiktivno" podjetje, v katerem dijaki simulirajo vse dejavnosti, ki se sicer odvijajo v vsaki gospodarski družbi. Deluje kot pravo podjetje z vodstvom, kadrovsko, komercialno in računovodsko službo. Firma ima svoj akt o ustanovitvi, statut, določi ime in dejavnost družbe, izvoli poslovodne organe, se registrira in odpre svoje bančne račune. Izdela svoj katalog izdelkov. Sodeluje z obstoječimi družbami na srednjih šolah v Sloveniji pa tudi v Avstriji, Nemčiji in na Danskem.

V družbo je trenutno vključenih 16 dijakov tretjega letnika programa Ekonomsko-komercialni tehnik, ki se bodo tako že v šoli praktično usposobili za kasnejše prevzemanje dela v podjetjih, v katerih se bodo po končani srednji šoli zaposlili.

S sodelovanjem v Učni družbi

želimo dijake seznaniti s celotno podjetniško dejavnostjo in poslovnim obnašanjem ter jim tako zagotoviti hitrejše in uspešnejše vključevanje v konkretno delo po končanem šolanju. Učna družba pomeni najboljšo metodo učenja, ki dijaku omogoči, da bo solidno pripravljen za delo, česar ne premore trenutno prav noben ustaljen način izobraževanja. Dijaki se naučijo v šoli delati, šola pa jim ponudi tudi možnost, razumeti pomen naučenega znanja in pridobljenih spretnosti. Ob vsem tem dijaki pridobijo tudi znatno mero samozavesti in sposobnost komuniciranja.

Uvod v naš projekt je narejen. Upamo, da bodo rezultati v skladu s pričakovanji. Predvsem si želimo, da bi dijaki imeli veliko veselja s praktičnimi izzivi, s katerimi se bodo srečali pri delu v Učni družbi.

Vodja projekta: Mira Mikec,
univ. dipl. oec.

Po GHD Višnja Gora '99

NAJHITREJŠI SLOVENCJI V VIŠNJI GORI

Odlična organizacija dirke - Veliko število gledalcev in lepo vreme - Jemc zanesljivo zmagal in dosegel rekord proge - Mišel Zupančič ni štartal - Spet diskvalifikacija v pokalu seicento - Se vidimo na dirki Višnja Gora 2000?

Višnja Gora - Po nekaj tednih premora so se dirkači 3.in 4. julija spet zbrali na gorski dirki v Sloveniji. Tokrat je bila to dirka Višnja Gora '99. Trasa tekmovale proge je potekala po kategorizirani lokalni cesti Višnja Gora - Vrh - Leskovec, in sicer na odseku Žabjek (ŠTART)-Lovski dom (CILJ). Proga je bila dolga 3600 metrov, minimalna širina asfalta 4,2 metra, višinska razlika 264 m, povprečni vzpon pa 7,3 %. Na štartu se je zbralo 49 slovenskih dirkačev, ki so v nedeljo že zjutraj in dopoldne odpeljali tri uradne treninge. Najhitrejši je bil Idričan Darko Peljhan z golfom kit car, takoj za njim pa se je uvrstil Tomaž Jemc. Že treningi, ki so minili brez prekinitev, so obetali odlično popoldansko dirko.

Prireditelj dirke Višnja Gora '99 je bil novoustanovljeni Avtomoto klub Grosuplje, ki so ga februarja ustanovili ljubitelji avtomoto športa iz Grosupljega in bližnje okolice. AMK Grosuplje je ob pisanju tega članka štel 32 članov in je v skladu s statutom društva sestavni del AMZS.Njihova prioriteta naloga, ki so si jo zadali, je bila izpeljava prve avtomobilске gorsko-hitrostne dirke Višnja Gora '99. Ustanovili so organizacijski odbor, ki je več kot tri mesece opravljal aktivnosti za kvalitetno izpeljavo dirke.

AMK Grosuplje je progo odlično pripravil, poskrbeli pa so tudi za varnost, ki je v tem športu še kako pomembna. Lepo vreme in veliko število gledalcev pa je bilo plačilo za ves njihov trud.

Dirka se je začela ob dveh. V prvi vožnji je bil najhitrejši Tomaž Jemc in tako napovedal, da ni zadovoljen z drugim mestom po treningu.Jemc je bil najhitrejši v vseh treh vožnjah, v tretji pa je postavil absolutno najhitrejši čas dneva 2:31.50, s povprečno hitrostjo 85.545 km/h. "Z dirko sem zelo zadovoljen, prav tako z organizacijo, ki je bila res odlična," je po dirki povedal Blejec. Na 2. mestu se je uvrstil Darko Peljhan, tretji pa je bil Andrej Jereb, ki ni peljal rumene seat ibize kit car."Šele včeraj dopoldne sem izvedel,da je motor ibize ostal na meji, tako da sem takoj poklical v Italijo in se dogovoril za najem mitsubishija lancerja. Je skupine N, vendar bom peljal v skupini A, ker potrebujem točke, "mi je v soboto,deset minut pred koncem tehničnega pregleda, ki ga je komaj ujel, dejal Izolan in odhitel na verifikacijo. "Motor bom zagotovo dobil ta teden, tako da

bom v Dugem selu spet vozil z ibizo," pa je dejal Jereb v nedeljo.V skupini N je bil najhitrejši Vojko Podobnik s protonom pertom, drugi je bil Miha Rihtar s fordcom cosworthom, tretji pa mladi Tom Nemarnik s hondo integro. V skupini N tako sedaj prepričljivo vodi "modri dirkač" (tako se je sam poimenoval, potem ko je forda z bele prebarval na modro barvo) Miha Rihtar.

V skupini ST pa se je na štartu pojavil le Slavko Dekleva, kajti Mišel Zupančič se je nastopu odpovedal. Bajje naj bi bile krive neke tehnične težave, vendar pravega vzroka ne v nihče, razen seveda Zupančičeva ekipa.Tako boja med Deklevo in Zupančičem nismo videli. Slavko je bil po prvih dveh vožnjah daleč zadaj, tako da tretje sploh ni odpeljal. Proga v Višnji Gori namreč ne ustreza vozilom ST, kajti preozka je in spolzka, na njej pa je zelo malo ravninskih delov, kjer imajo prednost vozila skupine ST in prototipi. Prav prototip pa je vozil na "svojem" terenu Martin Črtalič. Seštevek časov je pokazal 19. mesto, ki pa ga Martin ni osvojil, kajti vozil je izven konkurence, čase pa so beležili samo za primerjavo. "Avto gre, proga mi pa ne ustreza oz. avtu ne ustreza, pa še slabo pometena je, ogromno peska je na njej," mi je dejal Črtalič, ki je, kot rečeno, peljal za gledalce, ki jih je ossella s 3-litrskim alfinim motorjem zelo navdušila.

Veliko aplavza pa je bilo namenjenega dikračem z yugi, ki so se peljali odlično, seveda atraktivnemu avtu primerno.

V pokalu peugeot 106 rally je z majho prednostjo spet slavil Blaž Komadina pred Žunkom in Sedejem. Zadnji, četrti, pa je bil z veliko težavami Primorec Martin Prunk.

V pokalu fiat seicento pa je bilo na štartu 14 dirkačev, med njimi tudi ena predstavnica nežnejšega spola, in sicer Nina Rožman,ki se je po enem letu premora vrnila v avto šport.Lansko leto je namreč posvetila dirkam s skuterji.Kot predtekmovalecni vozili pa smo lahko videli še dva fiatova malčka, ki sta namenjena VIP gostom, na tej dirki pa sta ju vozila novinarski kolega oz.kolegica Starman (Avtomagazin) in mlada Barbara Rozina (Grandprix). Absolutno najhitrejši na vseh treh vožnjah je bil mladi Idričan Aleks Humar,ki je ugnal veliko starih mačkov avto športa.Aleksa se zagotovo mnogi spomnijo po izredno vratolomnih vožnjah z legendarnim yugom na lanskem Saturnusu.

Spet pa ni minilo brez zapletov oz. diskvalifikacij. Tokrat je bil diskvalificiran Branko Belingar, seveda zaradi tehničnih nepravilnosti na vozilu.Tako je drugo mesto pripadlo Miču Milosavljeviču, ki je prednost v skupnem seštevku po štirih dirkah

pred tekmece še povečal.Tretji pa je na bil na koncu Lojze Udovč, ki ga je Samo Valant, oče pokala fiat seicento, odslovil iz svojega kluba zaradi diskvalifikacije na prejšnji dirki.

Pokal za najhitrejšega novince je dobil Milan Zorman (seicento), za najatraktivnejšo vožnjo pa Martin Črtalič.

V skupini A nad 2000 ccm je zmago osvojil Tomaž Jemc, v A do 2000 je slavil Darko Peljhan, v N nad 2000 Vojko Podobnik in v N do 2000 Tom Nemarnik.Pokal za rekord proge pa je dobil Tomaž Jemc.

Sedaj pa še nekaj besed o organizaciji dirke.Organizacija je bila na kratko povedano odlična. Za varnost je bilo zelo dobro poskrbljeno, o čemer pričča tudi podatek, da večjih prekinitev sploh ni bilo. Dirka v Višnji Gori je bila letos na sporedu prvič in vsi upamo, da bo vsaj še kdaj. Edina ovira je malo preozka cesta, vendar so odgovorni že povedali, da bodo za dirko v prihodnjem tisočletju tudi to oviro odpravili in razširili cesto. O dirki so imeli skoraj vsi dobro mnenje, edini, ki so bili proti njej, so bili starejši krajanji Žabjeka in ostalih vasi. Motil jih je predvsem hrup in treniranje med tednom.

Ker pa je za vsako prireditev pomembno, da ima veliko sponzorjev, in Višnja Gora '99 jih je imela, naj omenim nekatere. Največ zaslug za izvedbo dirke imata Telekom Slovenije in Avtotransporti Kastelec Grosuplje. Manjši sponzorji pa so bili: Autocommerce, Hyundai Avtotrade, Mzg,Hi-Po, Avtovleka Šemrov Šentvid pri Stični, Zavarovalnica Triglav, Webasto, Impakta d.d., Eurotek d.o.o., Tabor Grosuplje in še veliko drugih.

Kot kaže se bomo spet srečali na dirki Višnja Gora 2000, in upamo, da bo ta ostala tradicionalna. Kdor si jo je ogledal letos in ga ta šport zanima, si jo bo zagotovo še kdaj.

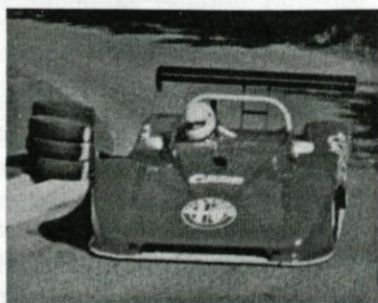
Rezultati:

1. Tomaž Jemc (Petrol racing, ford escort) 7:38, 13,
2. Darko Peljhan (VW Porsche Self, VW golf kit car) 7:46,43,
3. Andrej Jereb (Petrol racing, mitsubishi lancer) 7:51,12,
4. Slavko Komel (AMD Gorica, opel astra) 7:54,29,
5. Milan Bubnič (SB racing, lancia delta) 7:56,09,
6. Edvin Klančič (ABC sport, VW golf kit car) 7:56,81 in
7. (1. N) Vojko Podobnik (Petrol racing, proton pert) 7:58,46.

Pokal seicento:

1. Aleks Humar (ASI Idrija) 9:13,31,
2. Miodrag Milosavljevič (PSC Avto Triglav) 9:23,33.

Tekst in foto: MATEJ ŠEMROV
matej.semrov1@guest.arnes.si

MOTOKROS V DOLINI
POD KALOM

Vsi domači tekmovalci so bili deležni posebne pozornosti.

Prva septembrska nedelja je že kar nekaj let rezervirana za ljubitelje motokrosa. Letos je spremljalo dirko za državno prvenstvo kakih 3000 gledalcev. Tekmovalci so se pomerili v kategorijah podmladka, 80 ccm in 250 ccm. Organizator AMD Šentvid pri Stični je za najboljše voznike posameznih kategorij pripravil pokale in praktične nagrade, vendar tudi ostali niso odšli domov praznih rok. Posebno presenečenje so pripravili za domače motokrosiste.

Še pred uradno predstavitvijo tekmovalcev so se na progo podali najmlajši. Mladi korenjaki, stari od 8 do 10 let, so se na 60 ccm motorjih zares izkazali. S precejšnjo prednostjo je svoje tekmece ugnal Jernej Irt, ki je zmagal tudi v skupni razvrstitvi državnega prvenstva. Drugi je bil Tomaž Salobir in tretji Klemen Gerčar. V drugem razredu 80ccm podmladek so vozili fantje, stari od 10 do 12 let. Med njimi je bil tudi domačin Jure Tadžina, ki je osvojil 8. mesto in kot domačin prejel posebno nagrado. Najboljši v tej kategoriji je bil Matevž Irt, drugi Nik Rovani in tretji Rok Cajzek.

Po uradni otvoritvi so se na progo podali člani v razredu 80ccm. Gledalci so bili presenečeni, ko so ugotovili, da vozi tudi deklice. S konkurenco je v obeh vožnjah najbolje opravil Sebastjan Eder, Samo Kurnik je bil drugi, tretje mesto pa je zasedel Gorazd Oprešnik. Zelo dobro so se odrezali domači vozniki. Robert Kavšek si je privozi 6. mesto, Miha Barle je bil sedmi in Damjan Smrekar trinajsti. Tudi njih je čakalo posebno presenečenje.

V največjem kubičnem razredu, 250 ccm, je z lahkoto zmagal Sašo Kragelj, ki ima že precej izkušenj z evropskih in svetovnih tekmovanj. Na drugem mestu je bil prav tako izkušen Boštjan Kampuš, tretji pa Andrej Čuden. Med domačini je bil najboljši Andrej Rus, ki je zasedel odlično 8. mesto. S 125ccm motorji so v tem razredu vozili še Jože Praznik, Klemen Porenta in Jure Kavšek.

Vesna Kralj

Igralci Ambrusa tik
pred ciljem

Igralci malega nogometa iz Ambrusa, ki nastopajo pod imenom Bife pri Matjažu & B-bar, so dva kroga pred koncem občinske lige pred tretjo osvojitvijo naslova občinskega prvaka. Imajo sicer enako število točk kot ekipa Dixi, vendar glede na razpored (igrajo še z zadnjeuvršenima ekipama na lestvici) ne bi smeli imeti težav z obranitvijo 1. mesta. Najmanj 2. mesto, in s tem tudi udeležbo na medobčinskem prvenstvu, pa si je tudi teoretično že zagotovila ekipa Dixi iz Stične. Bolj pa bo zanimiv boj za 3. mesto, za katerega konkurirajo še 3 ekipe.

Lestvica pred zadnjima dvema krogoma :

1. Bife pri Matjažu & B bar	12 tek, 9 zm. 2 remi, 1 poraz, 28 točk, (- 1) gol raz. 56 : 22	+ 34
2. Dixi Stična	12 9 1 2 28	72 : 26 + 46
3. Mladost	12 6 2 4 20	44 : 34 + 10
4. Dnevni bar Mi-x	12 5 2 5 17	37 : 39 - 2
5. Mizarstvo Trunkelj Krka	12 5 1 6 16	31 : 22 + 9
6. Marof	12 4 1 7 13	22 : 43 - 21
7. Dob	12 2 2 8 8	30 : 54 - 24
8. Mekinje	12 2 1 9 6 (- 1)	18 : 62 - 44

Bife pri Matjažu & B-bar je 1. na lestvici v primerjavi z Dixi Stična, ker je boljši v medsebojnih dvobojih

Simon Bregar

ZMAGAL JE NOGOMET

Ekipo zmagovalcev so sestavljali: klecijo z leve: Gregor Medved, Joško Jeraj, Boštjan Skubic. Stojijo z leve: Primož Skubic, Elo Mušeljic, Gregor Arko in Damjan Lesjak.

S temi besedami, ki jih je v zvezi s tekmo med Albanijo in Slovenijo izrekel Kliton Bozgo, nogometaš Maribora, lahko zelo na kratko, a dovolj učinkovito opišemo vse, kar se je dogajalo na II. vaškem turnirju v malem nogometu, ki je bil v nedeljo, 29. 8. 1999, na športnem igrišču v Stični.

Ko sem kakšne pol ure pred začetkom pogledal skozi okno in videl, da kar močno dežuje, sem si mislil, ali je res treba tega, in to prav danes. Vendar ob 15h, ko se je zacela prva tekma, je dež ponehal in igrišče se je zacelo sušiti. S tem so bili izpolnjeni vsi pogoji, da je vseh 39 igralcev malega nogometa, kolikor jih je letos nastopilo na turnirju, lahko pokazalo svojo pripravljenost in nogometno znanje. Za dežjem sicer ni prišlo sonce, so pa v lepem številu prišli gledalci, ki so gotovo uživali v lepih potezah igralcev z vseh koncev stiške doline.

Na letošnji turnir se je sicer prijavilo šest ekip, ki jih je žreb razdelil v dve predtekmovni skupini. Že v prvih dveh tekmah so se pomerile ekipe Stične in Mekinje ter Marofa in Mladih upov, ki sta imeli največji emocionalni naboj. Vendar tudi na drugih tekmah ni manjkalo rivalstva, za dodatno motivacijo pa so verjetno poskrbeli štirje pokali, ki so se lesketali z zapisnikarske mize, za katero

je sedel Igor Kokotec, ki je skrbel za natančno merjenje casa in zapisovanje rezultatov. Kljub borbenosti vseh sodelujočih so tekme potekale v zglednem športnem vzdušju, za kar je predno poskrbel naš prijatelj iz Ljubljane France Orel, ki je sprejel nevhvalno vlogo delivca pravice in s suverenim sojenjem poskrbel, da se strasti niso prevec razplamtele.

Tekme v predtekmovanju so se končale z naslednjimi izidi:
skupina A skupina B Stična
DIXI : Mekinje 1 : 0 Mladi upi :
Marof "A je to" 3 : 0 Gaberje :
Stična DIXI 1 : 5 Marof "A je to" :
Russky 1 : 2 Mekinje : Gaberje 1 : 1
Russky : Mladi upi 4 : 4

Po predtekmovanju je prišel na vrsto polfinale, v katerem je ekipa Mladih upov nekoliko presenetljivo izgubila proti ekipi Mekinje, v drugem polfinalu pa je lanski zmagovalec, ekipa Stična DIXI, premagala ekipo Russky.

Rezultata polfinala:
Mladi upi : Mekinje 0 : 2 Russky :
Stična DIXI 1 : 4

V tekmi za 3. mesto so Mladi upi po hudem boju premagali nekoliko utrujeno ekipo Russky in si priborili svoj prvi pokal.

V finalu sta se tako srečali Stična DIXI in Mekinje. V prvem polcasu

sta si ekipi pripravili veliko priložnosti za zadetek, vendar sta bila vratarja vedno na pravem mestu. V drugem polcasu pa je Stična DIXI le dosegla štiri lepe zadetke in ponovila lanskoletni uspeh - prvo mesto na turnirju. Ravno ko se je tekma končala, je zacelo zopet močno deževati, tako da res lahko recemo, da je ta dan v Stični nogomet premagal tudi vreme.

Rezultati finala:
tekma za 3. mesto Mladi upi :
Russky 4 : 2 tekma za 1. mesto
Mekinje : Stična DIXI 1 : 4

Za konec pa še to: najboljši strelec turnirja je bil Goran Furdí iz ekipe Mladi upi s 6 zadetki, pri cemer je gole na turnirju doseglo kar 19 igralcev. Med vratarji sta se najbolj izkazala Marjan Rus iz ekipe Russky in Klemen Zaletel iz ekipe Mladi upi, ki sta bila obenem tudi najstarejši in najmlajši igralci na turnirju.

Turnir pa ne bi uspel brez sponzorjev: P.P. DIXI iz Stične, ki je prispevalo pokale, Zlatarstvo Tadžina, kjer so poskrbeli za graviranje ter Market Marinka, Market ABC Tabor iz Stične in bistro Keltski hram z Vira pri Stični, ki so poskrbeli za to, da igralci niso bili žejni. Vsem sponzorjem se iskreno zahvaljujemo za njihove prispevke.

Gregor Arko

TURNIR POLICIJSKIH POSTAJ MNZ RS V MALEM NOGOMETU OB DNEVU SLOVENSKE POLICIJE

Športno društvo 92 Grosuplje, ki deluje na Policijski postaji Grosuplje, je 26. 6. 1999, ob dnevu slovenske policije, organiziralo II. turnir policijskih postaj MNZ R Slovenije, in sicer na igrišču OŠ Louis Adamič Grosuplje in podružnične šole v Šmarju-Sapu. Turnirja se je udeležilo 16 ekip policijskih postaj iz cele države: PP Ljubljana Šiška, PPP Ljubljana, PP Trbovlje, PP Kočevje, PP Maribor II, PPP Maribor, PMP Središče ob Dravi, PP Piran, PP Izola, PMP Rogaška Slatina, PP Žalec, PP Tržič, PMP Metlika, PP Nova Gorica in PP Brežice.

Med najboljših šest so se uvrstile ekipe PPP Ljubljana, PP Kočevje, PPP Maribor, PP Žalec, PP Piran in PP Brežice. Po tekmah na izpadanje so se v finalno skupino uvrstile ekipe PP Žalec, PPP Ljubljana in PP Brežice. Doseženi so bili naslednji rezultati:

PPP Ljubljana	:	PP Žalec	3 : 3
PP Brežice	:	PP Žalec	4 : 1
PP Brežice	:	PPP Ljubljana	1 : 2

Po končanem tekmovanju so inšpektor iz Urada načelnika PU Ljubljana Franc Debeljak, komandir Policijske postaje Grosuplje Milan Stojakovič in glavni sponzor Adi Slemenjak spregovorili nekaj besed ter podelili pokale.

Dobili so jih:	
najboljši vratar	: Ignac BIZJAK /PP Brežice/
najboljši strelec	: Franci JUREČIČ - 9 golov /PP Brežice/
najboljši igralec	: Ivan KAPUN /PP Ljubljana/
Fair play	: PPP Maribor
3. mesto	: PP Žalec
2. mesto	: PP Brežice
1. mesto	: PPP Ljubljana

Predsednik Športnega društva 92 Grosuplje Danilo Škof pa je zmagovalni ekipi PPP Ljubljana izročil tudi prehodni pokal.

Ob tej priložnosti se še enkrat zahvaljujemo vsem, ki so nam na različne načine pomagali. To so: Gostinska oprema Slemenjak, Grosuplje; Rekon d.o.o., Vir pri Stični; Radio Zeleni val, Grosuplje, PGD Dob pri Šentvidu; Izpušni sistemi Lauš d.o.o., Šentjurje; Magro z.o.o., Grosuplje; Bomax d.o.o., Muljava; Izvir d.o.o., Ivančna Gorica; Predelava plastike Sever, Ivančna Gorica; Avtoelektrika Kavšek, Mrzlo Polje; Avtovleka Kocjančič, Mleščevo; Pivovarna Laško; Bife Keltski hram, Vir pri Stični; Pizzerija Kegeljček, Radohova vas; Steklarstvo Hit, Stična; Kalit d.o.o., Stična; Farma Stična d.d.; Diskont Podobnik, Šentvid pri Stični; Mesarstvo Klemenčič, Šentvid pri Stični in ostali.

Danilo Škof

ZAHVALA

V 53. letu starosti je prenehalo biti srce najinega moža in očeta

SILVA MESARKA

iz Bratnic

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, darove in podporo besede tolažbe v težkih trenutkih.

Zahvaljujemo se uslužbencem Centra za zdravljenje boleznih otrok, uslužbencem Doma starejših občanov Grosuplje in Perparjevim za pogrebne storitve.

Hvala obema župnikoma, pevskega zboroma in Igorju za zaigrano Tišino. Hvala tudi vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena, hči in vsi, ki so ga imeli radi

Kakor mirno si živel, tako tiho in mimo si od nas odšel, izstopil iz tega si življenja, odšel si tja, kjer je večni mir in ni trpljenja.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami pospremili na zadnji poti našega moža, očeta, starega očeta in tasta

ANTONA HOČEVARJA

iz Temenice

se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. župniku Jožetu Koželju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in Perparjevim za vse pogrebne storitve.

Vsi njegovi

Kakor mirno in tiho si živila, tako mirno in tiho si od nas odšla, izstopila iz tega si življenja, odšla si tja, kjer je večni mir in ni trpljenja.

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

JOŽEFA GOLF

iz Dečje vasi pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, vaščanom za vso pomoč ter župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, ata in starega ata

Milivoja JOVANOVIČA

iz Šentvida pri Stični 156

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja ter darovano cvetje in sveče.

Iskrena hvala PGD Šentvid pri Stični, gospodu Jožetu Rusu za poslovilne besede, pevcem, družini Perpar in vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Odšla si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

Tiho je odšla od nas naša draga žena, mami, babica in prababica

ANICA MIGLIČ

Hodnikova mami iz Metnaja

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrazili sožalje, podarili cvetje in sveče, darovali v dobrodelne namene in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvalo izrekamo tudi gospodu župniku Janezu Novaku za lepo opravljen obred, stiškemu kvartetu in moškemu pevkemu zboru iz Šentvida ter Davorinu za lepo zaigrano Tišino.

Lepa hvala tudi družini Perpar za opravljene pogrebne storitve.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

"Ne jokajte, saj ne bom umrl!"
To so bile tvoje besede in upanje
do zadnjega dne.

Po hudi in kratki bolezni nas je zapustil dragi mož, ati, ata in tast

FRANC GORIŠEK

iz Šentvida pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili v slovo, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu prinesli cvetje in sveče, darovali za sveto mašo in dober namen ter nam izrazili pisno in ustno sožalje.

Zahvala dobrim sosedom, prijateljem in sorodnikom, ki ste ga obiskali v težkih dneh, mu dajali moči, on pa vas je z veseljem sprejel. Neizmerna hvala dr. Janezu Zupančiču, dr. Nacetu Kovačiču, viš. med. sestri Ani in njenemu možu Janezu iz Ljubljane.

Zahvala Komunalnemu podjetju Grosuplje, Kmetijski zadrugi Trebnje, Tadejinim in Dragovim prijateljem, pevkemu zboru Šentviški slavčki pod vodstvom Tanje Tomažič, gospodu župniku Jožetu Koželju, bivšim sodelavkam iz Veletekstila Ljubljana, Perparjevim, Žurgovim in Borisu Grabnarju.

Hvala, dobri sosedje - hvala, Tižči!

Odvzela nogam mojim si korak,
v možganih iskre misli si ugasnila
in tvoja temna in skrivnostna krila
me zagnila so v večni mrak.
(Alojz Gradnik)

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, ded in praded

ALOJZ ROVANŠEK

po domače Bučarjev ata iz Velikega Kala

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in ostalim sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, tolažbo ter za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo dr. Zupančiču in ostalemu osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, župniku g. Koželju za obred, pevcem za lepo zapete pesmi in Perparjevim za vse pogrebne storitve.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

Odšel si...
A v srcih ostajaš.
Ostaja nam bolečina
in sila dragega spomina...

ZAHVALA

Boleča je praznina ob izgubi našega najdražjega

ALOJZA AHLINA

iz Višnje Gore

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli ustna in pisna sožalja, darovali prečudovito cvetje in svečke ter ga v tako velikem številu spremili na njegov zadnji dan.

Zahvala g. župniku Simonu Nušiču za lep cerkveni obred in cerkvenim pevcem iz Višnje Gore, lepa hvala ge. Alenki Adamič za čuteče besede, pevcem iz Stične, g. Grebencu za odigrano Tišino in vsem sodelavkam in sodelavcem.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga imeli radi in ki se ga spominjate.

Vsi njegovi žalujoči

Vse življenje si garal, vse za dom,
družino dal.
A ko bi ti volja do življenja zdravje
povmila, ne bi te, ljubi mož, črna
zemlja krila.

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je po težki in mučni bolezni za vedno zapustil naš ljubi mož, oči, dedi, brat in svak

LOJZE ZUPANČIČ

iz Višnje Gore, Mestni trg 32, upokojeni vodovodni inštalater Kliničnega centra

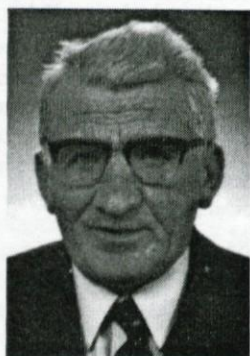
Iskreno se zahvaljujemo vsem Višnjanom, posebno sosedom, Jožetu Pirnatu, soščolcem, prijateljem, sorodnikom za pomoč, za toliko cvetja, sveč, za maše, darove za cerkev. Zahvaljujemo se za pisno in telefonsko izrečeno sožalje.

Prav prisrčno se zahvaljujemo g. dr. Debeljaku z Golnika, g. dr. Vidmarju s torakalne ter g. dr. Zwitteru z onkološke za ves trud in prijazne besede. Še posebna zahvala prečudoviti ge. dr. Čampa in g. dr. Zupančiču ter sestri Vidi za ves trud in pomoč.

Prav prisrčno se zahvaljujemo župniku g. Simonu Onušiču in novomašniku Aleksandru Umeku za lepo opravljen pogreb. Lepa hvala cerkvenim pevcem in pevcem iz Šentvida za zapete pesmi ob grobu. Hvala g. Pavlu Grozniku za čudovit govor in najlepša hvala g. Setničarju za lepo zaigrano Tišino.

Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste ga v tako velikem številu spremljali k zadnjemu počitku in nam stali ob strani. Vsem Bog povrni.

Žalujoči: žena Marica, hčerke Lidija, Slavica, Urška in Dušan z družinami ter brat Gusti in sestra Malči iz USA z družinami.

SOLZA, ŽALOST, BOLEČINA
TE ZBUDILA NI
IN OSTALA JE TIŠINA, KI
MOČNO BOLI!
UTIHNIL JE TVOJ NEŽNI
GLAS, OBSTALO JE SRCE, A
TU OSTALI SO SLEDOVI TVO-
JIH PRIDNIH ROK.
IN VENDAR KRUTA JE RESNI-
CA, DA MED NAMI TEBE NI.

OB BOLEČI IZGUBI
LJUBLJENEGA MOŽA

JANEZA ŠKRAJNARJA

IZ AMBRUSA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in mi v najtežjih trenutkih njegovega slovesa vlivali duševnih moči, tolažbe ter ga pospremili na pot njegovega poslednjega počitka.

Žalujoči: žena Pepca, brata Tone in France

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama

ROZA ŽNIDARŠIČ

iz Radohove vasi 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Posebna zahvala g. župniku Jožetu Koželju za lepo opravljen pogrebni obred, dr. Janezu Zupančiču, ge. Vidi Kastelic in Perparjevim za pogrebne storitve. Zahvala tudi ge. Ani Kotar za pomoč in nego ob njeni bolezni.

Žalujoči hčerki z družinama

V 72. LETU STAROSTI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTIL NAŠ DRAGI MOŽ, OČE IN STARI OČE

KAROL ANŽLOVAR

iz Šentvida

Iskrena hvala vsem prijateljem in znancem, posebno pa družini Vinka Ljubiča iz Stične, Primčevim iz Zaboršta, Petanovim iz Velikih Pec, sosedovima Kotarjevima in vsem drugim, ki so nam bili ob njegovi hudi bolezni v pomoč.

Zahvaljujemo se vsem zdravstvenim delavcem in reševalni ekipi Zdravstvenega doma Ivančna Gorica. Posebna hvala dr. Davorinu Kastelicu in sestri Ivici Bahorič. Zahvaljujemo se tudi g. župniku Jožetu Koželju, gospodu kanclerju in gospodu Aleksandru Umeku za izrečeno sožalje in lep obred. Hvala članom gasilskega društva Šentvid in drugih gasilskih društev ter AMD, ki ste ga v tolikšnem številu pospremili do njegovega zadnjega doma.

Zahvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče, ter za poslovilne besede Jožetu Rusu in Ljubi Štrubelj. Perparjevim pa se zahvaljujemo za pogrebne storitve.

Njegovi otroci in žena

S I V A S T R A N

1901 — 1902 — 1903
 1910 — *Ljudje z začetka* — 1904
 1909 — *našega stoletja* — 1905
 1908 — 1907 — 1906

FRANCE SMOLEJ, VESEL IZ GRIŽ

Življenjska pot Franceta Smoleja je v marsičem drugačna od večine devetdesetletnikov, ki smo se jih doslej spomnili v Klasju.

15. maja devetega leta je prvič samostojno zajel zrak. To ni bil dolenski "luft", temveč primorski iz okolice Gorice in Solkana. Francetov oče je bil železničar, izhajajoč iz okolice Jesenic. Še danes tam najdemo veliko ljudi s tem priimkom.

Očeta je "ajzenponarska" služba pripeljala na Goriško. Tu se je oženil in si ustvaril družino. Med otroki je bil France najstarejši, za njim pa sta prišli še dve sestri in rojstev je bilo začasno konec.

Ustavila jih je prva svetovna vojna, ki je na Goriškem še posebej hudo besnela in poleg drugega trpljenja sprožila val beguncev v notranjost Slovenije. Tudi Smolejeva družina je odšla s culami na pot. Pa ne vsa — oče so morali ostati v službi domovine in monarhije.

Mati so se s tremi otroki ustavili v Grižah, vasi med današnjo Ivančno Gorico in Šentvidom. Tik pod nekdanj mogočnim ilirskim gradiščem pri Veselovih so našli streho nad glavo. Tam so imeli varno zatočišče, a so kljub temu večkrat z zaskrbljenostjo prisluhnili bobnenju težkih topov z laške fronte.

Po končani vojni so Italijani med drugim zasedli tudi Francetov rojstni kraj na Goriškem in pravega doma tam ni bilo več. V takih razmerah se je lepega dne družini pridružil še oče, ki je srečno preživel vojno vihar. Ni prišel sam. S seboj je prignal še kravo in telička, da ni prišel praznih rok k hiši. Tri dni so copali po cestah in bližnjicah čez hribe, da so prispeli v Griže.

Veselove domačije v Grižah se je držala nenavadna smola. Pa ne zaradi Smolejev. Več kot sto let, to se pravi več generacij, pri hiši niso imeli potomstva in je domačija

večkrat prehajala v tuje roke. Tudi tedanji par na Veselovini je zadela enaka usoda. Z begunci s Primorskega sta se ostarela zakonca dobro razumela in zato predlagala, naj Smoleji kar ostanejo pri hiši, skrbijo zanju do smrti in potem prevzamejo domačijo. Francetovim staršem je bilo tudi prav, pa so ostali na Dolenjskem. Nova družina se je potem še posebej potrudila in temeljito prekinila tradicijo neplodnosti pri hiši: k trem "Primorcem" so primaknili še tri "Dolenjce", rojene na Veselovi domačiji.

France, najstarejši, sprva ni bil predviden za novega gospodarja. Preveč je hodil naokoli in kaj zaslužil za lastne potrebe, to pa staremu Smoleju ni bilo pogodu.

Blizu trideset jih je France že imel, ko se je oženil. Vzel je Ano iz Butal in odšel sabenkovat k ženini sorodnikom. Tudi on je brezkompromisno opravil s tradicijo prejšnjih Veselov in s pomočjo žene Ane prispeval v rodbinski fond sedem potomcev. Oba sta morala trdo poprijeti, da sta prehranila toliko ust. France si je s prihranki kupil par dobrih konj in z njimi vozaril pesek po cestah in les na postajo. Posebej lep zaslužek se mu je odprl, ko je postal zastopnik lesnega trgovca in pričel organizirati sečnjo v okoliških gozdovih. Pa je spet posegla vmes presneta vojna in vse spremenila. Italijani so najprej pokončali brata, ki je bil predviden za mladega gospodarja

pri Veselovih, potem so pa njega odpeljali na Rab v internacijo. Po kapitulaciji Mussolinijeve vojske se je pridružil partizanom, pa ni dosti uporabljal puške. V hosti so namreč kmalu spoznali, da je dober organizator in da mu bolj gre jezik kot pa streljanje, zato so ga odredili za terenca in propagandista v krškem rajonu. V letih po vojni je France prevzel Veselovo domačijo in marljivo sodeloval pri organizaciji novega političnega in gospodarskega življenja na Šentviškem: na občini, v kmetijski zadrugi in med lovci.

Veselov ata je dandanašnji še vedno gospodar na domačiji med ilirskimi gomilami skupaj s sinom in njegovo družino. Na polja ne hodi več. Tudi na nekoč tako priljubljenem lovu ga že nekaj časa pogrešajo. Koraki so mu postali težki in sluh je oslabil. Bistrina duha in vida pa sta mu ostali nedotaknjeni, zato strastno prebere vse, kar pride na njegovo mizo. Potem dolgo razmišlja o prebranem in o svojem dolgem življenju. Naš slavljenec France je v zgodnji mladosti, v obeh vojskah in še pozneje velikokrat za las ušel smrti. Zdi se, kot da bi mu narava namenila sto življenj. Upamo in verjamemo, da jih je še veliko neizkoriščenih. Gremo naprej, France, proti stotici.

Lep pozdrav in dobre želje veljajo tudi dobri ženi Ani, ki ji v zadnjem času starostne tegobe tudi ne prizanašajo.

Leopold Sever

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Spoštovani starinoslovci in starinoslovke! Pred vami je spet problem težke kategorije. Zapišite, kako se imenujejo vrata, ki jih vidite na sliki, in v katerem poslopju so bila vgrajena. Če boste uspešni, boste z malo sreče dobili peharec suhega sadja iz znane Erjavčeve sušilnice v Gorenji vasi. Vendar ne prej kot za božič.

LS

PRIJATELJEVO PRIPOROČILO

Prijatelj dobrosrčni mi svetval je tako: "Z verzi se poskusi, morda ti bo pa šlo!"

Naj bodo le veseli, brez vsake žalosti. Namesto pesimizma, vsi polni radosti.

Prijatelj moj predragi, jaz pisal bom le to, kar bo v mojem srcu, kar srce reklo bo!

Iz zapiskov slepega pesnika Radivoja Miklavčiča.

ZANIMIVA KRAJEVNA IN LEDINSKA IMENA

PRI GRMADI

V starih časih so ljudje na poseben način označevali kraje, kjer se je zgodilo kaj hudega, naprimer, če je koga doletela nasilna smrt.

Tak kraj je tudi pod Malim Kremenjekom vzhodno od Škrjančega. Bilo je še v prejšnjem stoletju, ko je v vas prišel ropar. V neki hiši se je splazil v sušilnico za meso — na Škrjančem ji pravijo šije — nabral cel koš mesa in naglo šinil v gozd. Gospodar to zapazi, skoči za njim in na razpotju pod Malim Kremenjekom zagradi za koš. Ropar pa se ni dal. S pripravljeno krepelom je lopnil gospodarja, da se je precej mrtev

zgrudil. Po drugi verziji pa naj bil gospodar preveč počil tatu.

Bodi tako ali drugače, ljudje so vedeli, da je na tistem kraju telo zapustila duša, ki ni dobila božje popotnice. Vsak, ki je po tistem šel mimo tistega zloveščega kraja, je odlomil vejico in izrekel kratko molitvico za zveličanje neprevide duše pokojnika.

Z leti je na tem mestu nastala grmada in ledina je dobila svoje ime. Takih grmad je bilo nekdanj več, a so utonile v pozabo. Za njihovo razlikovanje so jim dodajali še imena pokojnikov.

Na sliki je Kapičev oče, Franc Ilovar s Škrjančega. Ta mi je pred osmimi leti pokazal, kje je bila omenjena grmada. Za njegove mladosti se je grmada še poznala kot majhen kupček sprhlenine.

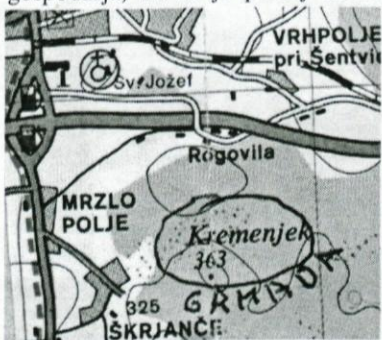
LS

M A L I O G L A S I

V okolici Šentvida pri Stični ali Stične najamem manjšo hišo, lahko tudi z možnostjo kasnejšega odkupa. Tel. (061) 15-91-647

V dopoldansko varstvo vzamem otroke v Ivančni Gorici. Informacije na telefon: 777-522, Andreja Turk, Ljubljanska 30, Ivančna Gorica.

"MALO HECA MORA BIT"

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS
 cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtnina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtnino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5%, do največ 30%.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm2 3.000 SIT. Cene veljajo do konca leta 1999. V cene ni vračunano oblikovanje in 19% prometni davek P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

KAKO JE SVETI VINCENCIJ OŠTIRJA PRESTRAŠIL

Eno naših cerkva so temeljito obnovili, a je zmanjkalo denarja in eden od stranskih oltarjev je ostal prazen. Počasi pa se je vendarle nabralo toliko kron, da je župnik lahko odšel v Ljubljano in kupil skulpturo svetnika, ki mu je bil najbolj pri srcu; bil je to sveti Vincencij v skoraj naravni velikosti.

Ubogi Vincenc seveda ni mogel bežati, kako pa bi, če je bil lesen. V življenju je sveti Vincencij delal sama dobra dela, a bi jo kmalu pošteno skupil po glavi, če ne bi tisti hip prišla Mici z leščerbo. "Ježeš Marija, Jakob, ne! Pozabila sem ti povedati, to je vendar naš novi svetnik v cerkvi!"

Tako se je vse skupaj srečno izšlo in sveti Vincencij je že naslednji dan zavzel svoje "delovno" mesto. Na njem je še dandanašnji.

Ondan sem ga obiskal in zdelo se mi je, da se je rahlo nasmehnil. Kaj se ne bi, ko pa je ušel tolikšni nevarnosti.

LS

Dober teden po nakupu se je pred farovžem ustavljal voz furmana Poldaća, na njem pa sveti Vincencij lepo zavil v slamo, da se ne bi obdrnil. Tistipot se je bil Poldać nekakrat ustavljal v gostilnah ob cesti. Zategadelj je bil malo pozven in župnika ni bilo doma. "Kar k nam v vežo ga postavi," mu je čez cesto zaklicala oštirka Mici, "bom že jutri župniku povedala!"

Poldać je najprej izpraznil še polič vina, potem pa kar se da obzirno postavil svetnika v vežo, na varen kraj.

Dokler so bila vrata odprta, je bil Vincencij skrit. Ko pa je oštir Jakob zvečer pospremil zadnjega gosta in hotel zapreti vrata, je odskočil, kod bi ga s šilom dregnil – v polmraku je bil svetnika zamenjal za prežečega roparja. Oštir je bil župan in vojak svoje dni, zato je naglo ukrepal. S stenske ure je urno snel utež, jo zavil v ruto in se grozeče približal namišljenemu tolovaju. "Krota, če mi pri prič ne zgineš, te bom lopnil!"

XXI. REKORD - NAJMANJŠA DENARNICA

Rineževa mama Nežka s svojim rekordnim zakladom.

Nežko Rineževico iz Kriške vasi že poznamo. Imeli smo jo v koticu za devetdesetletnike. Tokrat jo predstavljamo v drugačni luči – kot rekorderko. Pred davnimi osemdesetimi leti jo je bil škof

Bonaventura z dvema prstoma birmal po licu, botrica Katarina pa ji je med drugim podarila majhno denarnico, v njej pa srebrnik za pet goldinarjev. Kolikokrat bi ga bila Nežka ob pomanjkanju rada pretopila, pa se je vselej zdržala. Danes vemo, da je ravnala prav. Če ne bi bila tako varčna, ne bi postala rekorderka v Klasju in to ni karsibodi, pri devetdesetih pa še prav posebej.

Nežka, iskrene čestitke k tako imenitnemu naslovu. Denar pa le varji še naprej, nič ne vemo, kakšni časi še pridejo.

Za naslednjo številko razpisujem natečaj za najbolj prazno denarnico. Vse kaže, da bom tam jaz zelo resen kandidat.

LS

Rekordna denarnica v naravni velikosti in na srebrniku naš Presvitli.

SKRB ZA NATALITETO

Tudi v naši občini se zmanjšuje število rojstev, zato so ustrezne občinske službe naročile večje število štorcelj, ki naj bi priskočile na pomoč. Prva jata dvajsetih ptic je priletela v naše kraje letos poleti. Prve otipljive rezultate pričakujemo prej ko v enem letu. Te štiri ob Višnjici ravno razmišljajo, kje bi se lotile, ko je toliko dela.

LS

"OGLAR PA MORA BIT MOJ"

Tako pravi stara oglarska. Pesem je lepa, njena vsebina pa že nekaj časa ni več aktualna – oglarjev pri nas že nekaj desetletij ni več. O, pač, tu in tam se še najde kateri, ki zloži in zakuri kopo in obuja spomine na mlade dni. Mednje štejemo tudi Jožeta Kastelica iz Lazov nad Krko. Na Korinju, odkoder je doma, so jih v njegovih mladih letih prižgali lepo število, pa se je naučil tega dela.

Letos je zložil dobrih dvajset metrov gabrovih drv in destiliral dvanajst dni. Pri delu so mu vneto pomagali žena Reginica, sin in hči.

Kopar Jože z dvema pomočnicama. Drog, ki ga ima v roki, je za varnost. Nanj se opre, če se slučajno vdre v gorečo notranjost. Pa tudi za prebijanje prezračevalnih luknj je dober.

LS

SKRB ZA RAJNE V RIMSKI DOBI

Zadnjič smo prebrali, kako so Rimljani v večjih mestih, naprimer v Emoni, Celeji in Petoviji, poskrbeli za pokojne, da ne bi prehitro tonili v pozabo. Na Dolenjskem, še posebej na našem območju, doslej še niso odkrili posebej razkošnih nagrobnikov. Rimska pokopališča (in manjše skupine grobov) so bila posejana precej na gosto vzdolž rimske ceste Emona – Drnovo in ob njenih stranskih odcepkih, naprimer proti Dvoru. Večina teh je bila v preteklih petnajstih stoletjih uničena. Le majhno

število se jih je po srečnem naključju ohranilo. Večinoma tako, da so jih v srednjem veku vgradili v nove stavbe. Na mnogih nagrobnikih iz predkrščanskega Rima sta kratki D M, kar je pomenilo: "duše umrlih izročamo bogovom Manom."

Nagrobniki so vzdani tudi v cerkvi na Gatini, na Pristavi in drugod. Tudi nagrobniki so s svojimi napisi in vklesanimi podobami zgovorni pričevalci naše preteklosti.

Zgornji del nagrobnika, ki je bil dolga stoletja vgrajen v zidove stiškega samostana. Ob okrasnem trikotniku sta vklesana dva delfina. Po takratnem verovanju naj bi delfini pomagali bogu Jupitru pri prenašanju duš v drugo življenje. Te živali so zelo pogosto vklesane v nagrobnike iz rimske dobe.

Nagrobnik v cerkvi svetega Martina v Valični vasi. Postavil ga je rimski vojak X. legije Publius Maksimius. Pri gradnji cerkvice so ga, z licem obrnjenega navzdol, položili kot cerkveni prag, kar ga je rešilo pred zanesljivim propadom. Po ponovnem odkritju so spomenik postavili v cerkev po priporočilu vsestransko razgledanega šmihelskega župnika Alojza Zupanca (Doma je bil iz Krške vasi).

Nagrobnik iz stare vasi pri Grosuplju. Tudi tukaj vidimo dva delfina, podobne izdelave kot v stiškem primerku, le okrasni v trikotniku so drugačni. Verjetno delo istega mojstra klesarja.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER